

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری
سال چهارم - شماره پنجاه و دوم
اردیبهشت ماه ۱۴۰۰
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

Jahane Madan

جهان‌مادان

WWW.JAHANEMADAN.COM

سخنان مهم رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت روز کارگر:
تعطیلی کارخانجات، خیانت به کشور
کارگران و تولید است

در نشست اتاق‌های سه‌گانه و فعالان اقتصادی تشریح شد؛

سه وظیفه دولت از نگاه رئیسی

MIDDLE EAST
MINES & MINERAL INDUSTRIES
DEVELOPMENT HOLDING Co.

www.midhco.com

انجمن تولید کنندگان فولاد ایران برگزار می‌کند

فولاد ایران

3rd

National Iranian Steel
Festival and Exhibition
(N.I.S.F.)

جشواره و نمایشگاه ملی
سومین

تهران، خرداد ماه ۱۴۰۰

2021 JUNE. Tehran

تشکل‌های حامی

با حمایت

با مشارکت

www.chilanonline.com
www.steeliran.org

اطلاعات بیشتر:

events.steeliran.org
دبیرخانه و ثبت نام: ۰۲۱-۸۸۵۵۱۷۰۱-۴

راهنمای لرجه‌ها جهان

Jahane Madan

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری
شماره پنجاه و دوم / اردیبهشت ۱۴۰۰

رئیس شورای سیاست گذاری و علمی:

مسلم دریه

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

نعمت اله شهبازی

مشاور مدیر مسئول:

نوید رضا احمدی

شورای مشورتی:

دکتر بهمن آرمان، عزیزاله عساری، شهناز نوایی، سعید صمدی
هوشنگ اسدی، مهدی رحمانپور، شهرام هاشمی

زیر نظر شورای سردبیری:

تحریریه:

آیدا شهبازی، پریسا پور طاهریان، سحر خوشنویس، علیرضا کریمی، معصومه صالحی

عکاس:

مهدی ابراهیمی

امور اداری:

امیر محمدی کرارودی

نشانی:

تهران، میدان هفت تیر خیابان قائم مقام، کوچه سام - پلاک ۵

تلفن: ۸۸۸۲۹۳۲۲ - ۸۶۰۷۳۶۶۲

پست الکترونیک: jahanemadnanmonthly@gmail.com

وب سایت: www.jahanemadnan.com

چاپ: خاتم نو

ناظر چاپ: حسین دشتی

اخبار معدن و صنایع معدنی را در سایت «جهان معدن» بخوانید

فعالان بخش معدن و صنایع معدنی می توانند اخبار مهم مرتبط با واحد متنوع خود را برای درج در سایت خبری جهان معدن ارسال کنند. علاقمندان می توانند اخبار و گزارش های خود را به آدرس تلگرامی @jahanemadnanmonthly ارسال و در صورت لزوم برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱۸۶۰۷۳۶۶۲ تماس بگیرند. آدرس سایت خبری جهان معدن WWW.JAHANEMADAN.COM است.

سخنان مهم رهبر معظم انقلاب اسلامی
به مناسبت روز کارگر:

تعطیلی کارخانجات، خیانت به
کشور، کارگران و تولید است

۶

توضیحات قانع کننده وزیر صمت در صحن علنی
مجلس در خصوص قیمت سیمان و فولاد:

رتبه دهم تولید فولاد
در دنیا را داریم

۱۶

فعالان بازار سرمایه در نامه ای خطاب به سران قوا:

برای حمایت از تولید؛ قیمت گذاری
دستوری را یکبار برای همیشه
کنار بگذاریم

۱۲

وزیر صمت در آیین امضای تفاهم نامه توسعه سرمایه گذاری اقتصاد مقاومتی اعلام کرد:

انعقاد ۴۵۱ هزار میلیارد تومان تفاهم نامه توسعه
سرمایه گذاری اقتصاد مقاومتی با شرکت های برتر

۱۸

مطالبات اقتصادی از نامزدهای انتخابات:

دولت سیزدهم معدن را
به متن بیاورد

۲۸

مسیر جدید تعادل در زنجیره فولاد با تعیین
قیمت در بورس کالا کلید خورده است:

دور زدن قیمت گذاری
دستوری سنگ آهن

۳۲

مهندس یزدی زاده مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان
تاکید کرد:

سال ۹۹؛ سال شکوفایی تولید
ریل ملی ذوب آهن

۴۸

دکتر روحانی ریاست جمهوری در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت:

**قدرتمند شدن اقتصاد کشور
در گرو افزایش تولید داخلی است**

۱۴

در نشست اتاق‌های سه‌گانه و فعالان اقتصادی تشریح شد:

**سه وظیفه دولت
از نگاه رئیسی**

۹

دکتر زرنندی معاون طرح و برنامه وزارت صمت تشریح کرد:

**تدوین بسته‌های مختلف در زمینه
حمایت و مانع زدایی از بخش تولید**

۲۰

وجیه‌الله جعفری، معاون وزیر صنعت مطرح کرد:

**افزایش تولید فولاد کشور
به ۵۵ میلیون تن در افاق ۱۴۰۴**

۲۲

مهدی کرباسیان
در ستاد ملی تسهیل و رفع موانع تولید:

**عرضه بورسی سنگ آهن
به سود تولید کشور است**

۲۶

محمد رضا بهرامن رئیس خانه معدن ایران تشریح کرد:

**بخشی‌نگری، بزرگترین آسیب
فعالیت‌های اقتصادی است**

۲۴

مدیرعامل شرکت صنایع ملی مس ایران خبر داد:

**سرمایه‌گذاری ۴ میلیارد دلاری
در حوزه توسعه صنعت مس کشور**

۵۰

سید حمید حسینی، فعال اقتصادی مطرح کرد:

**پیش‌بینی آرامش
اقتصادی در ۱۴۰۰**

۳۹

رضا طاهری رئیس هیأت مدیره شرکت فولاد خوزستان مطرح کرد:

**رمز موفقیت اقتصادی
شرکت فولاد خوزستان**

۴۶

نعمت‌اله شهبازی

مدیرمسئول

اولویتهای دولت آینده برای بخش تولید

چابک سازی نظام اداری

توسعه دولت الکترونیک باید در دستور کار قرار گیرد؛ کرونا درس بزرگی به همه جهان و به خصوص کشورهای در حال توسعه داد: همه چیز می‌تواند غیرحضور انجام شود. اگر سیاستمداران هم این درس را گرفته باشند دولت آینده، می‌تواند بخش عمده‌ای از فرایندهای اداری که اکنون نیاز به مراجعه حضوری مردم دارد را با توسعه دولت الکترونیک تغییر دهد. همچنین برنامه مقررات‌زدایی به‌منظور دستیابی به دولت چالاک و کارا، تسهیل فرایندهای مربوط به ورود، تداوم و خروج بنگاه‌های اقتصادی و کاهش مراکز تصمیم‌گیری در خصوص مجوزهای مورد نیاز برای شروع فعالیت‌های اقتصادی پیگیری و تسریع شود.

توسعه بازار سرمایه

بازار سرمایه دیگر جای افراد خاص نیست، دولت بعدی باید تکلیف خود را با بورس روشن کند. سازمان بورس و اوراق بهادار ظرف یک سال امکان رتبه‌بندی شرکت‌های مختلف، کوتاه کردن فرایند انتشار اوراق تأمین مالی، کاهش هزینه‌های انتشار و کاهش حداقل میزان تعریف شده برای تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بدهی، امکان تأمین مالی از طریق این ابزار را برای شرکت‌های مختلف فراهم سازد. از طریق رفع انحصار در اعطای مجوز فعالیت در بخش‌های مختلف اعزام کارگزاری، سبب گردانی و شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری، به تعمیق بورس کمک شود. سازوکارهای نظارتی قوی بر بازار بورس فعال و تقویت شوند تا سفته‌بازی و سوداگری در این بازار کنترل گردد و از متقلبان جریمه‌های مالی سنگین اخذ شود.

مبارزه با فساد

دولت آینده باید سامانه‌ای برای افشای فساد در سازمان‌ها و نهادهای درگیر با فعالان اقتصادی طراحی کرده و قانون حمایت از افشاگران به‌منظور فراهم شدن زمینه افشای فسادها و رشوه‌گیری‌ها در دستگاه‌های دولتی توسط مردم، را تدوین کند. همچنین گمرکات کشور در راستای مقابله با قاچاق تخصصی شوند و عملکرد همه بازارچه‌های مرزی و مبادی ورود کالا به‌منظور جلوگیری از قاچاق کالا به‌طور جدی توسط گمرک کنترل شود.

پیشنهاد می‌شود که به‌منظور مصون‌سازی بازار ارز از وقوع شوک‌های ارزی و جلوگیری از رفتار سوداگرانه در بازار ارز، بر ذخایر ارزی خود هدف‌گذاری کند، به‌طوری‌که میزان منابع ارزی بانک مرکزی همواره از آستانه تعریف شده برای مقابله با شوک‌های ارزی بیشتر باشد. همچنین در صورت ادامه شرایط تحریمی اقتصاد، تخصیص ارزهای بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی به واحدهای تولیدی به‌منظور واردات مواد اولیه، ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز در فرایند تولید، در اولویت ارزی کشور قرار گیرد و درباره ارزهای تخصیص داده شده به بخش‌ها و شرکت‌های مختلف و نحوه استفاده از آنها، شفاف‌سازی صورت گیرد.

توسعه صادرات

بارها و بارها به دولت درباره نداشتن یک استراتژی برای توسعه صادرات هشدار داده شده است. وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، وزارت صمت و وزارت امور خارجه باید موظف شوند که تمامی آیین‌نامه و ضوابط خود و سازمان‌های تابعه را ظرف مدت شش ماه با هدف تسهیل امور صادرکنندگان در داخل و خارج از کشور تغییر دهند. میلیاردها دلار ارز ایران در کشورهای مختلف به واسطه روی کار آمدن ترامپ بلوکه شده بود. حالا اگر این ارزها به حساب بانک مرکزی برگردد، توصیه می‌شود که ارزی‌هایی که به قیمت زندگی دشوار آحاد مردم در چند سال اخیر، در نقاط مختلف دنیا به‌صورت اجباری پس‌انداز شده است، صرف سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجیره‌های تولیدی شود که کشور در آنها مزیت صادراتی دارد. برای مثال این ارزها می‌توانند صرف سرمایه‌گذاری مشترک بخش خصوصی داخلی با شرکت‌های بزرگ خارجی برای تکمیل زنجیره‌های ارزش داخلی و نیز تقویت تولیدات صادرات‌گرا شود.

تکمیل طرح‌های عمرانی نیمه‌تمام

طرح‌های عمرانی نیمه تمام انگار تبدیل به غده‌ای سرطانی برای دولت‌ها و بودجه کشور شده‌اند. لایحه مشارکت عمومی- خصوصی با رویکرد امکان‌پذیر کردن ترکیب منابع بخش خصوصی داخلی و خارجی، صندوق توسعه ملی و منابع عمومی برای اجرای طرح‌های بزرگ زیرساختی که بازدهی اقتصادی دارند باید اصلاح شود.

در جریان کارزار انتخابات ریاست جمهوری تجربه ثابت کرده آنچه در کنار شعارها و وعده‌ها توجه مردم و کارشناسان و تحلیل‌گران را بیش از هر چیزی به خود جلب می‌کند، برنامه‌های اقتصادی نامزدهاست. در همین راستا، حل مشکلات اقتصادی و تقویت بخش تولید بدون شک از مهم‌ترین اقدامات و اولویتهای رئیس دولت آینده باید باشد؛ موضوعی که مسوولان ارشد نظام و هم مردم و هم کارشناسان بر آن اتفاق نظر دارند و باید اذعان کرد، بسیاری از خواسته‌ها و انتظارات جامعه پیرامون همین اولیتهای اساسی است و رئیس جمهوری آینده باید بدان‌ها توجه ویژه و جدی داشته باشد. شاید عواملی مثل اقتصاد نفتی، نوسانات شدید نرخ ارز، وابستگی تولید به واردات، بحران بهرهوری، بحران آب و محیط زیست، نابرابری و فقر نامتعارف، افزایش نارضایتی در جامعه، بحران سرمایه اجتماعی و فساد اداری از جمله چالش‌های پیش روی اقتصاد ایران باشد که انتخابات ریاست جمهوری در هر دوره بارقه‌ای از امید به تغییر و حل این مشکلات اقتصادی را در دل مردم و فعالان اقتصادی پدید می‌آورد؛ اما با وجود وعده‌ها و شعارهای انتخاباتی فراوان و نخله‌های فکری متفاوتی که طی دهه‌های گذشته قدرت را در اختیار گرفته‌اند، همواره مشکلات ساختاری اقتصاد ایران از دوره‌ای به دوره بعد منتقل شده است. از این رو موارد زیر می‌تواند به عنوان راهکارهایی مدنظر دولت آینده قرار گیرد:

خصوصی سازی واقعی

دولت می‌بایست اقتصاد را به دست بخش خصوصی کارآمد و معتبر سپرده و تصدی‌گری خود را به حداقل برساند و از مداخله در قیمت‌گذاری محصولات بنگاه‌ها خودداری نموده و از قیمت‌گذاری دستوری بپرهیزد. اگر بخشی از مردم نمی‌توانند به دلیل بالا بودن قیمت یک کالا یا خدمت که طبق فرایند رقابتی در حال تولید است را خریداری کنند، نقش دولت جبران کمبود قدرت خرید از طریق پرداخت‌های انتقالی است و نه دخالت در فرایند قیمت گذاری.

اصلاح سیاست های ارزی

هدف اصلی سیاست ارزی میان مدت کشور، باید تقویت قدرت رقابت‌پذیری ملی و توسعه صادرات باشد برای رسیدن به این هدف

در نشست اتاق‌های سه‌گانه و فعالان اقتصادی تشریح شد؛

سه وظیفه دولت از نگاه رئیسی

سخنان مهم رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت روز کارگر:

تعطیلی کارخانجات، خیانت به کشور، کارگران و تولید است

رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنرانی زنده تلویزیونی ضمن تأکید بر مسئله حمایت از کارگران، یکی از مهم‌ترین انواع پشتیبانی از تولید را پشتیبانی از کارگران عنوان نموده و افزودند: حمایت از کارگر، در واقع حمایت از ثروت ملی کشور است. حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای در سخنانی به مناسبت روز کارگر، با اشاره به اهمیت نقش کارگران در جامعه، نکات مهمی را درباره جایگاه این قشر گوشزد نمودند. محورهای بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص روز کارگر را در ذیل بخوانید:

در مورد تمجید از کارگر، همین بس که دست کارگر، دستی است که خدای متعال و پیغمبر او این دست را دوست دارند. پیغمبر خدا دست کارگر را بوسید؛ برای ارزش کارگر همین اندازه بس است. جامعه‌ی کارگری حق بزرگی به گردن همه‌ی افراد جامعه دارد؛ چون در یک اقتصاد مستقل که تولیدمحور است و می‌خواهد روی پای خودش بایستد و وابسته‌ی به این و آن نیست و در مسائل اساسی اقتصاد، تکیه‌ی به خارج از کشور ندارد، در یک چنین اقتصادی، کارگر نقش عمده و اصلی را ایفا میکند؛ یکی از مهم‌ترین نقشها را کارگر ایفا میکند و ستون اصلی است. اقتصاد مستقل، وابسته‌ی به تولید داخلی است، تولید داخلی هم وابسته‌ی به کارگر است، بنابراین کارگر یک ستون اصلی است. این نقش هم از آن نقشه‌هایی است که مردم بایستی به آن توجه بکنند و به فرهنگ عمومی باید تبدیل بشود. همین طور که در مورد معلمین گفتیم، در این زمینه‌ها هم بایستی رسانه‌ها، دستگاه‌های فرهنگی، دستگاه‌های تبلیغی کار کنند.

حق بزرگ کارگران در جمهوری اسلامی

البته در جمهوری اسلامی حق کارگران بیش از جاهای دیگر است؛ علت هم این است که در

جمهوری اسلامی از اول تشکیل این نظام، دشمنان و بیگانگان و بدخواهان تلاش کردند جامعه‌ی کارگری را در مقابل جمهوری اسلامی قرار بدهند؛ خیلی وسوسه کردند، و جامعه‌ی کارگری محکم ایستاد، در خدمت نظام ایستاد، در کنار نظام ایستاد، در دفاع مقدس به معنای واقعی کلمه حضور پیدا کرد، و این حق بزرگ را هم اینها بر جمهوری اسلامی دارند؛ و عده‌ای از کارگران عزیز ما جان خودشان را در دفاع مقدس فدا کردند.

حمایت از کارگران و آثار و برکات آن

اما مسئله‌ی حمایت از کارگران، مسئله‌ی بسیار مهمی است و من روی این هم در صحبت‌هایی که درباره‌ی کارگران کرده‌ام، همیشه تکیه کرده‌ام و امروز هم تکیه میکنم. شعار امسال ما این بود: «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها»؛ (۹) خب، یکی از مهم‌ترین انواع پشتیبانی از تولید، پشتیبانی از

کارگران و حمایت از کارگران است؛ اگر می‌خواهیم از تولید داخلی کشور، تولید ملی کشور حمایت کنیم، باید از کارگران حمایت بکنیم؛ این یک قلم مهم از پشتیبانی است. البته این را هم توجه داشته باشیم که حمایت از کارگر، در واقع حمایت از ثروت ملی است؛ یعنی اگر کارگر یک کشور فعال باشد، بانشاط باشد، خوب کار کند، این کشور به ثروت ملی میرسد و این ثروت ملی برای او آبرو درست میکند، این ثروت ملی برای او اقتدار به وجود می‌آورد؛ بنابراین کارگران، استقلال هم برای کشور می‌آورند، قدرت هم می‌آورند، آبرو هم می‌آورند؛ اگر شما از کارگر حمایت کردید، اینها آثار و برکات آن است.

انواع حمایت از کارگران:

(۱) مهارت‌آموزی

البته حمایت از کارگر که می‌گوییم فقط این نیست که مثلاً هر سالی یا هر دو سالی، پایه‌ی حقوقی

مشکلات تحریم و این حرفه‌ایی که هست مواجه خواهیم شد. این [مسئله] هم به خاطر آن است که سرمایه‌ی اصلی کشور را که سرمایه‌ی تولید است، بعضی‌ها تعطیل میکنند.

بیکاری کارگران، ظلم به شاغلین

و علاوه‌ی بر این، وقتی یک عده‌ی زیادی از کارگران بیکار شدند، به آن کسانی هم که شاغلند ظلم میشود؛ چون عرضه‌ی کارگر وقتی زیاد شد، به طور طبیعی ارزش کار او پایین می‌آید؛ وقتی بیکار زیاد شد، آن کسی هم که شاغل است به قدر استحقاقش استفاده نمی‌کند. بنابراین، اینها خیلی مهم است. دستگاه‌های ذی‌ربط باید بچند فکر کنند. در دولت، دستگاه‌های ذی‌ربط در این قضیه عمدتاً وزارت صنایع، وزارت کشاورزی و این وزارت‌هایی که کار تولید میکنند، اینها هستند و بایستی نقش ایفا کنند. البته ابعاد این موضوع از اینها وسیع‌تر است؛ حالا من یک مختصری بیان کردم. یکی از برنامه‌های اصلی اقتصاد کشور این است و بایستی با کسانی که دستگاه‌های موجود را به هر نحوی به تعطیلی میکشاند، واقعاً برخورد بشود.

و یکی از چیزهایی هم که من قبلاً هم سفارش کرده‌ام که این البته اظهار نظر کارشناسان اقتصادی است؛ ما از آنها شنیدیم، از آنها یاد گرفتیم - [این است] که کارگاه‌های متوسط و کوچک در سطح کشور باید فعال بشوند؛ البته این کارگاه‌های بزرگ مهمند برای کشور، اما گسترش کارگاه‌های کوچک و متوسط که برای همه‌جا و برای همه فایده دارد، هم تولید ثروت است برای عموم، برای طبقه‌ی متوسط، برای طبقه‌ی ضعیف، هم ایجاد اشتغال است در همه‌ی جوانب کشور و نواحی کشور که هزاران مورد را در سراسر کشور شامل میشود؛ بایستی اینها را زنده کنند.

تقویت واقعی تولید ملی؛ موفق‌ترین راه

برای خنثی کردن و رفع تحریمها

آخرین مطلب هم در مورد مسائل مربوط به کارگری این است که [چون] این روزها چون صحبت تحریم و تحریمها و مانند اینها است - البته مدتها است و چند سال است که بحث تحریمها مطرح است، این روزها هم مطرح است - به نظر ما بهترین و موفق‌ترین کار برای خنثی کردن تحریمها همین تلاش واقعی - نه تلاش شعاری؛ تلاش واقعی - برای تقویت تولید ملی است. اگر ما توانستیم تولید ملی را درست تقویت کنیم، به معنای واقعی کلمه تقویت کردیم و دنبال کردیم، با برنامه‌ریزی، با پیگیری این را دنبال کردیم، مطمئن باشید که تحریمها اول خنثی میشوند، بعد هم برطرف میشوند؛ یعنی طرف مقابل وقتی دید که کشور از تحریم ضربه نخورد و زنده شد و تلاش درونی او بیشتر شد، خودش ناگزیر میشود که تحریم را بردارد.

کشور خواهد کرد و سلامت اقتصاد کشور و رشد اقتصادی وابسته‌ی به این [موضوع] است.

برکات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی

ایجاد اشتغال و تبعات منفی بیکاری

من میخواهم این را عرض بکنم که ایجاد اشتغال فقط برکات اقتصادی ندارد، بلکه برکات اجتماعی هم دارد، برکات سیاسی هم دارد. خود کار و اشتغال برای مردم و بخصوص برای نسل جوان، مایه‌ی نشاط و تحرک و شوق و زنده بودن و سر حال بودن است. شما ببینید کارگری یا کارآفرینی که میتواند کار بکند و تلاش میکند و کار میکند و کارش موفق است، چطور سر حال و بانشاط است؛ نقطه‌ی مقابل: بیکاری بستر فساد است، بستر بدبینی و بدگویی است، بستر اعتیاد است، بستر انحرافات اخلاقی است، حتی بستر انحرافات امنیتی است. بنابراین، مسئله‌ی کار صرفاً یک مسئله‌ی مربوط به اقتصاد نیست؛ ایجاد اشتغال، ایجاد کار، یک مسئله‌ی همه‌جانبه و چندجانبه است و خیلی مهم است. دولتها بایستی یکی از برنامه‌های مهمشان را این قرار بدهند که چگونه ایجاد اشتغال کنند؛ این برنامه‌ها را باید داشته باشند؛ اینها مورد توقع مسائل اقتصادی است.

تعطیلی کارخانه‌ها، ضربه به تولید و

خیانت به استقلال کشور

آن وقت در اینجا من باید یک هشدار بدهم به آن کسانی که موجب شدند کارخانه‌ها به تعطیل کشانده بشود. متأسفانه کارخانه‌های متعددی به تعطیل کشانده شده‌اند که ما گزارشهای بعضی‌هایش را دیده بودیم، از بعضی‌ها هم حالاها داریم بیشتر مطلع میشویم. کسانی به خاطر منافع خودشان کارخانه را به یک شکلی میگیرند، بعد برای اینکه از زمین آن کارخانه استفاده کنند، کارگر را به یک شکلی اخراج میکنند و ابزار کارخانه و آلات کارخانه را به پول تبدیل میکنند، بعد هم زمین را نگه میدارند تا در فرصت مناسبی تبدیل کنند به ساختمان و ارزش افزوده‌ی باطل و حرامی را برای خودشان در این زمینه به دست بیاورند، چه بدانند و چه ندانند، این در واقع یک خیانت است. بعضی‌ها قصد خیانت ندارند و فقط قصد منافع شخصی خودشان را دارند، اما این خیانت است؛ خیانت به استقلال کشور است، خیانت به اقتصاد کشور است، خیانت به مردم است و خیانت به کارگران است؛ این ضربه‌ی به تولید است. وقتی که کارگر بیکار شد و کارخانه از کار افتاد، محصول آن کارخانه بایستی از خارج وارد بشود؛ آن وقت همین مشکلاتی که ما امروز در واردات داریم پیش می‌آید؛ علاوه بر اینکه منابع مالی کشور و منابع ارزی کشور باید برود خارج، با

اینها را به تناسب تورم بالا ببریم؛ این یک نوع از حمایت است؛ لکن حمایت‌های دیگری هم وجود دارد که بایستی به آنها توجه کرد. یکی عبارت است از مسئله‌ی مهارت‌آموزی کارگران؛ باید برنامه‌ریزی وسیعی صورت بگیرد برای اینکه ما به کارگرانمان - چه کارگر صنعتی، چه کارگر کشاورزی و انواع کارگرها - مهارت بیاموزیم و سطح مهارتشان را بالا ببریم، سطح تخصصشان را بالا ببریم که این، هم برای خود آنها فوق‌العاده نافع است، هم به کار کیفیت میدهد و کار را بارزش میکند؛ این یک جور پشتیبانی است.

۲) بیمه و بهداشت و درمان

مسئله‌ی بیمه و بهداشت و درمان هم یک مسئله‌ی مهمی است در حمایت [آنها]؛ بیمه‌ی کارگران و بهداشت و درمانشان لازم است که البته در بعضی از بنگاه‌های مردمی این [موضوع] به طور خوبی رعایت میشود؛ باید همه رعایت کنند و بایستی این یکی از مسائل اصلی بحث کارگری محسوب بشود.

۳) امنیت شغلی

مسئله‌ی امنیت شغلی و ضمانت حفظ کار هم یکی از انواع حمایتها است؛ یعنی کارگر باید دغدغه نداشته باشد که این کارش میماند یا از او میگیرند. یکی از دلایل مهمی که ما روی تعطیلی کارخانه‌جات این قدر حساسیم، به خاطر همین است - که حالا من بعد در این زمینه‌ها یک جمله‌ای اشاره خواهم کرد - کارگر باید امنیت شغلی داشته باشد و بداند که کار او و شغل او تضمین شده است.

۴) مسکن

یک موضوع دیگر، مسکن کارگران است که مهم است. امروز بخش مهمی از درآمد کارگران صرف اجاره‌ی مسکن میشود؛ برای مسکن کارگران باید فکر اساسی کرد. البته من شنیدم که امسال مجلس شورای اسلامی این را در بودجه گنجانده‌اند که اگر چنانچه ان شاء الله همین جور باشد و بخوبی عمل بشود و تحقق پیدا کند، کمک بزرگی است.

۵) ایجاد رابطه‌ی منطقی و عادلانه میان کارگر،

کارفرما و دولت

یک حمایت دیگر به طور کلی ایجاد روابط منطقی و عادلانه میان کارگر و کارآفرین و دولت است؛ ایجاد یک روابط عادلانه که این هم حمایت از کارگران است؛ و این البته جزو مسئولیتهای وزارت کار است که باید در این زمینه‌ها کار کنند.

یک موضوع مهم دیگر که در باب کار و کارگر بایستی به آن پرداخت، موضوع تولید اشتغال و تولید کار است که این هم موضوع مهم دیگری است که اگر دولتها برنامه‌ریزی درستی در مورد ایجاد اشتغال داشته باشند و این برنامه‌ریزی را با دقت و با انضباط دنبال بکنند و از امکانات و ظرفیتهای کشور و ظرفیتهای بخش خصوصی برای ایجاد اشتغال استفاده بکنند، به نظر ما این کمک بزرگی به اقتصاد کشور و به پیشرفت

در نشست اتاق‌های سه گانه و فعالان اقتصادی تشریح شد؛

سه وظیفه دولت از نگاه رئیسی

تصمیم‌گیری پشت درهای بسته، ممنوع! ایران نیازمند به مدیریت قوی، کارآمد و جهادی دارد

از جمله ضرورت کاهش تورم مقررات، ممانعت از بخشنامه‌های خلق‌الساعه، ضرورت هماهنگی بین تیم اقتصادی دولت، معضل تورم دو رقمی کشور، کاهش سرمایه‌گذاری در کشور، کاهش رفاه خانوار ایرانی، تاکید بر تولید، اهلیت حرفه‌ای تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران کشور، کاهش دخالت دولت در اقتصاد و کوچک کردن سهم دولت در اقتصاد نیز پرداختند. پس از صحبت‌های آنها نوبت به پاسخ‌دهی کاندیدای حاضر رسید. او در سخنان خود «مدیریت درست» را محور اصلی اقتصاد قدرتمند دانست و بر هماهنگی بین مدیران و وزرای دولتی تاکید کرد. همچنین قانون‌مداری

اقتصادی غیردولتی حاضر شد. در این نشست که اتاق بازرگانی ایران میزبانی آن را عهده دار بود و نمایندگان دو اتاق تعاون و اصناف نیز حضور داشتند، رئیسی شنونده دغدغه‌های صاحبان کسب‌وکار بود. بخش اقتصادی غیردولتی در این نشست با طرح سؤالاتی، مسیر سخنرانی کاندیدای حاضر را تعیین کرد. سؤالاتی درخصوص چگونگی برخورد با مجوزهای دست و پاگیر محیط کسب‌وکار، چگونگی مدیریت بازار ارز، چگونگی تعامل با دنیا و سرنوشت FATF مهم‌ترین پرسش‌های صاحبان کسب‌وکار از سیدابراهیم رئیسی بود. البته حاضران به مسائلی

سیدابراهیم رئیسی، کاندیدای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری در نشست با فعالان بخش غیردولتی مواضع اقتصادی خود را اعلام کرد. وی معتقد است ظرفیت و منابع موجود برای رشد و توسعه کشور وجود دارد؛ اما حلقه مفقوده آن مدیریت کارآمد و جهادی است. رئیسی همچنین اجرای قانون در کلیه بخش‌های کشور را مورد تاکید قرار داد.

همزمان با اعلام کاندیداهای تایید صلاحیت شده ریاست‌جمهوری، سیدابراهیم رئیسی، یکی از کاندیداهای این دوره در نخستین دیدار انتخاباتی و تبلیغاتی خود، در جمع فعالان

نیز محور دیگر صحبت‌های رئیسی بود که آن را موجب ایجاد عدالت در کشور دانست. رئیسی وعده تجدیدنظر در مجوزها و اجرایی شدن قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار را نیز داد. او همچنین ضمن مخالفت با قیمت‌های دستوری، عنوان کرد که باید بازار در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی سهیم باشد. این عقیده او به بازار ارز هم برمی‌گشت. علاوه بر این مخالفت رئیسی با بخشنامه‌های خلق الساعه و ممانعت از این رویه بخش دیگری از صحبت‌های وی را تشکیل می‌داد. به گفته

وی، نباید پشت درهای بسته تصمیم‌گیری کرد؛ بلکه باید با مشورت بخش خصوصی این کار انجام شود.

انتخاب افراد با اهلیت حرفه‌ای در بدنه دولت

در این نشست غلامحسین شافعی، رئیس اتاق ایران رشد اقتصادی در طول ۱۰ سال گذشته را مورد توجه قرار داد و گفت: متأسفانه در این مدت رشد اقتصادی کشور حدود صفر بوده و به دلیل عدم رشد اقتصادی، نرخ تورم نیز روند صعودی داشته است. در این بین وضعیت رفاهی اقشار جامعه نیز قابل دفاع نیست. همواره در این مدت توجه به دستمزدها شده؛ اما در مقابل افزایش درآمد، همیشه تورم برنده بوده است. براساس اظهارات رئیس اتاق ایران، برای اولین بار نرخ استهلاک از میزان سرمایه‌گذاری بالاتر رفته و برای همین کار برای رئیس‌جمهور آینده سخت خواهد بود.

شافعی عدم نوسازی و بهسازی و عدم استفاده از فناوری‌های جدید را نیز مورد تأکید قرار داد و افزود: از این منظر فاصله ایران با دیگر

کشورهای دنیا زیاد بوده و این شکاف برای تولید خطرناک است. وی همچنین به کسری بودجه و وضعیت نامناسب نظام بانکی کشور در حال حاضر نسبت به سال ۹۰ اشاره و تصریح کرد: به‌دستی همه از توانمندی‌های کشور سخن می‌گویند اما یک سوال مطرح است که به‌رغم این همه فرصت چرا از آنها بهره نگریم؟ باید بینیم عیب کجاست. شفافیتی تنها راه نجات کشور را توسعه تولید عنوان کرد و گفت: به نظر مدیران بخش خصوصی آنچه موجب توفیق خواهد شد نوع انتخاب هیات دولت است. متأسفانه در این سال‌ها افراد تصمیم‌ساز اهلیت حرفه‌ای نداشتند و اگر در دولت آینده این نکته مورد نظر قرار بگیرد، شرایط بهتر می‌شود و به توفیق خواهیم رسید. امیدواریم آینده بهتری در انتظار این کشور باشد.

بهمن عبداللهی رئیس اتاق تعاون نیز گفت: از اینکه آقای رئیسی در اولین روز تبلیغات انتخاباتی خود، موضوع اقتصاد را در اولویت قرار دادند، نشان از عزم جدی برای توجه به مساله اول کشور یعنی اقتصاد است و رویکرد او در قوه قضائیه هم همین بود. عبداللهی گفت: در دولت سیزدهم موضوعاتی مانند بیکاری، مشکل نقدینگی، تورم و قاچاق از مشکلات عمده دولت خواهد بود که قطعاً با انتخاب تیم قوی و کارآمد این مشکلات قابل حل خواهد بود. با تکیه بر توان داخلی و کارآفرین‌های داخلی طی مسیر ممکن است. او ادامه داد: قطعاً این مشکلات با کمک هم و با تکیه بر نظر کارشناسی و دوری از تصمیمات هیجانی قابل حل است. براساس پایش کسب و کار که توسط اتاق ایران انجام می‌شود مهم‌ترین مشکل بخش خصوصی در بی‌ثباتی مقررات است. بی‌ثباتی قیمت‌ها و نوسان نرخ ارز قدرت برنامه‌ریزی را می‌گیرد. راه حل بیکاری تکیه بر افزایش تولید است. ان‌شاءالله در این دولت شاهد وضعیت بهتری خواهیم بود. وی تأکید کرد: برای حوزه تعاون قوانین خوبی در مجلس تصویب شده، ولی به دلیل عدم توجه در کشور به مرحله اجرا درنیامد. امیدواریم این سند که ۱۰ سال است مسکوت مانده، اجرا شود.

سیاست‌های دولت آینده باید روشن شود

سعید ممینی، رئیس اتاق اصناف ایران هم که در جمع فعالان بخش خصوصی حضور داشت خطاب به سیدابراهیم رئیسی کاندیدای انتخابات ریاست‌جمهوری، گفت: در چند سال گذشته، حوزه مختلف اصناف آسیب‌های جدی دیدند. دولت شما باید مشخص کند که برای بهبود حوزه کسب و کار چه رویکردی را پیش خواهد گرفت؟ ممینی ادامه داد: دولت آینده باید به تحریم‌های ظالمانه و سوء مدیریت‌های موجود در کشور بپردازد؛ چراکه نیاز به توجه و مدیریت بیشتر در این حوزه و به همه فعالان اقتصادی حس می‌شود؛ هم صادرکننده، هم واردکننده و هم تولیدکننده. رئیس اتاق اصناف ایران افزود: آقای رئیسی! باید روشن کنید که سیاست شما برای تک‌نرخ کردن ارز چیست و چطور قرار است به هدف نهایی کوچک کردن سهم دولت در اقتصاد برسید؟ چطور قرار است شاهد کاهش حجم دستورالعمل‌ها و بوروکراسی‌ها در دولت شما باشیم؟

این فعال حوزه اصناف افزود: اگر این اتفاقات بیفتد، اگر زیرساخت‌ها به شکلی که اشاره شد فراهم شود، سرمایه‌گذاری حتماً اتفاق خواهد افتاد و شما مطمئن باشید که بخش خصوصی به عنوان مشاور دولت به رفع این گره‌ها کمک خواهد کرد. محمدرضا انصاری، نایب‌رئیس اتاق ایران نیز با اشاره به چالش‌های پیش‌روی رئیس‌جمهور آینده بر ضرورت توجه به علت‌ها و مسائل زیربنایی تأکید کرد. به باور وی با اصلاح این موارد شاید بتوان اصلاحاتی انجام داد.

این فعال اقتصادی توجه به تجارب کشورهای دیگر را خواستار شد و

سیدابراهیم

رئیس، کاندیدای

سیزدهمین دوره

ریاست‌جمهوری

در جمع فعالان

اقتصادی در

سخنان خود

به موضوعاتی

اشاره کرد که

دغدغه فعالان

اقتصادی بود.

تأکید رئیسی بر

تولید، فعال‌سازی

تمامی دستگاه‌ها

در خصوص حمایت

از تولید و صادرات،

گسترش ارتباطات

بین‌المللی،

قانون‌مداری،

مدیریت درست،

سهیم کردن بازار

در تصمیمات و

ضرورت هماهنگی

تیم اقتصادی

دولت بود

تعریف است که عبارتند از هدایت، حمایت و نظارت. در عین حال بخش خصوصی نیز باید فعال باشد. تمام آنچه بخش خصوصی را کند می کند، باید از بین برود. کاندیدای ریاست جمهوری در مورد صدور مجوزها هم گفت: چنانچه با یک مجوز حرکت بخش خصوصی کند شود، باید در آن مجوز تجدیدنظر صورت گیرد. ما نیز معتقدیم در تمام مجوزها باید تجدیدنظر کرد. این مجوزها جلوی کار را می گیرد. البته تنظیم گری و رگولاتوری لازم است. اما این امر نباید به کند شدن حرکت بخش خصوصی بینجامد. کسی که می خواهد در حوزه فعالیت های اقتصادی فعالانه حرکت کند، باید بداند که مشکلات مقرراتی با سازمان ها و دستگاه های مختلف حل شده است. این موضوع از مسائل مهم و اولیه است که باید در دولت حل شود و معتقدیم حل شدنی است.

نیاز به مدیریت قوی، کارآمد و جهادی

رئیس با بیان اینکه ما ایرانی قوی می خواهیم و برای تحقق این امر زمینه لازم وجود دارد، اظهار کرد: کشور ما دارای ذخایر مادی و معنوی از جمله نیروی انسانی کارآمد در حوزه اقتصادی و ذخایر و معادن است. اما آنچه در این میان حلقه مفقوده است، مساله مدیریت قوی، کارآمد و جهادی است که بتواند تمامی این امکانات و ذخایر را به قدرت در حوزه اقتصاد تبدیل کند. حال آنکه ایران قوی بدون اقتصاد قوی شکل نمی گیرد. به باور رئیس، اقتصاد قوی اقتضائاتی دارد و آن، مدیریت کارآمد اقتصادی است. به گفته وی، تیم اقتصادی دولت باید بسیار قوی باشد. در این راستا تیم اقتصادی باید هماهنگ باشد و هر کدام یک آهنگی را ساز نکنند. برای انجام کارهای اقتصادی لازم است کار کارشناسی قوی صورت گیرد. همچنین تصمیمات خلق الساعه و لحظه ای، اقتصاد کشور را دچار اختلال می کند و ثبات بازار را می گیرد. این کاندیدای ریاست جمهوری افزود: تصمیمات لحظه ای، ثبات تولیدکننده در تولید، بازاری و عرضه به بازارهای داخلی و خارجی را دچار آسیب می کند بنابراین تصمیمات اقتصادی باید از ثبات برخوردار باشد و این مساله مهمی است که باید در دولت شکل بگیرد. به گفته رئیس، ثبات اقتصادی نیازمند ثبات در تصمیم گیری، ثبات در مقررات و ثبات در بایدها و نبایدها است. بنابراین معتقدیم ایجاد ثبات، ضروری و لازمه توسعه اقتصادی است.

بازار، دستوری اداره نمی شود

«بازار را نمی شود دستوری اداره کرد»، این بخشی از سخنان رئیس در نشست با فعالان اقتصادی بود. رئیس اعتقاد داشت: بازار را نمی توان

شده که در این فرآیند حضور پیدا کردند. رویکرد شما در این رابطه چیست؟

تصمیم گیری

پشت درهای بسته ممنوع!

سیدابراهیم رئیس، کاندیدای سیزدهمین دوره ریاست جمهوری در جمع فعالان اقتصادی در سخنان خود به موضوعاتی اشاره کرد که دغدغه فعالان اقتصادی بود. تاکید رئیس بر تولید، فعال سازی تمامی دستگاه ها در خصوص حمایت از تولید و صادرات، گسترش ارتباطات بین المللی، قانون مداری، مدیریت درست، سهم کردن بازار در تصمیمات و ضرورت هماهنگی تیم اقتصادی دولت بود. این کاندیدای ریاست جمهوری خطاب به صاحبان کسب و کار عنوان کرد: شما میداندار کف بازار و فعالیت های اقتصادی هستید. استفاده از نظرات شما در خصوص پیشرفت اقتصادی یکی از مسائل مهم کشور و جزو مهم ترین دغدغه های مردم است. ما با نگاهی که مردم دارند امروز به مساله اقتصادی رسیدگی می کنیم. در این راستا، اول شناخت مساله یا مشکل، دوم شناخت راهکارهای حل مساله، سوم تعیین اولویت ها و چهارم در میدان عمل و اقدام میدان داری کردن را در دستور کار داریم. وی در سخنانش از تصمیم گیری پشت درهای بسته انتقاد کرد و گفت: نباید در اتاق های در بسته و اتاق های جلسه نشست و تصمیم گیری کرد بلکه با کسانی که در این میدان حضور دارند، باید همراه و همکار بود و مساله را با همکاری همه آنها حل کرد. این موضوع مهمی است.

سه وظیفه دولت از نگاه رئیس

به اعتقاد رئیس، سه وظیفه برای دولت قابل

افزود: کشورهایی که در گذشته شرایط ایران را داشتند اما امروز رشد اقتصادی را تجربه می کنند به دو موضوع توجه کردند: اول بسترسازی برای توسعه صادرات و دیگری مشورت و نظرخواهی از بخش خصوصی. نایب رئیس اتاق ایران، الگوبرداری از کشورهای موفق و در عین حال مشورت با بخش خصوصی، پیش از تصمیم سازی ها را خواستار شد. حسین سلاح ورزی، نایب رئیس اتاق ایران در نشست مشترک بین فعالان بخش خصوصی با سیدابراهیم رئیس گفت: مجوزهای دولتی مهم ترین نقض آزادی در فعالیت های اقتصادی است. سوالم این است که آیا آماده هستید که حرکت انقلابی انجام دهید و این روند را معکوس کنید؟ این فعال اقتصادی افزود: امروز در اقتصاد ایران دو موضوع اصلی داریم: «رفاه» و «رشد اقتصادی». واقعیت این است که در کوتاه مدت افزایش رشد اقتصادی و رفاه توأمان ممکن نیست. باید بگویید و توضیح دهید که انتخاب شما برای برنامه های کوتاه مدت ترمیم رفاه است یا افزایش رشد اقتصادی. سلاح ورزی همچنین سوال دیگری مطرح کرد: در صحبت های قبلی خود گفته بودید مبارزه با فساد محور اصلی دولت شما خواهد بود. لطفاً به این سوال پاسخ دهید که مبارزه با فساد در اقتصاد ایران، به نظر شما، نیازمند نظارت بیشتر است یا آزادسازی اقتصاد؟ یونس ژائله، رئیس اتاق تبریز، شرایط فعلی اقتصاد را دردناک توصیف کرد و از تنش موجود در بخش خصوصی سخن به میان آورد. وی اظهار امیدواری کرد که دولت آینده بر تعامل با دنیا نیز تمرکز کند. این فعال اقتصادی توجه به مسائلی مانند «افای تی اف» را نیز خواستار شد و افزود: باید بدانیم که رویکرد شما به جایگاه بخش خصوصی چیست. از طرفی برنامه شما درباره واگذاری ها نیز بسیار مهم است. متأسفانه امروز آسیب های جدی متوجه شرکت های خصوصی

با بازار و اقتصاد ارتباط برقرار می‌کند.

مدیریت کارآمد ضروری است

کاندیدای ریاست جمهوری عنوان کرد: برای اینکه یک روز جوجه کشی راه نیفتد و یک روز مردم در صف مرغ نباشند، به تنظیم بازار و مدیریت نیاز داریم. برای اینکه یک روز شاهد نباشیم پیاز و گوجه و هندوانه که حاصل زحمت کشاورزان است از بین می‌رود و یک روز این کالاها با قیمت چندبرابر عرضه شود، به یک مدیریت درست نیاز داریم. وی افزود: ما در کشور همه امکانات و ذخایر را در اختیار داریم؛ ولی به مدیریت نیاز داریم و فکر می‌کنم آنچه باید در این رابطه صورت بگیرد مدیریت درست است.

از ظرفیت تعاونی‌ها استفاده شود

کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری در بخشی از سخنانش تعاونی‌ها را مورد خطاب قرار داد و گفت: بخش تعاونی قوانینی دارد. اما چرا اجرا نمی‌شود؟ ما معتقدیم توسعه تعاون در گروی اجرای قوانین و مقرراتی است که تا کنون در مورد تعاونی‌ها وضع شده است. ما حتماً این مقررات را اجرا خواهیم کرد. بخش تعاون سند دارد و آن سند موجود است. برخی اوقات نیاز است در مورد برخی مسائل کار کارشناسی صورت گیرد؛ اما سند توسعه تعاون موجود است و باید این سند اجرایی شود. توسعه تعاونی‌ها بخش مهمی است که قانون اساسی نیز آن را مورد توجه قرار داده است و می‌تواند گره‌گشا باشد. او گفت: در واگذاری‌ها باید ظرفیت تعاونی‌ها در نظر گرفته شود؛ وقتی واگذاری انجام می‌شود یکی از ظرفیت‌هایی که می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد، تعاونی‌هاست. ظرفیت تعاونی‌ها در رابطه با تامین، تولید و توزیع کالا نیز باید در نظر گرفته شود. معتمد احیای این ظرفیت‌ها می‌تواند تعاونی‌ها را گروهی فعال در اقتصاد تبدیل کند.

قانون‌مداری را مهم می‌دانیم

رئیس‌جمهور در ادامه صحبت‌های خود به قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار اشاره کرد و گفت: زمانی که من به قوه قضائیه رفتم، برنامه توسعه برای قوه قضائیه ۳۶ حکم داده بود. اما فقط ۶ حکم اجرا شده بود؛ من گفتم آن ۳۰ حکم دیگر را اجرا می‌کنم. به من گفتند برخی از آن احکام مشکل دارد؛ اما گفتم من در مقام قانون‌گذاری نیستم، بلکه به مجلس می‌گویم که برخی از احکام ابهام دارد یا برخی تعارض دارد. اما مجری قانون باید قانون را اجرا کند. به گفته وی، نزدیک‌ترین امر به اجرای عدالت، اجرای قانون در کشور است. ما قانون‌مداری را یکی از محورهای مهم می‌دانیم و معتقدیم کشور ما کشور انتخابات و مراجعه به رای مردم برای شکل‌گیری تمام نهادها است. اگر کشور بر پاشنه قانون‌مداری نچرخد دچار مشکل خواهد شد. نباید هر دولتمرد و مسوولی بنا بر سلیقه و برداشت خود، در روند اجرای قانون خلل ایجاد کند یا آن را اجرا نکند. او گفت: قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار وجود دارد، اما آیا این قانون اجرا شده است؟ ما قانون بهبود فضای کسب و کار را ان شاء الله اجرایی می‌کنیم. رئیس‌جمهور همچنین در پاسخ به سؤالی در مورد ارتباط با دنیا بیان کرد: ما به تعامل با همه دنیا برای حل مسائل اقتصادی باور داریم و کشورهای منطقه باید در اولویت باشند و با دنیا نیز در ارتباط باشیم. وی در انتها این جلسه را شروع ارتباط با بخش خصوصی و تعاونی و اصناف دانست و وعده داد که در صورت انتخاب، خود و مسوولان مربوطه حتماً سالانه دو تا سه مرتبه با اتاق‌های اصناف و تعاون و بازرگانی جلساتی خواهد گذاشت و این ارتباط مستمر خواهد بود.

دستوری اداره کرد. با نشستن در یک اتاق هم نمی‌شود آن را اداره کرد. وی گفت: من یک مدیر میدانی هستم و در تمام سفرهای استانی، اولین نشستی که داشتم با کارآفرینان و تولیدکنندگان بوده است. وقتی تولید، مساله اول کشور می‌شود و شعار سال به نام آن است، دستگاه قضایی هم نمی‌تواند از این شعار مستثنی باشد. در این شرایط، شعار تولید، برای دیپلماسی وزارت امور خارجه نیز مساله اول می‌شود، چون دیپلماسی اقتصادی مساله مهمی است و همه کشور باید از این شعار متأثر باشد. به باور وی، وقتی این شعار مساله اول می‌شود، من نیز به قضات می‌گویم هر مساله‌ای را که بررسی می‌کنید، این موضوع را در نظر بگیرید که تولید مساله اول کشور است و تولید را نباید به هیچ وجه دچار وقفه کرد. این گونه همه احساس می‌کنند پشتوانه‌ای دارند.

سیاست اصل ۴۴ باید اجرا شود

رئیس‌جمهور در خصوص اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی که به خصوصی‌سازی اشاره دارد، عنوان کرد: این موضوع به عنوان یک سیاست باید در کشور اجرا شود. اقتصاد باید به بخش خصوصی واگذار شود. البته بخش خصوصی واقعی نه خصوصی. این گونه نباشد که واگذاری به سازمان‌هایی صورت گیرد که به نحوی به دولت مربوط می‌شود یا دستگاه‌های عمومی محسوب می‌شود. اصل ۴۴ سیاست مصوب نظام است که براساس قانون اساسی باید اجرا شود. البته اشکالاتی که در واگذاری‌ها وجود دارد، اشکالات مصداقی است. چند موردی است که گزارش شده و در نحوه واگذاری دچار مشکلات قانونی است؛ و گرنه اصل خصوصی‌سازی باید ادامه پیدا کند و معتقدیم که نظارت در این باره نیز وظیفه دولت است.

چگونگی کنترل بازار ارز

«کنترل نرخ ارز چگونه ممکن است؟» رئیس‌جمهور با طرح این پرسش اظهار کرد: بر این باوریم که باید نرخ ارز با مدیریت درست کنترل شود. اما یک روز ارزیابی در بازار و یک روز خالی بودن خزانه کشور مطرح می‌شود؛ هر دو اشتباه است. اینکه در اتاق‌های در بسته در مورد نرخ ارز تصمیم بگیریم، اشتباه است. ما باید بازار را در تصمیم‌گیری‌ها سهیم کرده و به آن نقش دهیم. باید بازار را در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری دخیل کنیم. و گرنه در اتاق در بسته تصمیماتی گرفته می‌شود که مغایر با حرف کف بازار است. بنابراین ارتباط بین بازار و نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری یک ضرورت است. من معتقدم ارتباط بین بازار، اقتصاد، تولید، صنعت و دانشگاه هم یک ضرورت است. دانشگاه نظریات بسیار خوبی ارائه می‌دهد. اگر نظریات بخواهد اجرایی شود باید ارتباط بین سایر بخش‌ها برقرار باشد.

ارتباط اقتصاد و دیپلماسی

رئیس‌جمهور به ارتباط بین اقتصاد و دیپلماسی نیز اشاره کرد و آن را حائز اهمیت دانست. به گفته وی، ایجاد بازار برای تولید داخلی یکی از وظایف مهم نظام دیپلماسی ماست. چرا ما باید در منطقه غایب باشیم؟ درصد حضور ما در منطقه چقدر است و درصد سایر کشورها چقدر؟ آیا سهم ما حقیقتاً در منطقه همین میزان است؟ سهم ما در منطقه و اقتصاد و صادرات منطقه همین قدر است؟ وی گفت: ما ۱۵ کشور همسایه داریم. ممکن است با یکی، دو کشور مساله داشته باشیم؛ اما با اکثر کشورهای منطقه می‌توانیم در حوزه صادرات رابطه بسیار خوبی داشته باشیم. ایجاد این بازار هم وظیفه اتاق بازرگانی و سایر اتاق‌هاست و هم وظیفه نظام دیپلماسی کشور است. اینجاست که نظام دیپلماسی

رئیس‌جمهور با بیان اینکه ما ایرانی قوی می‌خواهیم و برای تحقق این امر زمینه لازم وجود دارد، اظهار کرد: کشور ما دارای ذخایر مادی و معنوی از جمله نیروی انسانی کارآمد در حوزه اقتصادی و ذخایر و معادن است. اما آنچه در این میان حلقه مفقوده است، مساله مدیریت قوی، کارآمد و جهادی است که بتواند تمامی این امکانات و ذخایر را به قدرت تبدیل کند

فعالان بازار سرمایه در نامه‌ای خطاب به سران قوا؛

برای حمایت از تولید؛ قیمت گذاری دستوری رایکبار برای همیشه کنار بگذاریم

امروز در بازار سرمایه عرضه بر تقاضا فزونی یافته است که بی‌شک برای این موضوع دلایل اقتصادی وجود دارد، اما دلایل رفتاری آن بیشتر است. سرمایه‌گذاران ترسیده‌اند و احساس می‌کنند در این وادی تنها و بی‌حامي هستند. احساس می‌کنند پشت‌شان خالی شده و تمام آن وعده‌های خوش صرفاً جهت گذر از آن برهه خاص بود. ما فکر می‌کنیم که اگر این حس امتداد پیدا کند؛ توسعه اقتصادی کشور و به تبع آن بازار سرمایه در آینده با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌شود. از همین رو پیشنهاد می‌کنیم بیایید بار دیگر دست در دست هم دهیم و این مشکل را فارغ از هر عقیده و جناح‌بندی سیاسی به خاطر مردم و کشورمان حل کنیم. بیایید به خاطر بیاوریم که هر جا یکدل و متحد کنار هم بوده‌ایم؛ تهدید را مرتفع کرده و آن را به فرصت تبدیل کرده‌ایم.

در راستای این هدف بزرگ و برای نیل به این مقصود پیشنهادهای را مطرح می‌کنیم:

(۱) مالیات حق ملت است. حق جوان سیستان و بلوچستانی، مادر اهوازی، پیرمرد

در این شرایط فعالان بازار سرمایه در نامه‌ای خطاب به سران قوا؛ ۸ راهکار عملی برای بازگشت مجدد اعتماد سرمایه‌گذاران به بازار بورس و تامین نقدینگی برای بهبود وضعیت معاملات را پیشنهاد کردند.

متن نامه به شرح زیر است:

دکتر حسن روحانی ریاست محترم جمهور
آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی ریاست محترم قوه قضائیه
دکتر محمدباقر قالیباف ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
با سلام و احترام

می‌دانیم که قصه پرغصه سرمایه‌گذاران بورس ایران را خوب می‌دانید. می‌دانیم که روزانه و هفتگی ده‌ها نامه دریافت می‌کنید که در آن درد سهامداران مظلوم بورس را برایتان تعریف می‌کنند و چه بسا بهتر از ما از نابسامانی‌هایی که موجب این شرایط شده است؛ مطلع باشید. پس وقت گوه‌ربارتان را با تکرار مکررات هدر نمی‌دهیم و به بیان پیشنهادهای برای برون‌رفت از شرایط کنونی بسنده می‌کنیم.

بزرگواران؛

فعالان بازار سرمایه در نامه‌ای خطاب به سران قوا؛ ۸ راهکار عملی برای بازگشت مجدد اعتماد سرمایه‌گذاران به بازار بورس و تامین نقدینگی برای بهبود وضعیت معاملات را پیشنهاد کردند که کنار گذاشتن قیمت گذاری دستوری در راستای حمایت از تولید از موارد کلیدی در این نامه است.

بازار سرمایه بعد از رکوردشکنی‌های بی‌سابقه طی ماه‌های ابتدایی سال گذشته و فتح شاخص دو میلیون واحد برای نخستین مرتبه در تاریخ خود؛ از مردادماه همان سال تغییر جهت داد و در حالی که بسیاری از کارشناسان و سهامداران گمان می‌کردند که بازار در حال اصلاح خود است و بعد از مدتی روند نزولی آن متوقف می‌شود؛ دامنه آن به سال جدید هم کشیده شد. به طوری که از ابتدای سال جدید تاکنون چراغ بازار فقط حدود سه روز سبز بوده و با وجود محدود شدن دامنه نوسان از منفی پنج به منفی دو و اخیراً منفی سه؛ شاخص کل بورس تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد عقب‌نشینی کرده و حتی سهم‌های بنیادی و ارزشمند نیز در صف فروش هستند.

خردوکلان اقتصادی حساس است. نص صریح قانون این است که سازمان بورس و اوراق بهادار محافظ منافع سرمایه‌گذاران خرد باشد. پیشنهاد می‌شود که ریاست سازمان بورس در جلساتی که در آن تصمیمات مهم در سرنوشت میلیون‌ها سهامدار در آن رقم می‌خورد؛ از جمله جلسات هیات دولت حضور داشته باشد تا مبادا بخشنامه و سیاستی نافی منافع چند ده میلیون ایرانی اتخاذ شود. پیشنهاد می‌کنیم در غیاب کانون سهامداران حقیقی نماینده‌ای از سازمان بورس به عنوان حافظ منافع سرمایه‌گذاران در تمام جلسات و شوراها اقتصادی حضور داشته باشد.

۷) قانون تجارت ایران مصوب سال ۱۳۴۸ است. بایبید قبول کنیم بعد از ۵۲ سال بخش‌هایی از این قانون احتیاج به بروزرسانی و ترمیم دارد. ثبت افزایش سرمایه شرکت‌ها که به هیچ‌وجه عملیات پیچیده‌ای نیست؛ گاهی به سال کشیده می‌شود و سرمایه‌گذار یک‌سال کامل دسترسی به دارایی خود ندارد. پرداخت سود شرکت‌ها در مدت ۸ ماه آن هم از تاریخ برگزاری مجمع سالیانه که خود معمولاً ۴ ماه بعد از پایان سال مالی است؛ در شرایط تورمی امروز قطعاً ناعادلانه بوده و به هیچ‌وجه مشوق سرمایه‌گذاری بلندمدت نیست. این قوانین در فضای امروز به جای تشویق سرمایه‌گذاری بلندمدت؛ مجازات‌کننده سرمایه‌گذاری بلندمدت است. پیشنهاد می‌کنیم کمیته‌ای در سازمان بورس برای اصلاح سریعتر این قوانین تشکیل شود.

۸) نرخ‌گذاری‌های غیردستوری کمک بزرگی به اقتصاد و بازار سرمایه داشته باشد. تخفیفات مالیاتی، تعدیل نرخ ارز، تسعیر بانک‌ها، تخفیف نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و پالایشگاه و ... می‌تواند چراغ سبز قوی از سوی حاکمیت برای تقویت سرمایه‌گذاری و سهامداران این بازار باشد.

نتیجه‌گیری

هدف ما از نگارش این نامه اعلام همدلی و همکاری برای رهایی و خروج از این شرایط است. بازار سرمایه ایران در ابتدای راه قرار دارد و می‌تواند در تولید و اقتصاد نقش آفرینی مولد داشته باشد. قلب سرمایه‌گذاران بورس ایران مانند قلب هر ایرانی دیگری برای وطنشان می‌تپد و جز افتخار برای این مرزوبوم؛ چیزی از خداوند نمی‌خواهند.

ما ایمان داریم اگر همگی دست در دست هم دهیم؛ این مقطع را نیز به سلامت و پرافتخار سپری خواهیم کرد.

ب- در همین شرایط کنونی افراد زیادی وجود دارند که حاضرند تسهیلات گرفته و در طرف تقاضا به خرید سهام بپردازند، اما قوانین دست‌وپاگیر سازمان بورس و بانک مرکزی گاه مانع از این کار می‌شود. از کفایت سرمایه کارگزاری‌ها تا عدم پذیرش سهام به عنوان وثیقه نمونه‌هایی از این دست هستند. بازار سرمایه ایران قادر به تامین منابع از درون خویش است، اما تحقق این امر نیاز به پالایش قوانین دارد؛ لذا تقاضا می‌شود به ریاست سازمان بورس و بانک مرکزی دستور دهید تا حداقل امکان با فوریت زمانی مسیر را برای علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری بلندمدت تسهیل کنند.

ج- طی سال‌های گذشته پرونده‌های بسیاری برای فعالان بازار سرمایه تشکیل شد که حرف‌وحدیث‌های فراوانی درباره آنها وجود دارد. افراد بسیاری که حضورشان برای سرمایه‌گذاران قوت قلب بود؛ امروز دلخوردند و سکوت پیشه کرده‌اند. عدالت ترمیمی راه‌حل عادلانه‌ای برای حل این مشکل است که ریاست قوه قضائیه نیز تأیید و تأکید بسیار بر آن داشتند، اما تا امروز اجرایی نشده است. این تقاضا را داریم که تسریع در اجرای عدالت ترمیمی را از ریاست سازمان بورس خواستار شوید.

۵) قیمت‌گذاری دستوری امری که تمام مسئولان با آن مخالفند، اما همچنان در حال اجراء است. همانطور که در بند یک نامه عرض شد؛ حمایت از بازار سرمایه نباید سبب تضییع حق از هیچ ایرانی شود. اکنون هم می‌گوییم حق سرمایه‌گذاران و صاحبان کسب‌وکار نباید به بهانه‌های واهی و سود عده خیلی ضایع شود. برای مثال آیا می‌دانید بیش از ۱۰ سال است که شرکت‌های خودروسازی هیچ سودی به سهامدارانشان پرداخت نکرده‌اند؟ به اعتقاد شما بقیه بخش‌های صنعت خودرو هم این مشکل را نداشته‌اند؟ یا در قیمت‌گذاری فولاد، سنگ آهن و ... چگونه است که دلان خودرو و سوداگران فولاد و پتروشیمی میلیارد میلیارد تنها از دست‌به‌دست کردن کالاها سود می‌کنند، اما کارخانجات تولیدکننده همان محصولات با هزینه‌های مالی و هزار هزینه پنهان دیگر درگیرند؟ آیا این نگاه به حمایت از تولید منتهی می‌شود؟ پیشنهاد می‌کنیم در راستای حمایت از تولید؛ یکبار برای همیشه قیمت‌گذاری دستوری را کنار بگذاریم و تلاش کنیم تا فرآیندهای بازار را بهبود بخشیم.

۶) بازار سرمایه از بخش‌های بسیاری از اقتصاد تأثیر می‌پذیرد. این بازار به نرخ سود حساس است. به نرخ ارز حساس است. به سیاست‌های

خراسانی و ... است. دور از انصاف است بگوییم که برای حل مشکل عده‌ای از مردم؛ عده دیگری سهمیم باشند، اما پیشنهاد ما این است که بازار سرمایه مانند دیگر بخش‌های اقتصاد با اندکی تأخیر مالیات را پرداخت کند. می‌دانید بابت فروش هر سهم؛ سرمایه‌گذار نیم‌درصد ارزش معامله را به عنوان مالیات پرداخت می‌کند؟ پیشنهاد این است که این نیم‌درصد به نام دولت در صندوق تثبیت بازار سرمایه سرمایه‌گذاری شده و با وجوه آن برای خرید سهام ارزنده بازار اختصاص یابد.

هر زمان بازار سرمایه به وضعیت طبیعی خود بازگشت؛ سهام این صندوق به ارزش روز (که قطعاً بالاتر از قیمت‌های امروز خواهد بود) فروخته شده و به حساب سازمان امور مالیاتی برگردد. توجه کنید ما نمی‌گوییم به ما وجهی پرداخت کنید؛ بلکه صرفاً می‌گوییم مانند هر شخص حقیقی و حقوقی دیگری که برای پرداخت مالیاتش شاید بیش از یک‌سال زمان داشته باشد؛ به ما نیز اندکی زمان دهید تا کسب‌وکارمان دوباره به رونق برگردد و مالیات را با سود منطقی پرداخت کنیم.

۲) قانون را اجرا کنید! پرداخت یک‌درصد از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت قانون است. اگر شما بزرگواران برای اجرای قانون پیشقدم نشوید؛ چه کسی در این سرزمین ممکن است پیشقدم شود؟

۳) در کمیته تخلفات بازار سرمایه و دادگاه جرایم اقتصادی هر ماه ارقامی به عنوان جریمه و مجازات از فعالان و مدیران اخذ می‌شود. پیشنهاد می‌کنیم تا سپری شدن شرایط کنونی این ارقام به مانند مالیات‌ها به صندوق تثبیت واریز شود و با عادی شدن شرایط به حساب خزانه دولت بازگردد.

۴) در شرایط کنونی مانند شرایط جنگی باید قدر سربازان شجاعی را که حاضرند پیشقدم شوند و برای تغییر شرایط به جلو بروند؛ بدانیم و آنها را تشویق کنیم. باید برای تشویق طرف تقاضای بازار تدابیری اتخاذ کنیم که برای دستیابی به این هدف سه پیشنهاد داریم:

الف- صندوق‌های توسعه و تثبیت بازار امروز به انباشتی از دارایی سهام تبدیل شده‌اند و توازن وجه نقد و سهام در آن از بین رفته است. بنابراین پیشنهاد می‌شود که این صندوق‌ها برای گذر از شرایط کنونی بخشی از سهام موجود در پرتفوی را عادلانه و با نرخ سود متناسب به صورت اقساطی به تمام علاقه‌مندان (با رعایت شرایط انصاف و عدالت) واگذار کنند تا هم خصوصی‌سازی تعمیق یابد و هم با افزایش وجوه نقد این صندوق‌ها دوباره موفق به انجام رسالت خود شود.

دکتر روحانی ریاست جمهوری در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت:

قدرتمند شدن اقتصاد کشور در گرو افزایش تولید داخلی است

موضوع تعیین قیمت خوراک گاز طبیعی تولیدکنندگان اوره مطرح و تصمیمات لازم در این زمینه اتخاذ شد.

رئیس‌جمهور با تاکید بر نقش پیش‌تاز شرکت‌های پتروشیمی در مولدسازی منابع ارزشمند نفت و گاز کشور و تامین درآمدهای ارزی حاصل از صادرات غیرنفتی، حمایت از کشاورزان در تامین نهاده‌های موردنیاز به ویژه کود اوره را ضروری دانست.

دکتر روحانی همچنین با با تقدیر از تلاش کشاورزان در افزایش تولید محصولات کشاورزی، ادامه حمایت از کشاورزان در

با اتخاذ سیاست‌های مناسب اقتصادی و بهبود روابط بین‌المللی است.

رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه دولت تا آخرین روز فعالیت خود تمام توان و امکاناتش را به حمایت از تولید، تولیدکننده و کارآفرینان کشور معطوف کرده است، گفت: دولت در راستای رفع موانع و حمایت از فعالان اقتصادی و کارآفرینان همه تلاش خود را انجام خواهد داد.

در این جلسه همچنین گزارشی از عملکرد شرکت‌های پتروشیمی و رشد تولید و صادرات در این شرکت‌ها ارائه شد و

دویست و بیست و ششمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به ریاست رئیس‌جمهور برگزار شد و در این جلسه اقدامات و برنامه‌های انجام‌شده و پیشنهادی در راستای تحقق شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» مورد بحث و بررسی قرار گرفت. دکتر روحانی در این جلسه با بیان اینکه قدرتمند شدن اقتصاد کشور که مورد تاکید مقام‌عظم‌رهبری است، در گرو افزایش تولیدات داخلی با کیفیت است، تاکید کرد: افزایش رشد تولید طی سال‌های ۹۳ تا ۹۶ شاهد قطعی بر امکان رشد پایدار تولید

این زمینه را سیاست قطعی دولت اعلام کرد و از سازمان برنامه‌بودجه و وزارت اقتصادی و دارایی خواست نسبت به تامین منابع لازم برای پرداخت مابه‌التفاوت مربوط در قیمت کود اوره اقدام لازم را به عمل آورند.

حمایت همه‌جانبه از بازار سرمایه سیاست همیشگی دولت است

بر اساس این گزارش در دویست و بیستمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت گزارشی از وضعیت و شرایط بازار سرمایه از سوی رئیس‌سازمان بورس کشور ارائه شد و راهکارهای پیشنهادی برای ثبات و رونق، ایجاد آرامش و تعادل در این بازار مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در این گزارش با تحلیل عملکرد صندوق تثبیت بازار سرمایه؛ پیشنهادهایی برای تقویت این صندوق و افزایش نقش تعادل‌بخش آن در بازار سرمایه ارائه و مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار گرفت.

دکتر روحانی در این جلسه با اشاره به نقش محیط سیاسی در عملکرد بازار سرمایه گفت: تاکید دولت؛ حمایت همه‌جانبه از بازار سرمایه به عنوان یک سیاست اصولی و همیشگی است.

وی گفت: همچنان که افق مثبت در فضای تولید و تجارت کشور و رفع تحریم‌ها و محدودیت‌های خارجی و داخلی، محاسبات سرمایه‌گذاران در بازار بورس را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و آنها را به تقاضای بیشتر در بازار و سرمایه‌گذاری در واحدهای تولیدی کشور تشویق می‌کند؛ ایجاد نگرانی نسبت به دسترسی به بازارها و توان صادراتی بنگاه‌های اقتصادی نیز اثر منفی بر بازار تحمیل می‌کند.

رئیس‌جمهور با تاکید بر حمایت همه‌جانبه دولت از بازار سرمایه به عنوان یک سیاست اصولی و همیشگی افزود: باید همراه با آموزش‌ها و ایجاد تمهیدات لازم؛ زمینه‌های حضور همراه با اعتماد مردم در بازار سرمایه فراهم باشد.

دکتر روحانی با بیان لزوم تلاش‌های مؤثر و مداوم با استفاده از ابزارهای لازم برای ممانعت از رکود بازار بورس اظهارداشت: سیستم بانکی در این شرایط می‌تواند به

کمک بازار بورس بیاید و با ایجاد امکان لازم برای اعطای تسهیلات به سرمایه‌گذاران بورسی؛ رونق را به بازار بازگرداند.

رئیس‌جمهور سیاسی کردن بازار سرمایه و ورود غیرکارشناسی فعالان سیاسی در اظهارنظر نسبت به بورس را از مشکلات امروز بازار سرمایه برشمرد و گفت: بازار سرمایه؛ بازار بسیار حساسی است و برخی اظهارنظرهای نسنجیده می‌تواند بر شرایط این بازار تاثیرگذار باشد.

دکتر روحانی تاکید کرد: همه باید از مدیریت هدفمند بازار سرمایه توسط شورای بورس حمایت کنند و این شورا باید از پیشنهادهای فعالان بازار سرمایه و ابتکارات جدید برای ثبات‌بخشی و ایجاد رونق در این بازار استقبال کند.

تصمیمات مهم ستاد هماهنگی اقتصادی دولت برای تقویت بازار سرمایه

در دیگر جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در ادامه مباحث جلسات قبلی این ستاد به بحث و بررسی وضعیت بازار سرمایه اختصاص داشت و پیشنهادهای مطرح شده برای ابزارهای حمایتی از سهامداران خرد بررسی و تصمیمات مهمی به منظور حمایت از بازار سرمایه و توسعه بسترهای سرمایه‌گذاری در بورس و پشتیبانی از تامین مالی طرح‌های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری در بنگاه‌های اقتصادی کشور اتخاذ شد.

ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در این جلسه تصمیمات مهمی اتخاذ کرد که موارد مربوطه برای تصویب به شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران‌قوا ارائه خواهد شد. بر اساس تصمیم اتخاذشده در این جلسه به خریداران صندوق قابل معامله پالایش یکم که واحدهای این صندوق را از دولت خریداری کرده و بعداً به دلیل نوسانات متحمل زیان شده‌اند؛ از واحدهای سرمایه‌گذاری همین صندوق یا سایر موارد سهام تشویقی داده خواهد شد.

بر اساس مصوبات این جلسه در راستای مصوبه تخصیص یک درصد منابع خلاق توسعه‌ملی به صندوق تثبیت بازار؛ مقرر شد منابع ریالی معادل ۲۰۰ میلیون دلار از مصوبه مذکور توسط بانک مرکزی کارسازی

و در وجه صندوق تثبیت پرداخت شود. در این جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت همچنین تصویب شد که ممنوعیت اعطای تسهیلات بانکی به شرکت‌های سرمایه‌گذاری، هلدینگ‌های سرمایه‌گذاری و کارگزاری برای حمایت از بازار و توسعه سرمایه‌گذاری آنها در سهام لغو شود.

بر اساس تصمیم این ستاد به منظور تشویق سرمایه‌گذاری؛ به سرمایه‌گذاران خارجی که طبق ضوابط ۲۵۰ هزار دلار در بازار بورس سرمایه‌گذاری کنند؛ اقامت ۵ ساله جمهوری اسلامی ایران اعطا می‌شود.

واریز ۸۰ درصد درآمد ناشی از مالیات نقل و انتقال سهام در سال ۱۴۰۰ به عنوان آورده دولت به حساب صندوق تثبیت بازار برای حمایت از بازار سهام و تشویق سرمایه‌گذاری در این حوزه، صفر شدن مالیات آن بخش از سود انباشته شرکت‌های بورسی که به حساب افزایش سرمایه منظور شود با هدف ترغیب شرکت‌های بورسی به افزایش سرمایه‌گذاری و توسعه شرکت‌ها، امهال مالیاتی ۵۰ درصد مبلغ خرید شرکت‌هایی که نسبت به خرید سهام خود یا زیرمجموعه‌شان با هدف حمایت از بازار و مبتنی بر ضوابط شورای عالی بورس اقدام می‌کنند؛ به مدت یکسال از جمله تصمیمات مهم اتخاذ شده در این جلسه بود که بعد از تصویب در شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران‌قوا اجرایی خواهد شد.

معافیت بانک‌ها و مؤسسات اعتباری که در راستای حمایت از بازار سرمایه سهام خریداری کنند یا اموال و دارایی‌های مازاد خود را به سهام تبدیل کنند؛ از شمول ماده ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید و جرائم ناشی از آن، فراهم‌شدن امکان سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در بازار سرمایه به عنوان اصلاح اساسنامه این صندوق که در صورت تصویب نقش مهمی در حفظ ارزش دارایی‌های این صندوق برای نسل‌های آینده خواهد داشت و اجازه به صندوق تثبیت و صندوق توسعه بازار برای اینکه تا سقف ۲۰ هزار میلیارد تومان اوراق بدهی با ضمانت دولت منتشر و در راستای ایجاد پایداری و توسعه بازار به کار گرفته شود؛ از دیگر تصمیمات این جلسه بود.

توضیحات قانع کننده وزیر صمت در صحن علنی مجلس در خصوص قیمت سیمان و فولاد:

رتبه دهم تولید فولاد در دنیا را داریم

بخشی از عوامل تعیین کننده گرانی خارج از حوزه مسئولیت وزارت صمت هستند

افزایش ۱۶۵ درصدی قیمت آجر نسور مورد استفاده در صنایع سیمان، رشد ۲۴۲ درصدی قیمت قطعات و ملزومات صنایع سیمان و همچنین افزایش ۲۸۰ درصدی قیمت کیسه سیمان را از دیگر عوامل اثرگذار در افزایش قیمت سیمان عنوان کرد.

افزایش ۱۸ درصدی بازرسی و نظارت در ۶ ماهه دوم سال ۹۹

رزم حسینی با تاکید بر ظرفیت خوب تولید سیمان در کشور و صادرات آن در منطقه، سهم سیمان در ساختمان سازی را تنها ۰٫۴ درصد اعلام کرد و با اشاره به افزایش نظارتها بر این بازار گفت: در سال گذشته ۱۵ هزار و ۵۷۶ فقره

یکی از افتخارات نظام است. وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره بر تاثیر نرخ ارز و رشد نقدینگی در کشور بر قیمتها اظهار کرد: مطالعات نشان داده است به ازای هر ۱۰ درصد رشد نقدینگی، پنج درصد به تورم اضافه شده و هر ۱۰ درصد افزایش نرخ ارز به میزان هشت درصد شاخص قیمت کالاهای وارداتی را افزایش خواهد داد، در کنار آن، افزایش هزینههای تولید وجود دارد.

افزایش هزینههای تولید سیمان اثرگذار در قیمت تمام شده محصول

وی ۲۵ برابر شدن قیمت گاز و چهار تا پنج برابر شدن قیمت برق برای صنایع انرژی بر در کنار رشد ۶۶ درصدی هزینههای حمل و نقل،

وزیر صنعت، معدن و تجارت در صحن علنی مجلس با اشاره به اقدامات وزارت صمت در حوزه فولاد و سیمان و دستاوردهای آن، از تدوین طرح قیمت گذاری در کل زنجیره فولاد با مشارکت مجلس شورای اسلامی و بخش خصوصی خبر داد و ضمن اقناع نماینده سوال کننده، گفت: بخشی از عوامل تعیین کننده گرانی در بخشهای دیگرند که از حوزه مسئولیت وزارت صمت خارج هستند.

علیرضا رزم حسینی با حضور در صحن علنی مجلس برای پاسخ به سوالات جواد کریمی قدوسی نماینده مشهد، در خصوص قیمتها در بازار سیمان گفت: تولید سیمان در کشور با رشد ۱۳ درصدی به ۶۸ میلیون تن رسیده است که

غیر ضروری و لوکس جلوگیری خواهد شد.

افزایش ۷۰ درصدی عمق ساخت داخل در برخی صنایع

وزیر صمت در بخش دیگر صحبت‌های خود در حضور نمایندگان مجلس شورای اسلامی، به کاهش ارزشبری هر خودرو از ۶ هزار دلار به یک هزار و ۷۰۰ دلار اشاره و عنوان کرد: اکنون متوسط عمق ساخت داخل خودروها به بیش از ۷۰ درصد رسیده است، همچنین شاهد تحقق عمق ساخت داخل ۷۰ درصدی در صنایع لوازم خانگی هستیم؛ اکثر واحدهای تولیدکننده لوازم خانگی به صورت سه شیفت کار می‌کنند و صادرات محور هستند و به طوریکه در سال گذشته یکی از شرکت‌های تولیدکننده بیش از ۶۵ هزار دستگاه از محصولات خود را صادر کرد.

سهم ۹۰ درصدی سیاست‌های کلان اقتصادی در تورم

وی به سهم ۹۰ درصدی سیاست‌های پولی، مالی و ارزی کشور در موضوع تورم اشاره کرد و گفت: آنچه مربوط به ما در وزارت صمت است، تمرکز بر تولید، اعمال نظارت‌ها در کالاهای مشمول قیمت‌گذاری است؛ اقداماتی خوبی را در چارچوب اختیارات وزارتخانه انجام دادیم و سعی کردیم در این فرصت کوتاه در حد بضاعت و توان، اقدام کنیم. رزم‌حسینی، با یادآوری تدوین بسته پیشنهادی وزارت صمت به عنوان یکی از اقدامات وزارت صمت در راستای مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید با تاکید بر پیگیری وزارت صمت در خصوص وضعیت واحدهای تولیدی راکد و غیرفعال و آسیب‌شناسی آن‌ها گفت: رفع همه مشکلات و موانع در اختیار وزارت صمت نیست و وزارت صمت در چارچوب اختیارات قانونی خود، اقداماتی را انجام داده و ابلاغیه‌هایی را در این خصوص صادر کرده است.

ضرورت حمایت همزمان از تولید، صادرات

و وصول بیت المال

رزم‌حسینی تبدیلی کشور از یک واردکننده فولاد به دهمین کشور تولیدکننده فولاد در دنیا را یک موفقیت بزرگ برای نظام دانست و تصریح کرد: با توجه به اینکه ۵۰ میلیون نفر از ملت شریف ایران سهامدار شرکت‌های فولادی در بورس هستند، لازم است در این حوزه به گونه‌ای عمل شود که نه بورس آسیب ببیند و نه حق و حقوق دولت و بیت‌المال و نه بخش تولید. وزیر صمت همچنین به اقدامات و برنامه‌های اجرا شده این وزارتخانه در ماه‌های اخیر اشاره کرد و گفت: نمی‌توان منکر گرانی‌ها شد و در این چند ماه خدمت من در وزارت صمت در حد بضاعت و توانایی و در چارچوب اختیاراتی که داشتیم سعی کردیم مشکلات را رفع کنیم. آزادسازی معادن حبس شده، اصلاح سیاست‌های تجارت خارجی، افزایش ۱۸ درصدی بازرسی‌ها، کاهش واردات کالاهای غیر ضروری و تدوین بسته‌های پیشنهادی وزارت صمت در راستای تحقق شعار سال از جمله مواردی بود که وزیر صمت در صحبت‌های خود در حضور وکلای ملت به آن‌ها اشاره کرد. گفتنی است نماینده سوال کننده از وزیر در خصوص بازار فولاد و سیمن، توضیحات رزم‌حسینی را کافی دانست و قانع شد.

بازرسی انجام شد که ۱۸ درصد نسبت به سال ۹۸ افزایش داشته و پرونده‌های تعزیراتی در ۶ ماه دوم سال گذشته ۳۰ درصد افزایش داشته است.

عرضه شمش فولاد در بورس، پایین‌تر از نرخ جهانی

رزم‌حسینی درخصوص ساماندهی بازار فولاد و صنایع فولادی کشور با تاکید بر توافق نظر وزارت صمت و مجلس در راستای حمایت از تولید گفت: قیمت جهانی شمش فولاد از ۳۴۵ دلار در سال گذشته به ۶۴۳ دلار در سال جاری افزایش پیدا کرده است در حالیکه قیمت شمش فولاد در بورس ۲۴ درصد پایین‌تر از قیمت جهانی عرضه می‌شود. وزیر صنعت، معدن و تجارت علاوه بر قیمت جهانی، یکی دیگر از عوامل تاثیر گذار در قیمت فولاد را نحوه قیمت‌گذاری آن اعلام کرد و افزود: وزارت صمت تدوین طرحی را در همین زمینه در دستور کار خود قرار داده است تا با همفکری و کمک نمایندگان و کمیسیون‌های مربوطه و نیز با مشورت بخش خصوصی اقداماتی را در این حوزه و در قیمت‌گذاری کل زنجیره فولاد انجام دهد. رزم‌حسینی افزایش هزینه‌های تولید و نوسانات ارز و سیاست‌های کلان اقتصادی را از دیگر عوامل تاثیر گذار بر قیمت‌ها در بازار فولاد اعلام کرد و اظهار داشت: در برخی از موارد لازم است مجلس شورای اسلامی قوانینی را وضع و در اختیار دولت قرار دهد تا دولت بتواند بیت المال را دریافت کند.

نقش صادرات فولاد در رشد تولید داخل

وی در ادامه با توضیح اینکه بخشی از واردات کالاهای اساسی و مواد اولیه تولید از محل صادرات فولاد و با تهاثر انجام شده است، آن را عامل مهمی در رشد و وضعیت فعلی تولید دانست و با تاکید بر انجام یک اقدام کارشناسی با حضور و مشارکت نمایندگان و بخش خصوصی در زمینه قیمت‌گذاری در بازار فولاد گفت: لازم است طرحی در این زمینه آماده شود که درکنار حمایت از تولید و صادرات، حق و حقوق دولت و بیت‌المال نیز حفظ شود.

اثر سیاست‌های کلان اقتصادی و انتظارات تورمی در قیمت‌ها

وزیر صمت نقش فولاد در افزایش قیمت سایر حوزه‌ها را ۰.۶ درصد عنوان کرد و انتظارات تورمی و سیاست‌های کلان اقتصادی را به عنوان عوامل تعیین کننده گرانی در بخش‌های دیگر معرفی کرد که از حوزه مسئولیت وزارت صمت خارج هستند. وی با بیان اینکه در بدترین شرایط اقتصادی مسئولیت وزارتخانه را پذیرفت گفت: در این مدت سعی کردیم تا حد توان با اجرای برنامه‌ها و اقدامات موثر شرایط را مدیریت کنیم اما برخی موارد از حوزه اختیار و عملکرد وزارتخانه خارج بود و به قوانین و یا سایر دستگاه‌ها مربوط می‌شد. وی از ۳۸ میلیارد دلار واردات انجام شده در سال گذشته، ۱۳ میلیارد دلار آن را مربوط به کالاهای اساسی و ۲۵ میلیارد دلار آن را به مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای، ماشین‌آلات خطوط تولید و همچنین تجهیزات پزشکی اعلام کرد و افزود: این یعنی سال گذشته کارخانجات داخلی را با ۲۵ میلیارد دلار واردات اداره کردیم؛ امسال نیز به این مراقبت‌ها ادامه خواهیم داد و به ویژه از واردات کالاهای

وزیر صمت نقش

فولاد در افزایش

قیمت سایر

حوزه‌ها را ۰.۶

درصد عنوان کرد

و انتظارات تورمی

و سیاست‌های

کلان اقتصادی

را به عنوان

عوامل تعیین

کننده گرانی در

بخش‌های دیگر

معرفی کرد که از

حوزه مسئولیت

وزارت صمت

خارج هستند

وزیر صمت در آیین امضای تفاهم نامه توسعه سرمایه گذاری اقتصاد مقاومتی اعلام کرد:

انعقاد ۴۵۱ هزار میلیارد تومان تفاهم نامه توسعه سرمایه گذاری اقتصاد مقاومتی با شرکت های برتر

پشتیبانی حکومت دارد (نه تنها دولت) و به همین دلیل در آیین امضای تفاهم نامه ها دستگاه قضا و استانداران به عنوان نماینده حاکمیت حضور دارند.

نباید مانع سرمایه گذاری شویم

وزیر صنعت، معدن و تجارت در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه معتمد وزارت صمت باید یک وزارتخانه کوچک (خارج از بروکراسی اداری) باشد، تصریح کرد: نباید مانع سرمایه گذاری شویم و سرمایه گذاران را به عنوان مجاهدان اقتصادی مورد حمایت قرار دهیم. رزم حسینی همچنین ادامه داد: در این مدت بخشنامه های خلق الساعه و شبانه صادر نشد و صدور بخشنامه های روان ساز حوزه تولید را در اولویت قرار داریم. وی با اشاره به دیگر اقدامات انجام شده برای حمایت از ورود سرمایه گذاران به عرصه های تولید، یادآوری کرد: ۶ هزار معدن را بعد از ۵۰ سال آزادسازی کردیم و از طریق مزایده طبق

قوی در عرصه های دیگر (فرهنگی، اجتماعی و امنیتی) موفق خواهیم شد. وزیر صمت با اشاره به برگزاری دو مرحله مراسم امضای تفاهم نامه توسعه سرمایه گذاری اقتصاد مقاومتی با شرکت های برتر، بیان کرد: ارزش موافقتنامه های منعقد شده در این دو مرحله ۴۵۱ هزار میلیارد تومان است و باید شرکت های بزرگ سرمایه های خود را در جهت اشتغال و افزایش تولید به کار بگیرند.

معرفی ۱۰۰ شرکت بزرگ و توانمند به عنوان هدف سرمایه گذاری های جدید

رزم حسینی با اشاره به معرفی ۱۰۰ شرکت بزرگ و توانمند به عنوان هدف سرمایه گذاری های جدید اعلام کرد: این طرح به موفقیت نمی رسد مگر اینکه همه ارکان حکومت در جهت توسعه اقتصادی و افزایش تولید پای کار بیایند. وی در ادامه تصریح کرد: امروز توسعه اقتصاد و توسعه تولید نیاز به

وزیر صمت در آیین امضای تفاهم نامه توسعه سرمایه گذاری اقتصاد مقاومتی با شرکت های برتر، با بیان این مطلب افزود: کشور را باید شرکت های بزرگ و برتر بسازند، این شرکت ها علاوه بر پشتیبانی از شرکتهای کوچک و متوسط توسعه متوازن در کشور به وجود می آورند. شایان ذکر است ارزش موافقتنامه های منعقد شده در این طرح را طی دو مرحله برگزاری تاکنون ۴۵۱ هزار میلیارد تومان اعلام کرد.

بهبود در آمد طبقه متوسط با ورود شرکتهای برتر به عرصه توسعه سرمایه گذاری

وی نتیجه ورود شرکت های بزرگ و برتر را به عرصه سرمایه گذاری در راستای اقتصاد مقاومتی، بهبود درآمد طبقه متوسط جامعه دانست و تصریح کرد: به فرموده مقام معظم رهبری باید اقتصادی قوی داشته باشیم تا کشورمان قوی باشد، بدون اقتصاد

قانون با نظارت دستگاه‌های نظارتی در اختیار افراد دارای اهلیت و صلاحیت قرار خواهیم داد تا آنها را فعال نمایند.

تحقق ۷۰ درصدی ساخت داخل در حوزه لوازم خانگی

وزیر صمت در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به توفیقات حوزه تولید، گفت: در حوزه صنعت لوازم خانگی ۱۵ میلیون عدد در سال گذشته افزایش تولید داشتیم، ۷۰ درصد ساخت داخل افزایش یافته، ۵۰۰ واحد فعال در صنعت لوازم خانگی فعالیت می‌کنند که برخی از آنها به سمت سه شیفته شدن رفتند. رزم حسینی با بیان اینکه اقتصاد با ورود خط تولید، ماشین آلات، اجزا و قطعات تجهیزات به روز می‌شود، ادامه داد: از ۳۸ میلیارد دلار واردات در سال گذشته ۲۶ میلیارد دلار کالاهای واسطه‌ای، خط تولید، مواد اولیه، اجزا و قطعات بودند. وی با اشاره به حمایت‌ها از ساخت داخل، گفت: ۲۲۳۰ تعرفه وارداتی ممنوع شده است، ۵۵ میلیارد دلار کاهش واردات و ۳۵ میلیارد دلار ساخت داخل داشته ایم.

صدور کارت ویژه برای تسهیل فرایندهای اداری ۱۰۰ شرکت برتر

وزیر صمت با بیان اینکه صادرکنندگان سال گذشته کشور را با ارزآوری خود اداره نموده‌اند، تاکید کرد: قوه قضاییه باید فرش قرمز برای فعالان اقتصادی، سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان پهن کند و می‌خواهیم برای ۱۰۰ شرکت برتر کارت ویژه صادر نماییم تا هر وقت ضرورت داشت مسئولین را بدون بروکراسی اداری ملاقات نمایند.

همه ارکان حکومت موظف به توانمندی سازی اقتصادی هستند

رزم حسینی با بیان اینکه اگر می‌خواهیم پرونده‌های قضایی کم شود، زندان‌ها خالی شود و جرائم امنیتی اجتماعی نباشد باید اقتصاد قوی داشته باشیم، گفت: همه ارکان حکومت موظف به توانمندی سازی اقتصادی هستند. وی همچنین تصریح کرد: نباید بگذاریم مدیران جسور و شجاع ناامید شوند، باید این مدیران را تقویت کرد، نیاز به کار مداوم داریم و کشور را مدیران توانمند در کنار شرکت‌هایشان می‌سازند.

ایجاد اشتغال ۱۲۴ هزار نفری در بخش صنعت علیرغم همه تحریم‌ها و کرونا

رزم حسینی با اشاره به رشد صنعتی ۷۵ درصدی در شرایط تحریم و کرونا اضافه کرد: در همین شرایط توانستیم ۱۲۴ هزار شغل در بخش صنعت ایجاد کنیم.

به رقم یک میلیون میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در کشور می‌رسیم

وی همچنین تصریح کرد: اگر شرایط به همین منوال به پیش برود به رقم یک میلیون میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در کشور می‌رسیم که در همین امروز ارزش موافقت نامه‌های امضا شده ۱۱ میلیارد و ۷۴۰ میلیون دلار است. وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین بیان کرد: بسته مالی وزارت صمت خارج از شبکه بانکی شروع شده است.

اقدامات جدی وزارت صمت در بهبود فضای کسب و کار و توسعه سرمایه‌گذاری

معاون طرح و برنامه وزارت صمت، توسعه سرمایه‌گذاری و بهبود فضای

کسب و کار را دو جهت‌گیری مهم وزارت صمت در راستای حمایت از تولید اعلام کرد و گفت: یکی از نیازهای اقتصاد کشور و حوزه تولید ایجاد شرکت‌های بین‌المللی و برندسازی جهانی است. سعید زرنندی در آیین امضای تفاهم‌نامه توسعه سرمایه‌گذاری اقتصادی، مرحله دوم طرح «اقتصادی مقاومتی با شرکت‌های برتر»، با اشاره به شرایط اقتصادی کشور در دهه گذشته، گفت: یکی از نکات مهمی که نیاز به برنامه‌ریزی و اصلاح نگاه دارد و مقام معظم رهبری نیز در ذیل مفهوم اقتصاد مقاومتی به آن اشاره کردند موضوع تقویت میزان تولید است.

معاون طرح و برنامه وزارت صمت یکی از بزرگترین چالش‌های اقتصادی در دهه ۹۰، برای کشور را موضوع تورم بالای اقتصادی و اثرات زیاد آن اعلام کرد و افزود: وزارت صمت به عنوان یکی از مخاطبان اصلی در فرمایشات مقام معظم رهبری در مسائل اقتصادی، تدابیر جدی برای افزایش بهره‌وری اقتصادی کشور در حوزه تولید اتخاذ کرد و اقدامات موثری را انجام داد. زرنندی در ادامه، جهت‌گیری‌های اصلی وزارت صمت را در ۲ حوزه بهبود فضای کسب و کار و توسعه سرمایه‌گذاری اعلام کرد و بیان داشت: در حوزه بهبود فضای کسب و کار اقدامات خوبی انجام شده است و با توجه به جلسات متعددی در راستای رفع موانع و حل مشکلات حوزه تولید برگزار شده است، سعی کردیم تا جایی که اختیارات وزارتخانه اجازه می‌دهد اقدامات موثری را انجام دهیم که حذف بروکراسی ناکارآمد اداری مهم‌ترین یکی از این اقدامات بود. زرنندی با بیان اینکه تدابیر وزارت صمت در ستاد اقتصادی دولت مصوب شده است از انجام مکاتبات وزارت صمت با مجلس شورای اسلامی در راستای رفع موانع و مشکلات قانونی خبر داد و آن‌ها را جمله اقدامات وزارت صمت در حوزه بهبود فضای کسب و کار، در بخش برون سازمانی عنوان کرد. معاون طرح و برنامه در بخش دیگر صحبت‌های خود، وضعیت سرمایه‌گذاری و توسعه سرمایه در دهه گذشته را ضعیف‌تر از انتظارات و اهداف دانست و افزود: لازم است علاوه بر تلاش برای کاهش تورم، سرعت و میزان سرمایه‌گذاری در کشور نیز افزایش پیدا کند. وی یکی از سیاست‌های وزارت صمت در سال ۹۹ و در سال جاری را رشد سرمایه‌گذاری در کشور اعلام کرد و اظهار داشت: موضوعی که مقام معظم رهبری به عنوان منشا تحول ذکر کردند تولید است و لازم است تولید نوآور، فناوری و دانش‌بنیان مورد توجه قرار گیرد؛ تکمیل زنجیره ارزش افزوده، جلوگیری از خام‌فروشی و مدیریت ارزی مورد توجه وزارت صمت است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه استفاده بهره‌بردار از طرح تولید بدون کارخانه در راستای اجرای سیاست استفاده از ظرفیت‌های خالی در حوزه تولید، برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری خرد با مشارکت سازمان شهرک‌های صنعتی و توسعه صنعت ایران با استفاده از ظرفیت بنگاه‌های بزرگ اقتصادی را از دیگر سیاست‌های وزارت صمت در اجرای فرامین مقام معظم رهبری و تحقق شعار سال خواند. زرنندی در ادامه توضیحات خود با استناد به مدل‌های موفق بین‌المللی و استفاده آن‌ها در اقتصاد، این روش را مدل موفق در جهت تشویق سرمایه‌گذاری در کشور دانست و هدف و نیاز کشور را ایجاد شرکت‌های بین‌المللی و برندسازی جهانی عنوان کرد. زرنندی در ادامه با توضیح اینکه در دومین گام طرح «اقتصاد مقاومتی با شرکت‌های برتر»، ۱۰۰ موضوع با سرمایه‌گذاری ۱۱۵ میلیارد یورو با مشارکت شرکت‌های ملی صنایع مس ایران (۳ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری)، گروه صنعتی زر (۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری)، شرکت معدنی صنعتی گل‌گهر (۵ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری)، شرکت ایران رادیاتور (۴۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری) و شرکت سنگ آهن گهر زمین (۱۷ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری) اجرا می‌شود، به ایجاد خط سبز و مشوق‌های ویژه برای این شرکت‌ها اشاره کرد. گفتنی است مرحله اول این طرح در ۶۲ موضوع با سرمایه‌گذاری ۶۰۱ میلیارد دلار و با مشارکت شرکت ماشین‌سازی اراک، گروه معدنی و صنعتی چادرملو، شرکت نفت سپاهان، شرکت آلومینیوم المهدی و شرکت شیرین عسل در اسفند ماه سال گذشته اجرا شد.

وزیر صمت با بیان اینکه صادرکنندگان سال گذشته کشور را با ارزآوری خود اداره نموده‌اند تاکید کرد: قوه قضاییه باید فرش قرمز برای فعالان اقتصادی، سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان پهن کند و می‌خواهیم برای ۱۰۰ شرکت برتر کارت ویژه صادر نماییم تا هر وقت ضرورت داشت مسئولین را بدون بروکراسی اداری ملاقات نمایند

دکتر زرنندی معاون طرح و برنامه وزارت صمت تشریح کرد:

تدوین بسته‌های مختلف در زمینه حمایت و مانع زدایی از بخش تولید

که همان فضای کسب و کار، قوانین و مقررات و سیاست‌های پولی و مالی است و بالاترین سطح در رده حاکمیت است که فراروندها، دیپلماسی سیاسی چارچوب‌های فرهنگی و روابط بین‌المللی را شامل می‌شود.

شناسایی موانع اصلی تولید و برنامه‌ریزی برای رفع آن‌ها

زرنندی با تأکید بر اینکه این پنج سطح در کنار هم مجموعه سیاست‌های توسعه صنعتی را شکل می‌دهند، اعمال تغییر در هر سطح را موثر در سایر سطوح دانست و اظهار داشت: برای برطرف کردن موانع، ابتدا باید موانع شناخته شود و بر همین اصل، وزارت صمت در ابتدای سال و در قالب برگزاری یک نظرسنجی از بخش خصوصی، اقدام به احصاء موانع در حوزه تولید کرد؛ بر اساس نتایج به دست آمده از این نظرسنجی، عدم ثبات اقتصادی، تورم بالا و نبود نقدینگی به عنوان سه مانع اصلی و مهم شناسایی شدند؛ عواملی مانند تحریم‌ها، ارز دونه‌ری، جذابیت بیشتر در

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: سیستم تولید و نظام اداری مرتبط با آن، یک طراحی دوباره لازم دارد چرا که هر دستگاه بر اساس قوانین خودش عمل می‌کند، لذا نیازمند تغییر در این موضوع هستیم. سعید زرنندی در خصوص مهم‌ترین برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید، با بیان اینکه الگوی سه سال گذشته در وزارت صمت شامل پنج سطح در بخش‌های درون و برون سازمانی بوده است، گفت: اولین سطح درون بنگاهی شامل محیط خرد بنگاهی است؛ سطح دوم همان محیط صنعتی و زنجیره تامین است که موارد متعددی از جمله بهره‌وری عوامل تولید، منابع انرژی، شرایط تقاضا، صادرات و واردات، ساختار بازار و زیرساخت‌های پشتیبانی را در برمی‌گیرد. معاون طرح و برنامه وزارت صمت، سطح سوم را مربوط به سیاست‌های صنعتی، معدنی و تجاری مانند قیمت‌گذاری، مشوق‌ها، تنبیهات، ابزارهای تجاری و اولویت‌های صنعتی نام برد و تصریح کرد: سطح چهارم، سیاست‌های کلان اقتصادی را شامل می‌شود

مشخص و زمان‌بندی شده هستند.

اقدامات درون سازمانی وزارت صمت

وی در ادامه از اجرای برنامه‌ها و اصلاح فرآیندها در داخل وزارتخانه خبر داد و تاکید کرد: برای این کار، به تفکیک حوزه‌های مختلف صنعت، معدن، بازرگانی داخلی و تجارت خارجی، در سطح اول گلوگاه‌های بهبود فضای کسب و کار شناسایی شد، گام دوم تدوین بسته گلوگاه‌های داخل وزارت صمت و در مرحله سوم برگزاری جلسات کارشناسی و بعد از آن طرح در جلسات نهایی بهبود فضای کسب و کار و نهایتاً ابلاغ مصوبات توسط وزیر صمت انجام شد. تفویض اختیار و حذف کارتابل فنی از ستاد، حل شدن مسئله تیک صادراتی در حوزه معادن، استفاده از ظرفیت بورس، حوزه عوارض، دستورالعمل رمزارزها و تسهیل صدور مجوزها، مسائل مربوط به شهرک‌ها و سهمیه پتروشیمی از جمله مواردی بود که زرنندی به عنوان اقدامات درون سازمانی از آن‌ها یاد کرد که ۱۰ ابلاغیه نیز در این راستا تدوین و برخی از آن‌ها ابلاغ شده است.

پیگیری مسائل برون سازمانی

وی با بیان اینکه وزارت آمدگی دریافت نظرات بخش خصوصی و اصلاح و تغییر در فرآیندهایی که در چارچوب اختیارش باشد را دارد، گفت: در زمینه مسائل مربوط به خارج از سازمان هم کارهایی از سال گذشته انجام شد و در کار گروه جهش، در سطح معاون اول، در حوزه تأمین اجتماعی، مالیات و گمرک موضوعات را مطرح کردیم و در سال ۱۴۰۰ نیز مقرر شد پیشنهادات وزارت صمت در ستاد اقتصادی دولت مطرح شود که اولین پیشنهادات در حوزه‌های بانک، بازار سرمایه، مالیات، تأمین اجتماعی، مواد اولیه، گمرک زیرساخت‌های تولیدی، سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار مطرح شد و همزمان بسته پیشنهادی مربوط به مجلس و تنقیح قوانین و بسته هیئت مقررات زدایی نیز پیگیری شد. زرنندی با تاکید بر اینکه محور محیط زیست به قانون هوای پاک اشاره و بیان کرد: در این زمینه توانستیم به نفع تولید، اصلاحیه‌ای را مصوب کنیم؛ محیط زیست محور اصلی فعالیتهای ماست ما موضوع توسعه پایدار را جدی می‌گیریم اما باید توجه داشت نمی‌توان امروز با مدل سه دهه قبل تولید را کنترل و مدیریت کرد.

ضرورت بازنگری در سیستم تولید و نظام اداری مرتبط با آن

وی در پایان از نهایی شدن بسته پیشنهادی در ستاد اقتصادی دولت خبر داد و با اشاره به شکل‌گیری هماهنگی‌ها در حوزه‌های مختلف بانک مرکزی، مالیات، تأمین اجتماعی، گمرک افزود: اقداماتی که انجام شده است گره‌های زیادی را حل می‌کند اما سیستم تولید و نظام اداری مرتبط با آن یک طراحی دوباره لازم دارد؛ با حذف یک فرایند در یک دستگاه و انتقال مسئولیت آن به یک بخش، علاوه بر اجرای و انجام آن مسئولیت، که برای اینکار باز چینش ساختار کلان اداری نیاز داریم چرا که هر دستگاه بر اساس قوانین خودش عمل می‌کند؛ امیدواریم با یک نگاه جدید بتوانیم تولید را از تنگنایی که دستگاه‌های بیرونی ایجاد کردند نجات دهیم.

سایر بازارها (نسبت به حوزه تولید)، تغییرات مقررات ارزی و عدم ورود سرمایه جدید به بخش تولید از دیگر مواردی بود که در نظرسنجی به عنوان مانع اعلام شدند. طبق توضیحات معاون طرح و برنامه وزارت صمت، بررسی‌های انجام شده روی نتایج نظرسنجی انجام شده، بخش‌های مختلفی مانند بانک مرکزی، مالیات، سازمان تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، پالایش و پخش فرآورده، منابع طبیعی، غذا و دارو، منابع آب، توانیر و گاز را به عنوان دستگاه‌ها و بخش‌های مرتبط با چالش‌های و مسائل حوزه تولید شناخته شدند که بیشترین نیاز را به بازنگری فرآیندها در حوزه تولید دارند و در حوزه اختیارات وزارت صمت نیز زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی، فرآیند صدور مجوز، رفع موانع صادرات و واردات، سهمیه‌بندی‌ها و تخصیص ارز به کالاها مواردی بود که از نظر فعالان حوزه تولید نیاز به اصلاح دارند.

نیازهای بخش خصوصی مرتبط با وزارت صمت

وی در ادامه این گفت‌وگو، مقررات زدایی، ارائه مشوق‌های سرمایه‌گذاری، تفکیک بخش تولید از بازرگانی، تفویض اختیار به تشکلهای، اصلاح ساختار فعلی وزارتخانه و ارائه اولویت‌های سرمایه‌گذاری را به عنوان درخواست‌های بخش خصوصی از وزارت صمت اعلام کرد و افزود: سه جهت‌گیری اصلی برای استفاده از ظرفیت جامعه در تولید شامل مشارکت مردم در اداره امور تولید، سرمایه‌گذاری خرد و خرید کالای ساخت داخل باید مورد توجه قرار گیرد.

تدوین بسته‌های مختلف در زمینه حمایت و مانع زدایی از بخش تولید

زرنندی در بخش دیگر صحبت‌های خود به تدوین بسته مرتبط با حمایت و مانع زدایی از تولید در سه سطح وزارتخانه، دولت و مجلس اشاره کرد و گفت: این پیشنهادات شامل دو بخش داخل وزارتخانه و خارج از وزارتخانه هستند که برای داخل وزارت تدوین برنامه سال ۱۴۰۰ و تشکیل کارگروه بهبود فضای کسب و کار انجام شد و برای خارج از وزارتخانه دو بسته پیشنهادی در سطح دولت و مجلس و همچنین بسته رویه‌ها و مقررات محل صدور مجوزها در وزارت صمت در سطح هیئت مقررات زدایی تدوین شد.

برنامه‌های وزارت صمت در هفت محور اصلی

معاون وزیر صمت همچنین از طراحی ۴۰ برنامه در قالب هفت محور خبر داد و تصریح کرد: وزارت صمت برای سال جاری ۶ برنامه در حوزه مدیریت واردات و توسعه صادرات غیرنفتی، چهار برنامه در حوزه معدن و صنایع معدنی از جمله تکمیل زنجیره‌های ارزش معدن و احیای معادن کوچک، ۱۳ برنامه در حوزه توسعه تولید و تعمیق ساخت داخل از جمله استفاده از ظرفیت‌های خالی، چهار برنامه در حوزه توسعه فناوری و محصولات دانش‌بنیان، پنج برنامه در حوزه مدیریت بازار و ساماندهی لجستیک تجاری که تمرکز بر سامانه مدیریت لجستیک داشتیم و اقدامات خوبی انجام شد، سه برنامه در حوزه بهبود فضای کسب و کار، پنج برنامه در حوزه تأمین منابع مالی و توسعه سرمایه‌گذاری را در دستور کار دارد که همگی پروژه‌های

با توجه به

بررسی‌های انجام

شده روی نتایج

نظرسنجی انجام

شده، بخش‌های

مختلفی مانند

بانک مرکزی،

مالیات، سازمان

تأمین اجتماعی،

حفاظت محیط

زیست، پالایش

و پخش فرآورده،

منابع طبیعی، غذا

و دارو، منابع آب،

توانیر و گاز را به

عنوان دستگاه‌ها و

بخش‌های مرتبط

با چالش‌های و

مسائل حوزه تولید

شناخته شدند که

بیشترین نیاز را به

بازنگری فرآیندها

در حوزه تولید

دارند

وجیه‌الله جعفری، معاون وزیر صنعت مطرح کرد:

افزایش تولید فولاد کشور به ۵۵ میلیون تن در افق ۱۴۰۴

ماشین‌آلات و تکمیل پروژه‌ها است و در سال ۱۴۰۰ این سرمایه‌گذاری‌ها از کدام محل قرار است تامین شود، افزود: در بخش معادن کوچک مقیاس، با استفاده از خدمات و تسهیلات صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی، امکان نوسازی ماشین‌آلات معدنی فراهم شده و در برنامه سال ۱۴۰۰ این موضوع لحاظ شده است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: در حوزه معادن بزرگ مقیاس نیز که به‌طور عمده شرکت‌های پیمانکار در آن فعالیت می‌کنند، نوسازی ماشین‌آلات و تکمیل پروژه‌ها در دستور کار بوده و تامین مالی برای سرمایه‌گذاری از محل تفاهم‌نامه با ۱۲ بانک کشور مورد توجه است که ارزش آن به ۱۲ هزار میلیارد تومان می‌رسد.

سال ۹۹ مشتمل بر تولید ۳۰.۷ میلیون تن فولاد خام، ۳۱.۱۴ میلیون تن آهن اسفنجی، ۴۶.۰۶ میلیون تن گندله، ۵۰.۰۶ میلیون تن کنسانتره و ۱۰۴.۱ میلیون تن سنگ آهن بود. جعفری خاطرنشان کرد: برای ایجاد توازن و تحقق برنامه تولید ۵۵ میلیون تن فولاد، حدود چهار میلیارد و ۴۳۹ میلیون یورو نیاز است که تاکنون حجم قابل توجهی از این میزان سرمایه‌گذاری، تأمین اعتبار شده است؛ بنابراین دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ امکان‌پذیر است.

تامین سرمایه در بخش معدن

وی در پاسخ به اینکه یکی از اساسی‌ترین مشکلات در بخش معدن و صنایع معدنی، نیاز به سرمایه‌گذاری به‌ویژه برای نوسازی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) گفت: با توجه به تامین عمده سرمایه‌گذاری‌های مورد نیاز، دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ و تولید سالانه ۵۵ میلیون تن فولاد امکان‌پذیر است. وجیه‌الله جعفری درباره آخرین وضعیت طرح جامع فولادی کشور افزود: طبق جدیدترین پایش طرح جامع فولاد، ظرفیت‌های ایجاد شده تا پایان سال ۹۹ شامل ۳۹.۴ میلیون تن ظرفیت تولید شمش فولاد، ۳۷.۱۸ میلیون تن آهن اسفنجی، ۶۶.۷۵ میلیون تن گندله و ۶۴.۱۱ میلیون تن کنسانتره است. وی گفت: تولید محصولات این زنجیره تا پایان

بخش معدن و صنایع معدنی در سال گذشته، در تحقق شعار رونق و جهش تولید موفق بود، به طوری که همه محصولات فلزات اساسی از رشد مطلوبی برخوردار بود و امیدواریم امسال نیز اهداف تولید محقق شود. جعفری خاطر نشان کرد: از جمله اقدام‌های انجام شده در حوزه پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها، شناسایی موانع و چالش‌های حوزه اکتشاف است که برای رفع آنها جلسات متعددی با ذی‌نفعان دولتی و خصوصی برگزار شده و در حال عملیاتی کردن راهکارهای شناسایی شده هستیم

افزایش ۲ برابری سرمایه صندوق

بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی

وی اضافه کرد: موضوع دیگر افزایش سرمایه صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی از ۵۰۰ میلیارد تومان فعلی به یک هزار میلیارد تومان است تا این صندوق به عنوان یک نهاد توانمندساز و پشتیبانی کننده، بتواند گام‌های بیشتری برای توسعه بخش خصوصی بردارد. به گفته این مقام مسؤل، برنامه دیگر این حوزه فراهم کردن زیربناهای تولید در بخش معدن و صنایع معدنی است که از طریق طرح ایجاد زیربناهای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی در ایمنیدرو پیگیری می‌شود و بودجه پیش‌بینی شده برای سال جاری به حدود ۲ برابر افزایش یافته است. وی گفت: اکنون تعداد قابل توجهی معدن فعال در کشور وجود دارد که به دلیل نداشتن زیربنا، با هزینه‌های تولید بالایی مواجه هستند و اجرای این طرح، منتج به افزایش بهره‌وری آنها می‌شود. جعفری پیش‌بینی کرد: بیش از ۴۰ معدن از این طریق منتفع شوند.

برنامه‌ریزی برای احیاء ۲۰۰ معدن

کوچک تا پایان امسال

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهار داشت: تداوم اجرای طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک از دیگر برنامه‌های سال جاری است و برنامه‌ریزی شده تا پایان امسال ۲۰۰ معدن احیا و فعال‌سازی شود.

وی گفت: ایمنیدرو در حوزه فناوری‌های نوین هم پیش‌رفته و حمایت از استارت‌آپ‌ها در مرکز نوآوری معادن و صنایع معدنی ایران (ایمینو) مطابق سال گذشته انجام می‌شود که با توجه به تجربه حاصله، این مرکز در سال جاری اثربخشی بیشتری خواهد داشت. جعفری افزود: پایش مستمر طرح‌های توسعه‌ای ایمنیدرو و رفع گلوگاه‌های تولید، پیش‌بینی ریسک‌های آتی و اقدام قبل از وقوع ریسک، از دیگر اقدام‌های ایمنیدرو در سال جاری است. وی خاطر نشان کرد: موضوع دیگر، بومی‌سازی قطعات و تجهیزات صنعت فولاد است که با اقدام‌های انجام شده توسط ایمنیدرو و انجمن تولیدکنندگان فولاد، سامانه بومی‌سازی فولاد راه‌اندازی شده است که گامی موثر در تامین بدون دغدغه قطعات و تجهیزات مورد نیاز کارخانه‌های زنجیره فولاد کشور و حمایت از تولیدکنندگان داخلی خواهد بود.

تفاهم‌نامه همکاری ۲۵ ساله

ایران و چین

وی درخصوص تفاهم‌نامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین و دستاوردهای مثبتی که برای بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند به دنبال داشته باشد، گفت: توسعه صنایع فولادی با حضور سرمایه‌گذاران چین موجب می‌شود تا امکان صادرات بیشتری فراهم شود و فرصت‌های سرمایه‌گذاری در این حوزه با اطمینان از بازار مناسب و مستمر نمود بهتری پیدا کند. جعفری خاطر نشان کرد: با توجه به اینکه بخش معدن پتانسیل‌های همکاری بسیاری برای سرمایه‌گذاران دارد، تفاهم‌نامه ۲۵ ساله ایران و چین بستر مناسبی برای حضور سرمایه‌گذاران را فراهم خواهد کرد و در حال حاضر با توافق‌های انجام شده در این همکاری، به نظر می‌رسد دستاوردهای مهمی در حوزه انتقال فناوری انجام شود.

چگونگی تحقق شعار سال

در بخش معدن

این مقام مسؤل درباره چگونگی تحقق شعار سال در بخش معدن، افزود: به‌منظور تحقق شعار سال، مشکلات و گلوگاه‌های بخش از ابتدای زنجیره ارزش معدن و صنایع معدنی بررسی شده و به دنبال عملیاتی کردن راهکارهای مربوطه هستیم. وی گفت: بخش معدن و صنایع معدنی در سال گذشته، در تحقق شعار رونق و جهش تولید موفق بود، به طوری که همه محصولات فلزات اساسی از رشد مطلوبی برخوردار بود و امیدواریم امسال نیز اهداف تولید محقق شود. جعفری خاطر نشان کرد: از جمله اقدام‌های انجام شده در حوزه پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها، شناسایی موانع و چالش‌های حوزه اکتشاف است که برای رفع آنها جلسات متعددی با ذی‌نفعان دولتی و خصوصی برگزار شده و در حال عملیاتی کردن راهکارهای شناسایی شده هستیم. وی ادامه داد: بهبود وضعیت ماشین‌آلات حفاری، آموزش نیروی متخصص، کاهش بوروکراسی و غیره، راهکارهای مشخصی است که در حال اجرا هستند. رئیس هیات عامل ایمنیدرو بیان داشت: با توجه به حجم بالای عملیات معدن‌کاری کشور، تامین ماشین‌آلات مورد نیاز معادن، یکی دیگر از چالش‌هاست که در این راستا نیز از طریق تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان داخلی اقدام‌های مناسبی انجام شده است.

محمدرضا بهرامن رییس خانه معدن ایران تشریح کرد:

بخشی نگری، بزرگترین آسیب فعالیت‌های اقتصادی است

رییس خانه معدن ایران گفت: بزرگترین آسیب فعالیت‌های اقتصادی کشور به‌ویژه در حوزه معدن و از عوامل محقق نشدن شعار سال، بخشی‌نگری در مسائل مختلف است.

محمدرضا بهرامن با تاکید بر ضرورت اصلاح قوانین در راستای تحقق شعار سال ۱۴۰۰، افزود: با وجود تقسیم وظایف حاکمیتی دستگاه‌های اجرایی مرتبط در مقررات مربوطه از جمله ماده ۲۴ قانون معدن، اما به‌طور مستمر فعالیت‌های معدنی با چالش مواجهه غیر اصولی و حتی

غیرقانونی با برخی دستگاه‌ها مواجهند که به نظر باید ضمانت اجرایی درباره عدم اجرای تکالیف قانونی از سوی دستگاه‌های مزبور تهیه شود.

بهرامن اظهار داشت: تغییرات غیر اصولی مدیریتی و در بعضی موارد، نبود تخصص کافی یا انگیزه کار حرفه‌ای در بین مدیران حوزه‌های مرتبط با فعالیت‌های معدنی کشور، از جمله مواردی است که همواره موجب ورود آسیب‌های گسترده به این شاخه مهم اقتصاد کشور شده است. وی یادآور شد: به عنوان مثال در جریان

طرح اصلاح قانون معدن در کمیسیون صنایع و معدن مجلس، ملاحظه شد در جلسات متعدد مرکز پژوهش‌های مجلس و این کمیسیون، نمایندگان غیرثابت و در برخی موارد ضعیف دستگاه تخصصی مرتبط در جلسات حضور پیدا کردند. رییس خانه معدن ایران از عدم حمایت جدی و اصولی از فعالیت‌های اکتشافی که در واقع اصلی‌ترین موتور محرکه فعالیت‌های معدنی در حال و آینده کشور است انتقاد کرد و گفت: این عدم حمایت به طور جدی هم در بخش دولتی اکتشاف (یعنی سازمان

اصلی بخش معدن و صنایع معدنی در سال ۹۹ است. فولاد خام، محصولات فولادی، کاتد مس، شمش آلومینیوم خالص، کنسانتره زغال سنگ، سیمان، همچنین کاشی و سرامیک، شیشه جام و ظروف شیشه‌ای، کالاهایی بودند که در مقایسه با سال ۹۸ با رشد تولید مواجه شدند.

در ۱۲ ماهه سال ۹۹، شرکت‌های بزرگ بخش معدن و صنایع معدنی کشور موفق به تولید ۲۸ میلیون و ۳۷۴ هزار و ۹۰۰ تن فولاد خام شدند، آماری که در مقایسه با سال ۹۸ رشد ۷.۳ درصدی نشان می‌دهد.

همچنین تولید محصولات فولادی با رشد ۷.۲ درصدی به ۲۵ میلیون و ۶۹ هزار و ۶۰۰ تن رسید. در سال گذشته کارخانجات سیمان کشور با ثبت رشد ۱۲.۵ درصدی در مقایسه با سال ۹۸، موفق به تولید ۶۹ میلیون و ۳۸۷ هزار و ۱۰۰ تن سیمان شدند.

برپایه این گزارش، در سال ۹۹، مقدار ۲۹۰ هزار و ۸۰۰ تن کاتد مس (رشد ۱۴.۵ درصدی)، ۴۴۶ هزار و ۶۰۰ تن شمش آلومینیوم خالص (رشد ۵۵.۵ درصدی) و یک میلیون و ۶۶۸ هزار و ۹۰۰ تن کنسانتره زغال سنگ (افزایش ۲.۵ درصدی) در کشور تولید شد.

کارخانجات داخلی همچنین ۴۴۴ میلیون و ۳۴۰ هزار متر مربع کاشی و سرامیک (افزایش ۱.۷ درصدی)، یک میلیون و ۱۵۰ هزار و ۵۰۰ تن شیشه جام (رشد ۲.۶ درصدی) و ۷۲۴ هزار و ۲۰۰ تن ظروف شیشه‌ای (رشد یک درصدی) تولید کردند. همچنین بررسی آمارهای منتشر شده وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از تراز مثبت تجاری چهار میلیارد و ۲۷۱ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار بخش معدن و صنایع معدنی ایران در سال ۹۹ است.

واکاوی این آمارها حاکی است در سالی که گذشت ۵۵ میلیون و ۱۲۴ هزار و ۴۹۱ تن انواع محصولات بخش معدن و صنایع معدنی به ارزش هفت میلیارد و ۶۸۲ میلیون و ۲۰۰ هزار دلار صادر شد. این آمار در مقایسه با سال ۹۸ از نظر وزنی افت ۲۱ درصدی و از نظر ارزشی کاهش ۱۱ درصدی داشته است.

زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی) و هم در بخش خصوصی با وضع محدودیت‌های غیر اصولی فراوان قانونی و اجرایی، قابل مشاهده است.

بهرامن بیان داشت: با وجود ماهیت اقتصادی فعالیت‌های معدنی، به نظر می‌رسد یکی از جهت‌های مغفول در این خصوص فرهنگ‌سازی و تغییر نگرش اذهان عمومی نسبت به فعالیت‌های معدنی و معدن‌کاری کشور است.

وی توضیح داد: در برخی موارد در افکار عمومی و حتی محصولات تولیدی فرهنگی و اجتماعی مشاهده می‌شود فعالیت‌های معدنی به نوعی اختصاص درآمدهای ملی به قشر خاص جامعه تلقی می‌شود، اما لازم است اشتغال‌زایی، ارتقای تولید، خلق ثروت در سطح کشور و حتی کمک به رفع تحریم‌ها از سوی بخش معدن در قالب بسته‌های آموزشی و فرهنگی برای اصلاح و جذب افکار عمومی برای کمک به فعالیت‌های معدنی در مقررات و فعالیت‌های مدیریت مدیریتی لحاظ شود.

بهرامن تاکید کرد: از جمله امور مهم در شاخه فعالیت‌های معدنی، کمک قانون‌گذاری و مدیریتی برای ارتقای فراوری مواد خام معدنی در سطح کشور و با لحاظ کردن ظرفیت‌های هر استان است.

به گفته وی، در عمل نه تنها اقدامی در این زمینه انجام نشده و چنین خروجی را در پی نداشته، بلکه برخی اقدام‌ها مانند محاسبه حقوق دولتی بر اساس مواد فراوری شده، مانعی برای ساخت واحدهای فراوری یا استمرار فعالیت‌های آنها توسط معدن‌کاران کشور است.

رییس خانه معدن ایران افزود: در برخی موارد رقابت‌های موجود در حوزه فراوری و در واحدهای به اصطلاح خصولتی سبب فراهم نشدن سرمایه‌گذاری‌های کوچکتر در حوزه فراوری شده است.

امسال توسط رهبر معظم انقلاب به سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نامگذاری شده است.

بررسی آمارهای منتشره وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان‌دهنده رشد تولید ۹ کالا از بین ۱۱ محصول منتخب و

تغییرات

غیر اصولی

مدیریتی و در

بعضی موارد،

نبود تخصص

کافی یا انگیزه

کار حرفه‌ای

در بین مدیران

حوزه‌های مرتبط

با فعالیت‌های

معدنی کشور،

از جمله مواردی

است که همواره

موجب ورود

آسیب‌های

گسترده به این

شاخه مهم

اقتصاد کشور

شده است

مهدی کرباسیان رئیس اسبق هیات عامل ایمیدرو در ستاد ملی تسهیل و رفع موانع تولید:

عرضه بورس سنگ آهن به سود تولید کشور است

سنگ آهن و سایر محصولات معدنی در بورس به تقویت و سلامت زنجیره فولاد کمک می‌کند.

رشد سرمایه گذاری در بخش معدن

رئیس اسبق هیات عامل ایمیدرو تأکید کرد: اگر سازوکار بورس کالا از مداخلات غیر کارشناسی در امان باشد و اجازه دهیم مکانیسم عرضه و تقاضا به درستی پیاده شود، با عرضه مستمر سنگ آهن و کشف واقعی قیمت این محصول در بورس می‌توانیم به مرور حجم سرمایه گذاری‌ها در بخش معدن را افزایش دهیم و به تهدید کمبود سنگ آهن در آینده نیز پایان دهیم.

مقاومت در برابر تغییر همواره وجود دارد

کرباسیان ضمن اشاره به اینکه بورس کالا از اوایل دهه ۸۰ با عرضه محصولات فولادی تأسیس شد، گفت: در مرحله بعد که

مهدی کرباسیان از فعالان شناخته شده صنعت کشور و معاون اسبق وزیر صمت، عرضه سنگ آهن در بورس کالا را موجب تقویت و سلامت زنجیره تولید فولاد در کشور می‌داند و می‌گوید: اگر در سالی که با محوریت تولید نامگذاری شده است، عرضه کالاهای مختلف از جمله زنجیره تولید فولاد در بورس کالا تقویت شده و در مقابل جلوی مداخلات غیر کارشناسی نهادهای مختلف در بورس نیز گرفته شود، بدون شک مسیر درستی برای برداشتن موانع تولید انتخاب کرده ایم.

مهدی کرباسیان رئیس اسبق هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه در بستر بورس کالا می‌توان علاوه بر شفاف سازی اقتصادی، منافع مصرف کننده و تولیدکننده را به صورت هم‌زمان محقق کرد، گفت: سنگ آهن، از اقلامی بود که اواخر سال ۹۶ قرار بود، وارد بورس کالا شود اما به دلیل برخی مقاومت‌ها، عرضه محصولات معدنی به عقب افتاد؛ اما مشخص است که این مسیر یعنی واقعی سازی قیمت کالاهای دیر یا زود اتفاق می‌افتد که در این حوزه، عرضه

حلقه ابتدایی این زنجیره از اهمیت بالایی برخوردار است. کرباسیان با تأکید بر اینکه باید بین تمام دست‌اندرکاران این حوزه همدلی ایجاد شود تأکید کرد: یکی از مشکلات دولت این است که در رابطه با بخش خصوصی مشورت پذیر نیست که امیدواریم در سال جاری این مشکل با برطرف شود. او افزود: اگر می‌خواهیم در زنجیره تولید فولاد، سلامت عمل کنیم باید کل زنجیره براساس ساز و کار بورس و به‌صورت علمی و عقلایی معامله شود نه اینکه یک قسمت از زنجیره کنترل شده باشد و یک قسمت دیگر آن، فعالیت آزاد داشته باشد.

ریشه مشکلات سال گذشته در مصوبات غیر کارشناسی

کرباسیان در پایان اظهار داشت: متأسفانه سال گذشته شاهد برخی مصوباتی بودیم که برخلاف نظر کارشناسان و فعالان بخش تولید به بورس تحمیل شد که همین اقدام نیز نظم بازار را برهم زد. به عبارت دیگر ریشه مشکلاتی که هر روز در حوزه بازار فولاد مطرح می‌شود همین محدودیت‌های مختلف از جمله محدودیت قیمتی است به طوریکه به دلیل اصرار بر عرضه محصولی با قیمتی پایین تر از نرخ واقعی آن، بر حجم متقاضیان خرید آن محصول افزوده می‌شود و شاهد فروش مواد اولیه در بازار آزاد و کسب سودهای بادآورده به جای انتقال مواد اولیه به چرخه تولید هستیم؛ با این تفاسیر امیدواریم که در سال جاری و با حضور کل زنجیره فولاد در بورس کالا، تصمیم‌های منطقی و کارشناسی و به دور از قیمت‌های دستوری بر معاملات حاکم باشد که قطعاً این رویه به سود تولیدکننده و مصرف‌کننده تمام می‌شود.

بورس کالا با ادغام بورس فلزات و کشاورزی توسعه پیدا کرد، ورود محصولات پتروشیمی در بورس هدف‌گذاری شد. این رخداد به سال‌های ۸۵ و ۸۶ برمی‌گردد که در آن مقطع مقاومت‌های جدی برای ورود محصولات پتروشیمی به بورس کالا صورت می‌گرفت اما در نهایت از اواخر سال ۸۶ محصولات پتروشیمی هم به منظور شفاف‌سازی مبادلات و کشف عادلانه قیمت‌ها راهی بورس کالا شد.

به گفته معاون اسبق وزیر صمت، اگر تاریخ ورود کالاهای مختلف به بورس کالا را مرور کنیم همواره در برابر شفاف‌سازی بازارها مقاومت‌هایی وجود دارد اما در نهایت آن چیزی که محقق شده، اصل شفافیت و رقابت با توسعه عرضه کالاها در بورس بوده است.

همدلی برای واقعی‌سازی قیمت در کل زنجیره

او با بیان اینکه خوشبختانه در خصوص زنجیره فولاد مدت‌هاست کالاهای مختلفی از این زنجیره در بورس عرضه می‌شود و بازاری نظام‌یافته دارد، ادامه داد: بدیهی است اگر زنجیره فولاد را در نظر بگیریم، عرضه سنگ‌آهن به‌عنوان

اگر سازوکار بورس
کالا از مداخلات
غیر کارشناسی در
امان باشد و اجازه
دهیم مکانیسم
عرضه و تقاضا به
درستی پیاده شود،
با عرضه مستمر
سنگ‌آهن و کشف
واقعی قیمت این
محصول در بورس
می‌توانیم به مرور
حجم سرمایه
گذاری‌ها در بخش
معدن را افزایش
دهیم و به تهدید
کمبود سنگ‌آهن
در آینده نیز پایان
دهیم

مطالبات اقتصادی از نامزدهای انتخابات:

دولت سیزدهم معدن را به متن بیاورد

بر اساس ماده ۱۹ قانون معادن، بهره‌برداران اجازه معطل گذاشتن محدوده‌های اکتشافی و استخراجی را ندارند و در صورت اثبات عدم فعالیت (چه در فعالیت‌های اکتشافی و چه در استخراج)، پروانه فعالیت باطل و بر اساس فرایندهای قانونی تعریف‌شده به متقاضی بعدی منتقل می‌شود. با این حال برخی افراد با سوءاستفاده از وجود ضعف در جمع‌آوری اطلاعات مربوط به میزان فعالیت‌های اکتشافی و استخراج معادن اقدام راکد گذاشتن محدوده‌ها و کسب درآمد از خریدوفروش آن‌ها می‌کنند. برخی افراد با سوءاستفاده از وجود ضعف در جمع‌آوری اطلاعات مربوط به میزان فعالیت‌های اکتشافی و استخراج معادن اقدام راکد گذاشتن محدوده‌ها و کسب درآمد از خریدوفروش آن‌ها می‌کنند. مهم‌ترین راه کسب اطلاعات در بخش معدن توسط وزارت صمت بر پایه اظهار صاحب پروانه و تأیید مسئول فنی است. ذکر این نکته ضروری است که صلاحیت مسئول فنی توسط سازمان نظام‌مهندسی معدن تأیید می‌شود، اما حقوق خود را از بهره‌بردار معدن می‌گیرد، لذا در واقع آن چیزی که رخ می‌دهد همان خواسته بهره‌بردار یعنی کم‌اظهاری در میزان برداشت اعلام‌شده است. در این رابطه امیر مددی، عضو اندیشکده راهبردی معادن ایران گفت: از سوی دیگر ملاک سازمان‌های صمت استان‌ها برای تشخیص فعالیت یا تعطیلی معادن پرداخت حقوق دولتی است که عمدتاً در مقابل درآمد حاصل از خرید حق بهره‌برداری و فروش آن در زمان مناسب ناچیز است. در بررسی‌های میدانی صورت گرفته مشخص شد که بسیاری از معادن و محدوده‌های اکتشافی با وجود عدم فعالیت، تنها به واسطه ارزش ذاتی آن و به‌منظور فروش در موقعیت مناسب، حقوق دولتی را به میزانی که موجب تعطیلی معدن نشود، پرداخت می‌کنند. وی افزود: علاوه بر راکد ماندن معادن، کاهش درآمدهای دولت از ناحیه حقوق دولتی یکی از آثار نبود سامانه دقیق رصد اطلاعات معادن است. از آنجا که میزان حقوق دولتی معادن نیز بر پایه میزان استخراج سالانه اظهار شده توسط بهره‌بردار مشخص می‌شود، انگیزه لازم برای کم‌اظهاری موجود است که بر اساس بررسی‌های میدانی فاصله میان استخراج

توسعه معادن را به عنوان یک راهکار هوشمندانه به منظور مقاوم‌سازی اقتصاد کشور در برابر فشارها و تحریم‌های بین‌المللی را در دستور کار خود قرار دهد. البته طی ادوار گذشته مطالبات در بخش معدن همواره وجود داشته اما به دلایل مختلف دولت‌ها کمترین توجه را به این بخش داشته‌اند که همین امر سبب بروز مشکلاتی در بخش معدن شده است. نکته قابل توجه آنکه عمده این مشکلات صرفاً با صدور چند آئین نامه و بخشنامه قابل رفع هستند اما باز هم دولت‌ها وقعی به این موضوع نمی‌نهند.

نبود زیرساخت‌های نظارت

بر فعالیت‌های معدنی

بر پایه این گزارش، مالکیت معادن در کشور ما، بر اساس اصل ۴۵ قانون اساسی، به اشخاص حقیقی و حقوقی منتقل نمی‌شود و در انحصار دولت باقی می‌ماند، اما دولت حق انجام فعالیت‌های اکتشافی و استخراجی را برای مدت محدودی در اختیار اشخاص قرار می‌دهد.

اگرچه معدن یکی از ظرفیت‌های موثر در توسعه پایدار کشور است اما ۵ مشکل موجب شده، معدن نتواند نقش پیشران خود را در اقتصاد ایفا کند. بخش معدن و صنایع معدنی ایران یکی از پتانسیل‌های مهم و اثربخش در توسعه پایدار کشور است، از این رو فعال شدن معادن و به تبع آن صنایع معدنی می‌تواند نیروی محرکه و پیشران رشد همه‌جانبه کشور باشد؛ به طور مثال توسعه بخش معدن و صنایع معدنی به دلیل گستره‌ی وسیع اثرگذاری بر سایر بخش‌های اقتصادی و صنعتی کشور، موجب تقویت زیرساخت‌ها مانند زیرساخت‌های انرژی، توسعه سایر صنایع مانند بنادر، حمل‌ونقل ریلی و ... رونق فضای کسب و کار و صادرات می‌شود. آنطور که کارشناسان تأکید می‌کنند بخش معدن و صنایع معدنی کشور می‌تواند هم‌پای منابع نفتی و گازی کشور به عنوان موتور محرکه رشد اقتصادی و توسعه متوازن مطرح شود. بنابراین در شرایط فعلی و با توجه به جایگاه ایران در نظام بین‌المللی، الزامی است که دولت سیزدهم

سال تولید چنین حجمی از فولاد کافی است. تولید این ماده معدنی در حال حاضر در حدود ۸۰ میلیون تن است که بیش از ۸ میلیون تن آنکه بیشتر از نوعی است که مورد استفاده صنایع داخلی نیست، به خارج از کشور صادر می‌شود.

معارضین محلی

از سویی دیگر نیز معادن به‌عنوان مهم‌ترین ابزار توسعه محلی در سراسر جهان به شمار می‌رود. امکان ایجاد ارزش افزوده قابل توجه، در صورت وجود زیرساخت‌های مورد نیاز، می‌تواند زمینه‌های پیشرفت و توسعه مناطق دورافتاده را فراهم کند. همچنین تعامل بی‌واسطه با مردم که یکی از ویژگی‌های ذاتی فعالیت‌های معدنی است، می‌تواند منجر به بروز مشکلات متعددی برای این بخش از اقتصاد شود. تعامل بی‌واسطه با مردم که یکی از ویژگی‌های ذاتی فعالیت‌های معدنی است، می‌تواند منجر به بروز مشکلات متعددی برای این بخش از اقتصاد شود. نبود سازوکار نفع‌بری اهالی اطراف معدن، آنها را در مقابل پارادوکسی حقیقی قرار می‌دهد؛ «تمام رنج و عذاب‌های ناشی از معدنکاری برای ماست و سودهای سرشار برای کسانی که هیچ تعلق به اینجا ندارند». بر این اساس و با توجه به نبود چنین ساختارهایی، از جمله مهم‌ترین مشکلات بهره‌برداران معادن کشور، تعامل با جوامع پیرامونی است. در این رابطه مددی گفت: به منظور حل این مشکل در قانون معادن فعلی اقدام نظامی برای تقسیم مالیات‌های اختصاصی معادن (حقوق دولتی) در نظر گرفته شده است. در قانون معادن درآمدهای ناشی از اخذ حقوق دولتی مشخص شده است که بر این اساس ۶۵ درصد جهت اجرای بهینه تکالیف و مأموریت‌های توسعه‌ای معادن و صنایع معدنی توسط وزارت، ۱۵ درصد برای اضافه کردن به اعتبارات همان استان جهت ایجاد رفاه، زیر ساخت و توسعه در شهرستان، ۱۲ درصد برای احیا و بازسازی محل عملیات معدنی توسط منابع طبیعی توسط جهاد کشاورزی در صورتی که در زمین‌های مربوط به منابع طبیعی اقدام به راه اندازی معدن شود، ۵ درصد در حمایت از فعالیت‌های صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی و ۳ درصد آن نیز از اعتبارات اعطایی به سازمان نظام مهندسی به مصرف برسد. عضو اندیشکده راهبردی معادن ایران افزود: علی‌رغم این تصریح در قانون، تقریباً هیچگاه مبالغ ناشی از این درآمد در مسیرهای ذکر شده صرف نشده‌اند. این چالش به علت واریز این مبالغ به خزانه و درگیر بودن دولت‌ها با کسری بودجه اتفاق می‌افتد. وی گفت: بنابراین به دولت سیزدهم پیشنهاد می‌شود قدرت تصمیم‌گیری در خصوص بخشی از حقوق دولتی به تعامل میان بهره‌برداران و برخی سازمان‌های ذی‌نفع محلی سپرده شود.

بر اساس حقوق عمومی کشور مرهون باید عین مال باشد نه منافع حاصل از آن؛ به بیان ساده‌تر از آن‌جا که معدن سند مالکیت ندارد و تنها اجازه انجام فعالیت‌هایی خاص در مدتی محدود در اختیار فعالین وجود دارد بانک‌ها به‌طور معمول این اسناد را قبول نمی‌کنند. این در حالی است که در ماده ۹ این قانون پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان سندی رسمی و قابل توثیق تعریف نموده‌است. از سوی دیگر با توجه به عدم شفافیت در فرآیند جمع‌آوری اطلاعات معدنی، اطلاعات مندرج در این پروانه‌ها نیز نیاز به صحت‌سنجی دارد با توجه به عدم شفافیت در فرآیند جمع‌آوری اطلاعات معدنی، اطلاعات مندرج در پروانه‌ها نیز نیاز به صحت‌سنجی دارد. به طور خلاصه باید گفت که نظام جمع‌آوری اطلاعات در حوزه معدن برپایه خوداظهاری صاحبان پروانه و تأیید مدیر فنی (مهندس معدن که از سوی سازمان نظام مهندسی معدن تأیید شده باشد) شکل می‌گیرد. با توجه به اینکه این اعداد پایه‌ای هستند برای محاسبه حقوق دولتی و وجود رابطه مالی میان این دو نقش، نمی‌توان انتظار داشت که صداقت در پروانه‌های معدنی جایی داشته باشد. با توجه به موارد فوق در قانون معادن فعلی در ماده ۳۱، بحث وجود صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی مطرح شد. این صندوق علاوه بر ارائه تسهیلات نسبت به صدور بیمه‌نامه برای فعالیت‌های معدنی برای اعطای وام از سوی بانک‌ها و مؤسسات مالی اقدام کرده‌است. علی‌رغم فعالیت‌های مثبت این صندوق در سال‌های گذشته، فعالان معدنی همواره از پایین بودن میزان اعتبار و همین‌طور بروکراسی طولانی این نهاد شکایت داشته‌اند، که ناشی از تمرکز تمام درخواست‌ها در آن است. به منظور اصلاح ساختار تأمین مالی معادن، عضو اندیشکده راهبردی معادن ایران تأکید کرد که تجمیع اطلاعات معادن در سازمان ثبت اسناد کشور و ایجاد صندوق‌های خصوصی به‌منظور کاهش ریسک اعطای وام به بهره‌برداران معادن می‌تواند راه‌های مؤثری باشد که لازم است دولت سیزدهم در دستور کار خود قرار دهد.

مشکل در تأمین مواد اولیه برای صنایع معدنی

همچنین به دلیل عدم تناسب برنامه‌های توسعه صنایع معدنی با ذخایر کشور، تأمین مواد اولیه مورد نیاز این بنگاه‌ها در سال‌های اخیر به دغدغه مدیران آنها تبدیل شده است. برای مثال می‌توان به صنعت فولاد و آلومینیوم اشاره کرد. در این رابطه مددی گفت: برای تولید ۲۵ میلیون تن فولاد به حدود ۳۰ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن و در انتها استخراج بیش از ۹۰ میلیون تن سنگ آهن نیاز است، بنابراین با توجه به هدف‌گذاری انجام‌شده در سال ۱۴۰۴، کشور به استخراج بیش از ۱۸۰ میلیون تن سنگ آهن نیاز دارد. بر اساس نظر کارشناسان، ذخایر کشور تنها برای ۱۰

اظهارشده تا واقعیت از ۲ تا ۱۰ برابر متغیر است. از سویی دیگر نیز شاهد موازی کاری در بخش معدن هستیم، به شکلی که در مجموع متولیان معدن کشور شامل معاونت معدنی و صنایع معدنی وزارت صمت، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و سازمان توسعه و نوسازی معادن هستند که همه بخش‌ها در همه حلقه‌های معدن کاری، بدون هماهنگی و گاه‌به‌گاه به صورت موازی فعالیت می‌کنند که عدم مرزبندی بین میزان مداخلات هر یک از این بخش‌ها باعث کندی حرکت و از بین رفتن فرصت‌های اقتصادی پیش روی این بخش شده است. این موازی کاری‌ها بیش از همه در بخش اکتشاف عمومی و پایه نمود داشته تا جایی که این امر حاکمیتی که بر عهده سازمان زمین‌شناسی نهاده شده است توسط ایمیدرو نیز انجام می‌شود. عدم پویایی و بودجه ناکافی سازمان زمین‌شناسی در دو دهه گذشته می‌تواند یکی از عوامل سوق داده شدن سایر بخش‌ها از جمله سازمان توسعه معادن و صنایع معدنی به انجام فعالیت‌های اکتشافی پایه و عمومی باشد. دلیل اصلی این مسئله این است که ایمیدرو برای انجام اکتشافات گسترده و تفصیلی نیازمند اطلاعات پایه اکتشافی است و عدم توانمندی سازمان زمین‌شناسی در سال‌های گذشته برای در اختیار قرار دادن اطلاعات پایه اکتشافی موجب ورود سایر بخش‌ها شده است عدم توانمندی سازمان زمین‌شناسی در سال‌های گذشته برای در اختیار قرار دادن اطلاعات پایه اکتشافی موجب ورود سایر بخش‌ها شده است. در کنار ایمیدرو، سازمان انرژی اتمی ایران نیز ضمن تأسیس یک شرکت اقدام به انجام مطالعات اکتشافی در سراسر کشور کرده است و اطلاعات حاصل از این مطالعات در اختیار این سازمان قرار دارد. در این رابطه نیز مددی معتقد است که برای رفع این مسئله دولت می‌تواند مسیریایی از جمله جرم‌انگاری عدم ارائه اطلاعات زمین‌شناسی به وزارت صمت و سازمان زمین‌شناسی، اصلاح ساختار درآمدی سازمان زمین‌شناسی و اصلاح ساختار اکتشافات پایه‌ای کشور با ارائه مشوق به بخش خصوصی برای ورود به آن را مد نظر قرار دهد.

مشکلات تأمین مالی در معادن

همچنین در بیان مشکل دیگر معادن باید اشاره شود که معادن در کشور ما به عنوان انفال شناخته می‌شود؛ یعنی مالکیت آن‌ها در اختیار دولت است و نمی‌توان آن را به اشخاص حقیقی و حقوقی منتقل کرد. بر این اساس وزارت صمت اجازه انجام فعالیت‌های معدنی را به متقاضیان بر اساس شرایطی خاص و مدتی مشخص ارائه می‌کند. این موضوع زمانی ایجاد مشکل می‌کند که مکتشفان یا بهره‌برداران بخواهند اقدام به تأمین مالی از بانک‌ها و مؤسسات مالی کنند؛ چون این نهادها پروانه‌های صادرشده از سوی وزارت صمت را نمی‌توانند به‌عنوان مرهون (مالی که برای تضمین بازپرداخت وام به رهن گذاشته می‌شود) بپذیرند.

با بررسی چالش‌های بخش صنعت و معدن مطرح شد؛

احیای ظرفیت تولید با دو اهرم آزادی تجارت و سرمایه‌گذاری

در کشور و بررسی و چاره‌جویی برای رفع موانع توسعه صنایع در کلیه سطوح، «عدم رویکرد برونگرایی و تعامل با سایر کشورها به‌ویژه در حوزه جذب سرمایه و فناوری» در کنار «تخصیص و مصرف غیربهبینه منابع در حوزه سرمایه‌گذاری عمومی و عدم توجه به متغیرهای کارآیی» مهم‌ترین چالش‌هایی است که باید توسط سیاستگذار از پیش روی بنگاه‌های تولیدکننده کشور برداشته شود. از آن سو برای تحقق وضعیتی مناسب در بخش صنعت و مثبت شدن روند تشکیل سرمایه ثابت، اجرای ۱۱ هدف و اقدام ضرورت دارد. این موارد که از سوی اتاق بازرگانی تهران به عنوان الزامات بهبود وضعیت «صنعت و معدن» از آنها یاد شده، شامل این موارد هستند: «ایجاد سازگاری و هماهنگی میان سیاست‌های توسعه صنعتی و سیاست‌های تجاری»، «حذف کلیه تشخیص‌ها و ممنوعیت‌های غیرشرعی

ثروت و ایجاد اشتغال دارد، فوریت جدی دولت سیزدهم تزریق سرمایه‌های داخلی و خارجی به بخش صنعت و معدن است. گشایش درهای تجارت و رفع معضل تحریم دو اقدامی است که زمینه را برای افزایش جایگاه بخش صنعت در رشد اقتصادی کشور فراهم می‌کند. توصیه اتاق تهران این است که دولت سیزدهم با رفع ۸ چالش عمده فضا را برای بهبود وضعیت بخش «صنعت و معدن» فراهم سازد. «نبود ثبات اقتصادی»، «فقدان تصویری شفاف از وضعیت فعلی اقتصاد و مبهم بودن وضعیت آینده»، «عدم قطعیت، نااطمینانی و ریسک بالای شروع، انجام و در برخی موارد حتی خاتمه یک فعالیت صنعتی و معدنی»، «محیط نامساعد کسب‌وکار»، «غیرواقعی بودن متغیرهای کلیدی از جمله نرخ ارز، نرخ بهره و بهای حامل‌های انرژی»، «عدم نگاه دقیق، جامع و یکپارچه به زنجیره‌های ارزش تولید

احیای اقتصاد بدون رشد سرمایه‌گذاری صنعتی امکان‌پذیر نیست. گزارش اخیر معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی تهران نشان می‌دهد در یک دهه اخیر روند سرمایه‌گذاری صنعتی در کشور نزولی شده و به کاهش تأثیرگذاری بخش «صنعت و معدن» در تولید ثروت در کشور منجر شده است. تغییر این رویه نیازمند دنده معکوس سیاستگذاران دولت بعدی با دو اهرم آزادی تجارت و سرمایه‌گذاری است. پارلمان بخش خصوصی توصیه کرده دولت برای عبور دادن صنعت از وضعیت تشکیل سرمایه منفی، درهای تجارت را بگشاید. در عین حال در تنظیم سیاست‌ها نگاهی جامع و کلان داشته باشد و با عزمی جدی به سمت کاهش بوروکراسی اداری گام بردارد. این گزارش تأکید دارد از آنجا که نزولی شدن روند تشکیل سرمایه ثابت صنعتی تأثیراتی جدی بر ظرفیت آینده اقتصاد برای تولید

گزارش اتاق
تهران معتقد
است روند افت
سرمایه‌گذاری
جدید، حاصلی جز
فرو سودگی بالا و
عدم به‌روزرسانی
خطوط تولید
نداشته و شکاف
صنایع داخلی
برندهای جهانی
دارای فناوری‌های
نوین را تشدید
می‌کند. مرور
آمارهای گزارش
اتاق تهران نشان
می‌دهد روند
موجودی سرمایه
خالص واقعی
ماشین‌آلات در
بخش صنعت از
سال ۱۳۹۱ به
این سو نزولی
شده و از حدود
۱۴۳ هزار میلیارد
تومان در آن سال
به مرز ۱۲۴ هزار
میلیارد تومان در
سال ۱۳۹۸ تنزل
پیدا کرده است

این عوامل موجب شد نه تنها ارزش افزوده بخش صنعت به شکلی دلخواه، مسیر در پیش گرفته شده در دهه ۸۰ را طی نکند که در زمینه ارزش افزوده صنعتی به اعدادی کمتر از انتظار برسیم. از دریچه نمودارها پسرفت توان صنعت و معدن برای تأثیرگذاری بر رشد اقتصادی به خوبی مشخص است. برای نمونه در بخش معدن در فاصله سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ درصد رشد تشکیل سرمایه خالص ماشین‌آلات بین منفی ۸/۰ درصد تا منفی ۵/۹ درصد در نوسان بوده است. این روند در بخش صنعت در دامنه منفی ۲/۰ تا منفی ۳/۹ درصد در نوسان بوده است. در عین حال در هر دو بخش در هشت سال پایایی شاهد رشد منفی موجودی سرمایه هستیم. عاملی که یک ضربه سنگین در روند امروز و آتی صنعت و معدن ایجاد می‌کند. گزارش اتاق تهران معتقد است روند افت سرمایه‌گذاری جدید، حاصلی جز فرسودگی بالا و عدم به‌روزرسانی خطوط تولید نداشته و شکاف صنایع داخلی برندهای جهانی دارای فناوری‌های نوین را تشدید می‌کند. مرور آمارهای گزارش اتاق تهران نشان می‌دهد روند موجودی سرمایه خالص واقعی ماشین‌آلات در بخش صنعت از سال ۱۳۹۱ به این سو نزولی شده و از حدود ۱۴۳ هزار میلیارد تومان در آن سال به مرز ۱۲۴ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۸ تنزل پیدا کرده است. این عدد در بخش معدن در همین سال حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان بوده که در سال ۱۳۹۸ به حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان عقب‌نشینی کرده است. بررسی وضعیت حاکم بر موجودی سرمایه خالص ماشین‌آلات در کل اقتصاد ایران نشان می‌دهد وضعیت کشور بحرانی است. تنزل حجم این سرمایه از ۴۶۲ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۱ به سطح ۴۰۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۸، گویای لزوم توجه به این متغیر در سیاستگذاری‌های دولت سیزدهم است. پر واضح است به جز تحریم‌ها، نقش ممنوعیت واردات تجهیزات و ماشین‌آلات در بروز وضعیت فعلی انکارنشده است.

در نهایت، با توجه به اینکه نرخ رشد سالانه موجودی سرمایه از عدد ۴/۸ درصد در سال ۱۳۸۸ به نرخ منفی ۰/۱ درصد در سال ۱۳۹۸ رسیده، مامویت مهم دولت سیزدهم این است که در راستای توسعه سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در بخش صنعت و معدن گام‌هایی اساسی بردارد. در غیر این صورت توان کافی برای ایجاد رشد، خلق شغل و تولید ثروت در بخش مهمی از اقتصاد ایران وجود نخواهد داشت. در این مسیر فهم دولت آینده از این گزاره که صنعت بدون برخورداری از آزادی ورود و خروج کالا و سرمایه معنایی ندارد، موضوعی بسیار حیاتی است.

از مقررات تجارت (واردات و صادرات) کشور و استفاده صرف از ابزارهای فنی تجاری حذف کلیه معافیت‌های مالیاتی در حوزه تجارت با تأکید بر توسعه صادرات کالاها و خدمات با ارزش افزوده بالا، «برقراری تجارت آزاد با کلیه کشورهای همسایه به‌ویژه عراق و افغانستان»، «تنظیم مقررات تجاری کشور مطابق با استانداردهای بین‌المللی و در چارچوب مقررات سازمان تجارت جهانی»، «ایجاد ثبات در قوانین و مقررات تجاری کشور و اجتناب از تغییرات دفعی و بدون اطلاع‌رسانی به فعالان اقتصادی»، «کاهش نقش مداخله‌گرانه دولت در روابط کار و ایفای نقش نظارتی»، «تقویت روابط دوجانبه از طریق تقویت تشکلهای صنفی کارگری و کارفرمایی و ارتقای نقش مشترک آنها در روابط کار»، «امنیت مالکیت یا رعایت حقوق مالکیت بنگاه اقتصادی، مستقل از روابط کار»، «هم جهت کردن منافع نیروی کار با منافع سرمایه‌گذار و کارآفرین به جای ایجاد زمینه‌های تضاد و تعارض بین آنها»، «یکسان‌نگری و رفع تبعیض بین بخش خصوصی و بخش عمومی غیردولتی در همه حوزه‌ها به‌ویژه مالیات»، «تفکیک وظایف بیمه‌ای و تأمین اجتماعی و پیگیری وظایف مربوط به تأمین اجتماعی از طریق اخذ هدفمند مالیات و تخصیص هدفمند یارانه‌ها»، «منتفی کردن نقش انحصاری سازمان تأمین اجتماعی در راهبرد بیمه‌ای از طریق بسترسازی برای فعالیت بخش خصوصی و ایجاد فضای رقابتی در این حوزه»، «اجتناب از سیاست بنگاهداری و سرمایه‌گذاری مستقیم سازمان تأمین اجتماعی به عنوان یک جهت‌گیری بلندمدت و انتقال این وظایف به نهادهای مرتبط»، و «کاهش هزینه مبادله ناشی از اجرای قوانین و مقررات در سه حوزه از طریق شفاف‌سازی و کاهش اعمال سلاخی مجریان در اجرای قانون». اما به طور دقیق وضعیت صنعت و معدن چگونه است؟ چه شواهدی در زمینه افول بخش صنعت وجود دارد که سیاستگذار باید به دقت به آنها توجه کند؟

به استناد آمارهای رسمی، دهه ۹۰ برای اقتصاد ایران دهه‌ای گم‌شده است. دهه‌ای با کمترین نرخ رشد اقتصادی میانگین که طی آن سرمایه‌گذاری داخلی افت کرد و برای حجم عظیمی از نیروهای کار امکان شغلی فراهم نکرد. دلیل این موضوع چه بود؟ وقتی آمارهای این دهه را مرور می‌کنیم، با نرخ سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پایان سال ۹۸ روبه‌رو می‌شویم که در پایان دهه آب رفته و به حدود ۹۸ هزار میلیارد تومان رسیده است. سرمایه‌گذاری خارجی نیز جز در مقطع کوتاهی که به‌واسطه برجام اوج گرفت، در این دهه به سطحی رضایتبخش نرسید. در حالی که در جهان سهم سرمایه‌گذاری خارجی از تشکیل سرمایه ثابت حدود ۷ درصد بوده و تا ۱۱ درصد نیز می‌رسد، این عدد در ایران در سال ۲۰۱۹ معادل ۱/۶ درصد بوده است. جالب اینکه کشور در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷ توانسته خود را تا سطح ۳/۱ درصد بالا بکشد و در برجام نیز این عدد به ۴ و حتی ۵/۷ درصد نیز رسیده است. در مجموع اما عملکرد ایران در حوزه سرمایه‌گذاری مناسب نیست و سیاستگذار الزاما برای احیای اقتصاد به تقویت جذب سرمایه خارجی در بخش «صنعت و معدن» نیاز دارد. کنار هم قرار دادن آمار سرمایه‌گذاری خارجی با روند تشکیل سرمایه ثابت نشان می‌دهد همبستگی بین این دو متغیر با مساله تحریم به شدت بالاست. در واقع همزمان با وقوع تحریم‌ها در سال ۹۰ و ۹۱، شاهد افت تشکیل سرمایه ثابت به‌ویژه در بخش ماشین‌آلات هستیم و جذب سرمایه خارجی نیز نزولی می‌شود. در همین زمان ورود سرمایه بخش خصوصی دو بخش صنعت و معدن نیز کم کم کاهش پیدا می‌کند. همه

مسیر جدید تعادل در زنجیره فولاد با تعیین قیمت در بورس کالا کلید خورده است:

دور زدن قیمت گذاری دستوری سنگ آهن

تعیین نرخ در بورس؛ فروش

با قرارداد بلندمدت

امیر صباغ، مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه گذاری «ایمیدرو» در خصوص مزایای روش حراج باز برای فروش سنگ آهن در بازار فیزیکی بورس کالا گفت: روش حراج باز گزینه مناسبی برای فروش کالاهایی است که مشتریان برای خرید حاضر به رقابت بیشتری با یکدیگر هستند. این روش عموماً برای محصولاتی استفاده می شود که محدودیت تولید در کالایی مشخص وجود داشته باشد و این محدودیت در تولید خریداران را به رقابت بیشتر قیمتی سوق دهد. وی ادامه داد: در روش حراج بسته که در حال حاضر به شکل گسترده در دادوستدهای بازار فیزیکی بورس کالا مورد استفاده قرار می گیرد، هر مشتری تنها می تواند یک قیمت اعلام کند و در نهایت فردی که

محصولات خود بودند چرا که قیمت این گروه های کالایی در بازار داخل به نرخی بسیار کمتر از قیمت های جهانی رسیده بود و در برخی موارد با قیمتی حدود ۵۰ درصد کمتر از نرخ های جهانی دادوستد می شد. در حالی که خواست این بخش از زنجیره در تغییر ضریب تعیین قیمت این کالاها در بازار داخل ظرف سال گذشته به نتیجه نرسید، ورود این بخش از زنجیره به بورس کالا و امکان فروش و تعیین قیمت در بازاری با رقابت آزاد می تواند گامی مهم در راستای حرکت به سمت خروج از مقوله نرخ گذاری دستوری در زنجیره فولاد کشور و تعیین قیمت در بازاری شفاف و رقابتی باشد؛ موضوعی که تحقق آن در وهله اول سود تولیدکننده را به دنبال دارد اما در بلندمدت با توسعه این بخش از تولید به نفع کل زنجیره و اقتصاد کشور تمام خواهد شد.

عرضه تمامی حلقه های زنجیره فولاد در بازار فیزیکی بورس کالا موضوع مهمی بود که در اردیبهشت ماه امسال رقم خورد. پس از آنکه در روزهای پایانی سال گذشته رینگ حراج باز بورس کالا میزبان سنگ آهن، کنسانتره و گندله بود، در هفته های گذشته پس از گذشت حدود دو سال مجدداً آهن اسفنجی در بازار فیزیکی بورس کالا عرضه شد و به این ترتیب این بازار میزبان تمامی حلقه های تولید زنجیره فولاد در کشور بود. البته در حال حاضر حلقه های ابتدایی زنجیره الزامی به عرضه تمامی محصول در بورس کالا ندارند و تنها قرار شده با عرضه بخشی از محصولات حلقه های ابتدایی زنجیره فولاد در این بازار، کشف نرخ به شکلی شفاف و رقابتی تعیین شود. سال گذشته بخش زیادی از تولیدکنندگان بخش ابتدایی زنجیره فولاد از سنگ آهن تا گندله معترض نحوه تعیین قیمت

دهد برنده خواهد شد اما در حال حاضر قرار نیست فروش سنگ آهن براساس جدول سهمیه بندی لغو شود. از همین رو بنا شده تا تولیدکنندگان بخش‌های ابتدایی زنجیره تنها ۵ تا ۱۰ درصد محصول خود را در این بازار عرضه کنند تا با این میزان محصول عرضه شده قیمت واقعی کشف و پس از آن فروش‌ها براساس رویه قبلی انجام شود. وی درخصوص خریداران سنگ آهن از رینگ حراج باز بورس کالا گفت: تمامی مصرف‌کنندگان اجازه خرید از این بازار را دارند اما تجار اجازه خرید سنگ آهن عرضه شده در این بازار را ندارند. با توجه به اینکه ظرف ماه‌های گذشته بهای سنگ آهن در بازارهای جهانی رشد قابل توجهی داشته، عرضه و فروش سنگ آهن در بورس کالا امکان بهره‌بردن بخش ابتدایی این زنجیره از این زمان رشد را فراهم می‌کند. صباغ ادامه داد: تعیین قیمت سنگ آهن در بازار داخل به شکل مستقیم به نرخ جهانی سنگ آهن وابستگی ندارد اما با توجه به اثرگذاری بهای سنگ آهن بر قیمت جهانی فولاد و در ادامه بهای فولاد در بازار داخل، این نوسانات قیمتی در بازار داخل نیز اثرگذار می‌شود اما این اثرگذاری با تاخیر به بازار سنگ آهن داخلی می‌رسد. همچنین تنها بخشی از رشد قیمت‌های جهانی در بازار داخلی منعکس می‌شود و به این ترتیب نباید انتظار داشت که بخش‌های ابتدایی زنجیره همانند رقبای خارجی خود از رشد قیمت‌های جهانی سود کنند. در این شرایط ورود حلقه‌های ابتدایی زنجیره به بورس کالا و تعیین نرخ در این بازار به بهبود شرایط این بخش از تولیدکنندگان می‌انجامد؛ چرا که فولادسازان که با رشد قیمت محصولات خود مواجه شده‌اند حاضر به رقابت قیمتی برای تامین مواد اولیه خطوط تولید خود خواهند بود و این موضوع زمینه بهبود شرایط این بخش از تولیدکنندگان را فراهم می‌کند.

که آیین‌نامه فروش به آنها این اجازه را می‌دهد که بهای محصول خود را در مذاکره با خریدار تعیین کنند اما عرضه سنگ آهن در بورس کالا به کمک این فروشندگان نیز می‌آید، چرا که این شرکت‌ها می‌توانند بهای تعیین شده در این بازار را به عنوان قیمت پایه در نظر گرفته و با خریدار در این نرخ چانه‌زنی کنند. وی ادامه داد: شرکت‌های بزرگ سنگ آهنی بیشترین چالش را در فروش محصول خود پیش از این داشتند اما عرضه سنگ آهن در بورس کالا و کشف نرخ شفاف برای محصولات ابتدایی زنجیره به کمک این شرکت‌ها خواهد آمد تا از این پس الگویی مناسب برای کشف نرخ داشته

باشند. امیر صباغ افزود: در این نحوه فروش هدف آن است که بخشی از محصول در بورس کالا تعیین نرخ شود و پس از آن تولیدکننده بتواند محصول خود را طی قراردادی بلندمدت به حلقه‌های بعدی زنجیره بفروشد. مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو گفت: فروش سنگ آهن توسط مجموعه‌های بزرگ معدنی کشور به فولادی‌ها براساس جدول سهمیه‌بندی که وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه کرده است انجام می‌شود. اگر قرار باشد تمامی سنگ آهن تولیدی توسط مجموعه‌ها به رینگ حراج باز بورس کالا بیاید، دیگر رعایت سهمیه‌ها دشوار می‌شود و کسی که قیمت بالاتری پیشنهاد

بیشترین قیمت را ثبت کرده باشد برنده رقابت است اما در روش حراج باز، هر مشتری بیش از یک بار فرصت پیشنهاد قیمت دارد. به این ترتیب اگر رقبا نرخ بیشتری پیشنهاد دهند، هر مشتری این فرصت را دارد که قیمت جدید و بالاتری را مجدداً پیشنهاد دهد. به این ترتیب در روش حراج باز بهای یک کالا به شکلی شفاف و در مکانیزمی استوار بر عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. این موضوع از سویی با تعیین نرخ واقعی سود تولیدکننده را تامین می‌کند و از طرف دیگر خریدار با تامین مواد اولیه منتفع می‌شود. مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو درخصوص نحوه تعیین قیمت پایه سنگ آهن در معاملات بورس کالا و دسترسی بودن یا نبودن آن گفت: مدت‌هاست که درصدد هستیم تا از نرخ‌گذاری دسترسی در زنجیره فولاد و به شکل خاص در حلقه‌های ابتدایی زنجیره یعنی سنگ آهن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی دور شویم. این روش فروش گامی مهم در راستای دور شدن از قیمت‌گذاری دسترسی به شمار می‌رود. بهای پایه اولین عرضه سنگ آهن در رینگ حراج باز بورس کالا براساس قیمت فروش سنگ آهن در مزایده شرکت‌های تولیدکننده استخراج شد اما سقف رقابت در این دادوستدها باز گذاشته شد. قیمت پایه در هفته‌های بعد نیز براساس فرمولی تعیین می‌شود که در آن بهای فروش سنگ آهن در معاملات هفته قبل ضرب در نوسانات هفتگی قیمت فولاد در نظر گرفته می‌شود. اگر مشتری برای خرید کالا در قیمت پیشنهادی وجود نداشته باشد، عرضه‌کننده می‌تواند روی قیمت محصول خود در عرضه بعدی تخفیف ارائه دهد.

صباغ در پاسخ به چگونگی گسترش این نحوه معامله میان تمامی شرکت‌های سنگ آهنی و به خصوص شرکت‌های کوچک گفت: واقعیت این است که شرکت‌های کوچک سنگ آهنی چندان نیازی به فروش در این بازار ندارند چرا

شرکت‌های
بزرگ سنگ آهنی
بیشترین چالش
را در فروش
محصول خود پیش
از این داشتند اما
عرضه سنگ آهن
در بورس کالا و
کشف نرخ شفاف
برای محصولات
ابتدایی زنجیره به
کمک این شرکت‌ها
خواهد آمد تا از
این پس الگویی
مناسب برای کشف
نرخ داشته باشند

«شاخص قیمت تولید کننده» در سال ۱۳۹۹ مورد بررسی قرار گرفت:

سال جهش هزینه‌های تولید

کالا و خدمات دریافت می‌کنند. طبق برآوردهای مرکز آمار ایران، در بخش‌های اصلی تولیدکننده و ارائه‌دهنده کالا و خدمات در سال ۹۹، شاخص سالانه بخش کشاورزی معادل ۳۲۰/۷، معدن ۵۳۱/۹، صنعت (ساخت) ۳۸۶/۱، تولید برق ۱۵۱/۶ و بخش خدمات، ۲۵۵/۱ بوده است که نشان می‌دهد در سال مورد بررسی شاخص تمامی بخش‌های اصلی در مقایسه با سال ۱۳۹۷ افزایش داشته است. همچنین شاخص کل قیمت تولیدکننده (تورم سالانه) در سال ۹۹ نسبت به سال قبل آن با ۱۲/۴ درصد واحد افزایش از عدد ۳۴/۳ به ۴۶/۷ رسیده است. به عبارتی میانگین قیمت دریافتی توسط تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان کالا و خدمات به ازای فروش محصولاتشان در داخل کشور، در سال ۹۹ نسبت به سال

هدف‌گذاری کلان صنعتی معطوف به رفع موانع و جهش تولید بوده و دستگاه‌های اجرایی خود را ملزم به محقق کردن این هدف‌گذاری می‌دانند، اما به واسطه شرایط گوناگون اقتصادی در ایران، نهادهای متولی صنعت همزمان با اینکه از ظرفیت‌های بالقوه بخش خصوصی در این مسیر بهره نگرفته‌اند، در اجرا و پیشبرد این هدف نیز ناکام مانده‌اند.

نمودار رو به صعود هزینه‌ها

طبق گزارشی که به تازگی مرکز آمار ایران از شاخص قیمت تولیدکننده در سال ۹۹ منتشر کرده است، این شاخص در سال گذشته به ۳۱۶/۲ رسیده که در مقایسه با سال ۹۸، ۱۰۰/۲ واحد افزایش یافته است. گفتنی است شاخص قیمت تولیدکننده یا PPI، متوسط قیمت کالاها و خدماتی است که بنگاه‌ها به ازای تولید

یکی از مشکلات و موانع مهم صنایع و به طور کلی تولیدکنندگان در ایران افزایش هزینه‌های تولید است. این امر علاوه بر اینکه دلایل مختلفی می‌تواند داشته باشد در نوع خود نیز آثار و پیامدهای خاص خود را ایجاد می‌کند.

از جمله دلایل افزایش هزینه‌های تولید می‌تواند به کمبود و گرانی مواد اولیه، سیاست‌های کلان دولتی، عدم تطابق با تکنولوژی و فناوری‌های روز دنیا و عدم وجود رقابت در تولید مرتبط باشد. از سوی دیگر چنین افزایشی همزمان با اینکه مزیت نسبی تولیدکننده ایرانی را تضعیف می‌کند، می‌تواند به موازات این امر باعث از دست رفتن بازار، کاهش تولید، اولویت یافتن کمیت نسبت به کیفیت و نیز چالش تامین نقدینگی برای واحدهای تولیدی باشد. در این رابطه از آنجا که به خصوص طی سه سال گذشته

گذشته ۲۵ درصد افزایش یافت. این در حالی است که قیمت لوازم خانگی و روغن نباتی هم از ابتدای سال تاکنون به ترتیب ۲۵ و ۳۵ درصد افزایش یافته و ۳۰ درصد نیز به قیمت مصوب سیمان اضافه شده است.

از سوی دیگر طبق مصوبه شورای رقابت قیمت خودروهای ایران خودرو و سایپا ۸/۲ و ۸/۹ درصد افزایش خواهد یافت. امری که خودروسازان نسبت به میزان آن گلایه مند بوده و معتقدند با این میزان افزایش باز هم تولید آنها زیان‌ده خواهد بود. در این رابطه طبق گفته فعالان قطعه‌سازی، قیمت مواد اولیه اصلی تولید خودرو در طول سه سال گذشته بیش از هشت برابر شده و همزمان با افزایش هزینه‌های تولید و نیز رکود در بازار، صنعت خودرو و قطعه‌سازی در خطر روزافزون ورشکستگی قرار دارند. در این میان همچنین علاوه بر مرغ و تخم‌مرغ، قیمت انواع نوشیدنی، شکر و نان نیز در طول سه ماه گذشته با افزایش‌های معنادار مواجه بوده که به گفته تحلیلگران یکی از عمده دلایل چنین وضعیتی به افزایش هزینه‌های تولید و متعاقب آن تورم عمومی بازمی‌گردد.

است. از سوی دیگر شاخص تورم نیز نشان می‌دهد که شاخص کل در سال گذشته در بهار ۶/۷، تابستان ۲۱/۶، پاییز ۱۷/۶ و زمستان ۹/۸ درصد بوده که این تورم در کل سال ۴۶/۷ درصد و برای بخش صنعت ۵۶/۸ درصد برآورد شده است.

شاخصی برای انتظارات تورمی آینده

به گفته کارشناسان از آنجا که شاخص قیمت تولیدکننده، انتظارات تورمی آینده را تبیین می‌کند، به خودی خود یک عامل هشداردهنده و مهم اقتصادی است. طبق اطلاعات استخراج شده از این شاخص تغییرات مثبت مبین افزایش قیمت و هزینه‌های تولید است که در نهایت به صورت مستقیم روی بازار و مصرف‌کننده نهایی تاثیر می‌گذارد. شاهد این موضوع نیز افزایش بی‌رویه قیمت کالاها از ابتدای سال جاری تاکنون است؛ به طوری که همین دو روز قبل طبق اطلاعیه انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی ایران، قیمت مصوب مواد شوینده رسماً برای چندمین بار طی یک سال

۹۸، ۴۶/۷ درصد افزایش داشته است؛ به طوری که تورم سالانه مربوط به بخش کشاورزی معادل ۳۶/۵، بخش معدن ۷۹/۸، بخش صنعت ۵۶/۸، تولید برق ۴۶/۶ و بخش خدمات ۳۷/۸ درصد در سال مورد بررسی بوده است.

به عنوان نمونه به طور خاص در بخش صنعت، شاخص قیمت تولیدکننده و درصد تغییرات آن در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ به ترتیب در بخش تولید محصولات غذایی ۲۷۲/۱ واحد و ۴۲/۱ درصد، تولید منسوجات ۳۷۰/۴ و ۵۴/۷، تولید پوشاک ۳۴۰/۶ و ۴۷/۹، تولید کاغذ و فرآورده‌های کاغذی ۴۰۹/۷ و ۴۸/۶، تولید فرآورده‌های لاستیکی و پلاستیکی ۳۹۶/۵ و ۶۸/۳، تولید فلزات پایه ۶۰۳/۵ و ۱۰۵/۶، تولید محصولات فلزی به جز ماشین‌آلات ۴۳۲/۲ و ۶۲/۹، تولید محصولات برقی ۴۵۸/۵ و ۷۱ و تولید مبلمان ۳۳۲/۲ واحد و ۶۸/۴ درصد بوده است.

این امر همچنین به تفکیک فصل در سال ۹۹ برای بخش صنعت در بهار ۲۶۹/۱، تابستان ۳۵۵/۶، پاییز ۴۳۳/۱ و زمستان ۴۵۸/۸ واحد بوده

طبق برآوردهای مرکز آمار ایران، در بخش‌های اصلی تولیدکننده و ارائه‌دهنده کالا و خدمات در سال ۹۹، شاخص سالانه بخش کشاورزی معادل ۳۲۰/۷، معدن ۵۳۱/۹، ساخت ۳۸۶/۱، تولید برق ۱۵۱/۶ و بخش خدمات، ۲۵۵/۱ بوده است که نشان می‌دهد در سال مورد بررسی شاخص تمامی بخش‌های اصلی در مقایسه با سال ۱۳۹۷ افزایش داشته است

شاخص مدیران خرید در اردیبهشت ماه نشان داد:

تعدیل خوش بینی مدیران صنعتی

مدیران صنعتی خوش بینی خود را نسبت به آینده تولید تعدیل کردند. گزارش شاخص مدیران خرید حاکی از این است که پس از بازگشایی کسب و کارها، اکثر فعالیت های اقتصادی در اردیبهشت ماه با رونق تولید روبه رو بوده اند؛ به گونه ای که شاخص کل صنعت عدد ۶۳ را ثبت کرده است. اما نااطمینانی های مدیران نسبت به شرایط پیش رو به لحاظ لغو تحریم ها، کمبود نیروی انسانی به دلیل کرونا، انتظار افزایش قیمت مواد اولیه و همچنین قطعی مکرر برق در فصل بهار و نگرانی از وضعیت تابستان، از خوش بینی آنها نسبت به آینده

تولید کاسته است.

صنعت در شرایط خوبی به سر می برد هرچند مدیران چند نگرانی مهم دارند. گزارش تازه اتاق بازرگانی ایران براساس نظرسنجی از بنگاه های اقتصادی نشان می دهد با وجود افزایش سطح شاخص صنعت تا عدد ۶۳ (بارشده ۶۹ درصدی نسبت به فروردین ماه ۱۴۰۰) قطعی های برق، کرونا، هزینه های بالای تولید، کمبود نیروی انسانی و افزایش مواد اولیه برای فعالان تولید آزاردهنده است. البته نمرات بالای شاخص اقتصاد و شاخص صنعت دو شاهد قوی از معکوس شدن روند فعالیت اقتصادی در

کشور هستند. گزارش مدیران خرید نشان می دهد که شاخص اقتصاد بعد از افت شدید در فروردین که به واسطه تعطیلات نوروزی رخ داد، به سطح قبلی خود برگشته و با اندکی فاصله، بعد از شاخص اسفند ۹۹ به بالاترین رقم خود در ۲۰ ماه گذشته رسیده است. این وضعیت برای بخش صنعت نیز تکرار شده است. صعود دوگانه این دو شاخص مهم البته بدون نگرانی نبوده است. با این حال افزایش سفارش های جدید و نیز رشد سطح تحویل کالا به مشتریان گویای تلاش واحدهای فعال در زمینه تحقق اهداف است. با قرارگیری شاخص اقتصاد و

فروردین تا اردیبهشت ۱۴۰۰ با بیش از ۱۴ واحد رشد، به عدد ۵۳/۸۴ رسیده است؛ عددی که گرچه به پای اسفند ۹۹ نمی‌رسد ولی دست کمی هم از آن ندارد.

مرور ریز جزئیات شامخ اقتصاد وضعیت دقیق کسب‌وکارها را به نمایش می‌گذارد. در بخش میزان فعالیت‌های کسب‌وکار، شاخص در اردیبهشت‌ماه به عدد ۵۸/۶۴ رسیده که نسبت به فروردین‌ماه با عدد ۳۶/۱۵ افزایش زیادی را نشان می‌دهد. موردی که عموماً به دلیل بازگشایی فعالیت‌ها در اردیبهشت‌ماه بوده است. خوشبختانه بیشترین افزایش این شاخص در بخش صنعت حادث شده است. اما در شاخص میزان سفارش‌های جدید مشتریان شامخ اقتصاد از عدد ۴۹/۸۰ خبر می‌دهد. به اعتقاد فعالان اقتصادی کاهش تقاضا ناشی از نااطمینانی طرف تقاضا نسبت به تصمیمات دولت آتی، نتیجه مذاکرات برجام و نوسانات قیمتی است. همچنین در شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده عدد به سطح ۴۹/۴۹ رسیده که همچنان زیر محدوده ۵۰ است. در شاخص میزان استخدام به‌کارگیری نیروی انسانی ما با عدد ۵۲/۰۵ روبه‌رو هستیم که بیشترین عدد ممکن را طی ۲۰ ماه اخیر و از شروع طرح ثبت کرده است. این در حالی است که افزایش فقط به علت رشد بخش صنعت بوده و در بخش خدمات و کشاورزی و ساختمان کاهش نیروی انسانی محسوس بوده است. شاخص قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده دیگر نیز ۷۶/۲۵ بوده که نشان می‌دهد کماکان روند افزایشی با قوت ادامه دارد؛ موضوعی که روی شاخص قیمت محصولات تولیدشده یا خدمات ارائه‌شده با نمره ۵۹/۸۱ تأثیرگذار است. شواهد موجود نشان می‌دهد همسو با افول قدرت خرید مصرف‌کنندگان، این وضعیت روی کاهش تقاضا نیز تأثیرگذار بوده است. شاخص میزان فروش کالاها و خدمات که روی ۵۱/۱۵ متوقف شده نیز، افزایشی محسوس در مقایسه با فروردین ۱۴۰۰ داشته است.

جزئیات شامخ صنعت

همانند فاصله اندک شامخ اقتصاد از بالاترین عدد به دست آمده در ۲۰ ماه اخیر، شامخ صنعت نیز با اختلافی ناچیز نسبت به اردیبهشت ۹۹ دومین عدد به‌دست آمده را طی ۲۰ ماه اخیر تجربه کرده است. البته اگر فاصله شامخ اقتصاد تا قله ۰/۹ واحد است، در شاخص مدیران خرید صنعت این عدد کمتر بوده و به ۲۱/۰ واحد محدود می‌شود. شواهد بسیاری از وضعیت بنگاه‌های تولید که در شاخص مدیران خرید منعکس شده وجود دارد که نشان می‌دهد صنعت وضعیت مناسبی دارد. اولین و مهم‌ترین مورد رشد ۶۹ درصدی شامخ صنعت در فاصله فروردین تا اردیبهشت ۱۴۰۰ است. با اینکه شامخ صنعت همانند اردیبهشت در دو سال ۹۸ و ۹۹ در اوج قرار دارد و سناریویی تکراری به‌نظر می‌رسد، اما افزایش ملموس شامخ اردیبهشت نسبت به بهمن و اسفند ۹۹ گویای تداوم مسیر قبلی در زمینه رونق بخش صنعت است. بدون احتساب فروردین که شرایطی غیرعادی دارد، شامخ اردیبهشت نسبت

صنعت در این سطح تازه در اردیبهشت ۱۴۰۰ شرایطی رخ داده که انتظار می‌رفت در کنار مساله تحریم، سه موضوع کرونا، قطعی برق و کمبود مواد اولیه تأثیر سوئی بر نگاه و نظر فعالان اقتصادی داشته باشد. با این حال بسیاری از شواهد گویای وضعیت نرمال اقتصاد و صنعت و تلاش آنها در مسیر احیا است. رشد چشمگیر استخدام نیرو در صنعت شاهد مهم رونق تولید است. به‌طور کلی، با کنار هم قرار دادن این چند تصویر از بخش تولید و کسب‌وکار که در نتیجه اعلام مدیران خرید حاصل شده، وضعیت مطلوبی برای دو بخش اقتصاد و صنعت ترسیم می‌شود، هرچند وضعیت صنعت بهتر از باقی بخش‌ها از جمله کشاورزی، ساختمان یا خدمات است.

در کنار توجه به جنبه‌های مثبت شامخ اردیبهشت، به نکات کلیدی این گزارش نیز باید توجه کرد و نباید به‌سادگی از کنار برخی شواهد گذشت. برای نمونه در شامخ اقتصاد در شرایطی که نگرانی نسبت به کمبود مواد اولیه کمرنگ شده، کاهش در دریافت سفارش‌های جدید شدت گرفته که موضوعی نگران‌کننده است. در عین حال افزایش محسوس فروش مورد دیگری است که از وضعیتی رو به رشد در بنگاه‌های کشور حکایت دارد. در بخش صنعت نیز شرایط متفاوت و متنوع است و همه چیز درخشان نیست.

برای نمونه انتظارات از تولید در آینده در گزارش اردیبهشت‌ماه (۶۰/۶۶) به نسبت گزارش فروردین‌ماه (۷۴/۹۴) کاهش یافته اما همچنان این خوش‌بینی وجود دارد. انتظارات مثبت نسبت به نتیجه مذاکرات و رفع تحریم‌ها و امید به گشایش اقتصادی و مالی و تحریک بخش تقاضا باعث شده تا عدد این شاخص همچنان بالا باشد. کمرنگ شدن قوت صادرات در شاخص صنعت نشانه خوبی نیست. با این حال افزایش تولید محصول در شامخ صنعت همچنان مهم‌ترین شاهدهی است که نشان می‌دهد وضعیت بنگاه‌های تولیدکننده خوب است. چشم‌انداز آینده صنعت را نیز با توجه به افزایش استخدام نیروها و کاهش قیمت خرید مواد اولیه می‌توان مثبت ارزیابی کرد. در مجموع باید گفت آنچه می‌توان از شاخص مدیران خرید در دو بخش اقتصاد و صنعت دریافت، تعدیل خوش‌بینی به آینده است؛ موضوعی که به نظر می‌رسد پس از تیرماه چهره واقعی آن هویدا خواهد شد. اما فعلاً انتظار فعالان اقتصاد و صنعت، اتصال ایران به اقتصاد جهان در ظرف زمانی ۱۲ ماه آینده است. جزئیات شامخ کل اقتصاد

سال ۱۴۰۰ گرچه با فروردینی سخت برای اقتصاد آغاز شد اما به نظر هرچه زمان می‌گذرد، احیای مسیر اقتصاد قابل دسترس‌تر خواهد بود. این را می‌توان از مجرای شامخ اقتصاد دید. نمره شامخ اقتصاد بالا رفته و تا یک قدمی قله رسیده است. بعد از افت شدید در فروردین ۱۴۰۰ که طبیعی است و فعالیت را ناشی از تعطیلات نوروزی و قرنطینه کرونایی دچار وقفه کرد، کمرنگ شدن موج چهارم پاندمی کار را برای فعالیت اقتصادی سهل کرد. نتایج آخرین گزارش شامخ که توسط اتاق بازرگانی ایران تهیه شده نشان می‌دهد شامخ اقتصاد در فاصله

گزارش تازه
اتاق بازرگانی
ایران براساس
نظرسنجی
از بنگاه‌های
اقتصادی نشان
می‌دهد با وجود
افزایش سطح
شامخ صنعت تا
عدد ۶۳ (بارشد
۶۹ درصدی نسبت
به فروردین‌ماه
۱۴۰۰)
قطعی‌های برق،
کرونا، هزینه‌های
بالای تولید، کمبود
نیروی انسانی
و افزایش مواد
اولیه برای فعالان
تولید آزاردهنده
است. البته نمرات
بالای شامخ
اقتصاد و شامخ
صنعت دو شاهد
قوی از معکوس
شدن روند فعالیت
اقتصادی در کشور
هستند

به اسفند رشد کرده که نشانه خوبی است. گزارش اتاق ایران نیز نشان می‌دهد همزمان با این افزایش چشمگیر در شاخص، دریافت سفارش‌های داخلی رشد کرده و استخدام نیروی کار نیز شدت گرفته است. اما به‌طور جزئی، بهبود مقدار تولید محصول یکی از مهم‌ترین مواردی است که با عبور از نرخ‌های قبلی، به سطح ۶۸/۶۸ واحد رسیده که یکی از بالاترین ارقام طی ۲۰ ماه اخیر است. میزان سفارش‌های جدید مشتریان گرچه به اندازه اسفند ۹۹ نیست ولی کماکان بالاست و روی عدد ۶۱/۸۱ قرار گرفته است.

در بخش سرعت انجام و تحویل سفارش شاهد افزایش چشمگیر شاخص هستیم. صعود عدد این بخش تا سطح ۶۶/۶۴ واحد نشان می‌دهد بنگاه‌های تولیدکننده به میزانی بیشتر از همیشه به سمت توسعه مشتریان خود و تحویل به موقع سفارش‌ها فکر می‌کنند.

اما رشد موجودی مواد اولیه خریداری شده نشان می‌دهد وضعیت بنگاه‌ها نسبت به ماه‌های گذشته بهبود یافته و مدیران خرید با امیدواری بیشتری به کار ادامه می‌دهند. عدد شاخص موجودی مواد اولیه که اغلب پایین‌تر از ۵۰ قرار داشت، به ورای این مرز کوچ کرده و در اردیبهشت ۱۴۰۰ به سطح کم‌سابقه ۵۳/۵۹ رسیده است. عددی که به‌نظر می‌رسید بخشی از صعود آن مدیون خروج مواد و قطعات شرکت‌ها از گمرک است. به‌نظر می‌رسد کمرنگ شدن احتمالی بخشی از تحریم‌ها بتواند طی ماه‌های آتی و در نتیجه یک توافق تازه، سطح شاخص موجودی مواد اولیه را باز هم افزایش دهد. در شاخص میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی بخش صنعت هم شاهدیم در اردیبهشت ماه نمره قابل توجه ۵۹/۶۶ به ثبت رسیده است. این برای ششمین ماه پیاپی است که شاخص مذکور نسبت به ماه قبل افزایش داشته هرچند در این ماه بالاترین میزان خود را به ثبت رسانده است. جالب اینکه بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی نسبت به کمبود نیروی کار شکایت داشته و آن را یک مانع جدی توسعه کسب‌وکار خود قلمداد کرده‌اند. مساله پاندمی و سرایت بیماری در محیط‌های کاری اصلی‌ترین

دلیلی است که احتمالاً به امتناع نیروهای کار از ورود به مشاغل منجر شده است. اما در شاخص انتظارات تولید، بخش صنعت در ماه آینده عدد ۶۰/۶۶ را نشانه رفته که گویای خوش‌بینی فعالان اقتصادی به بهبود در فعالیت بخش صنعت در خردادماه جاری است. انتظارات مثبت به نتیجه مذاکرات برای رفع تحریم‌ها و امید به گشایش اقتصادی و مالی و تحریک بخش تقاضا باعث شده تا این شاخص همچنان روند افزایشی خود را ادامه دهد. اما نسبت به فروردین ماه تعدیل شده است. کمرنگ شدن قیمت خرید مواد اولیه، بهبود موجودی محصول نهایی در انبار، افت دریافت سفارش‌های خارجی (صادرات)، رشد شاخص قیمت محصول تولید شده، افزایش چشمگیر در شاخص بهای حامل‌های انرژی مصرفی در کنار کاهش ملموس فروش محصولات از دیگر مواردی است که در شاخص صنعت اردیبهشت نمایان شده و قابلیت تجزیه و تحلیل دارد.

۴ صنعت پیشران در اردیبهشت

در گزارش شاخص اردیبهشت در بخش صنعت، چهار صنعت اعداد قابل توجهی را به ثبت رسانده‌اند که گویای رشد جایگاه آنها در دومین ماه از سال ۱۴۰۰ است. صنعت لوازم خانگی، وسایل نقلیه و قطعات وابسته، صنایع کانی‌های غیرفلزی پست سر صنعت چوب، کاغذ و مبلمان چهار صنعتی هستند که بهتر از باقی بخش‌ها در اردیبهشت فعالیت کرده‌اند. نتایج حاصل از گزارش مدیران خرید صنعت نشان می‌دهد میزان سفارش در وسایل نقلیه و قطعات وابسته به عدد ۸۰ رسیده است که رقم بسیار بالایی است. نقطه مخالف آن صنایع غذایی است که در محدوده ۴۵ است. در مقدار تولید محصول اما این صنعت ماشین‌سازی و لوازم خانگی است که رکورد زده و به مرز عدد ۸۶ رسیده است. این صنعت در سرعت انجام و تحویل سفارش نیز رکورد زده و با نمره ۸۲ بهترین عملکرد را در بین ۱۱ صنعت منتخب و سایر صنایع به دست آورده است. به عکس دو صنعت لاستیک و پلاستیک، و صنایع غذایی در دو بخش مذکور بدترین عملکرد را از خود به

جای گذاشته‌اند. شرایط نامطلوب دو صنعت پوشاک و چرم و نساجی در بخش موجودی مواد اولیه دیگر موضوع مهمی است که در این گزارش به آن اشاره شده است. صنعت خودرو در این بخش با کسب نمره ۶۷/۶۵ بهترین وضعیت را دارد. در بخش میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی هم صنعت چوب، کاغذ و مبلمان بیشترین استخدام را در اردیبهشت ماه داشته‌اند، ضمن اینکه کمترین سطح از جذب نیرو طبق گزارش مدیران خرید صنعت متعلق به بخش فرآورده‌های نفت و گاز است.

نگرانی از آینده؛ معلول عوامل سیاسی

به‌طور کلی در بخش صنعت به دنبال بازگشایی کسب‌وکارها اکثر تولیدکنندگان بهبود در تولید را ثبت کرده‌اند، اما در این ماه علاوه بر موانع همیشگی مانند نوسانات قیمتی ناشی از تحریم، دو مشکل جدید یکی تغییرات احتمالی سیاست‌های دولت طی ماه‌های آتی که طرف تقاضا را تحت تأثیر قرار داده و دیگری مشکل قطعی برق بوده است. تقریباً تمام فعالان اقتصادی از خساراتی که قطعی‌های برق به دستگاه‌های تولیدی وارد کرده و هزینه بالای تعمیر تجهیزات گله‌مند بودند، به‌ویژه که این امر باعث شده تا با ظرفیت بسیار پایین‌تر از توان خود تولید کنند.

به‌طور کلی و در پایان این گزارش نباید یک نکته را فراموش کرد. همان‌طور که پیش‌بینی شده بود بر اساس شاخص انتظارات، پس از بازگشایی کسب‌وکارها، اکثر فعالیت‌های اقتصادی در اردیبهشت ماه با رشد روبه‌رو بوده‌اند؛ اما نااطمینانی نسبت به شرایط پیش رو از لحاظ لغو تحریم‌ها تا تصمیمات دولت آینده باعث شده تا تقاضای مشتریان با کاهش همراه باشد. از سوی دیگر نابسامانی قیمتی و نرخ ارز ناشی از تحریم، کمبود نقدینگی همچنان عمده‌ترین دلیل مشکلات فعالان اقتصادی هستند. به طوری که مجموعه این عوامل اثر روانی منفی هم روی طرف تقاضا و هم روی طرف عرضه گذاشته و آنها را دچار سردرگمی کرده است. این وضعیت در بخش صنعت نیز حدوداً ملموس است هرچند به شدت شامخ کل اقتصاد نیست.

سیدحمید حسینی - فعال اقتصادی

پیش‌بینی آرامش اقتصادی در ۱۴۰۰

حال انتقال به تنگه مالاکا و مناطق اطراف چین است، چینی‌ها برای اینکه بتوانند راه تنفسی داشته باشند، احیای راه ابریشم را استارت زدند که از غرب چین به روسیه می‌آید و از ایران به اروپا. ما از دو یا سه مسیر به جاده ابریشم وصل خواهیم شد و این خود یک موقعیت استثنایی برای ایران ایجاد می‌کند. در این راستا هم از طریق ریل و جاده و بندر گوادر به بازار چین دسترسی خواهیم داشت و هم چین می‌تواند از این مسیر تجارت خود را با کشورهای منطقه توسعه دهد. بنابراین دوباره موقعیت ترانزیتی ایران احیا خواهد شد و این یکی از فرصت‌های بی‌نظیر اقتصاد ایران است که ما در این سال‌ها کمتر از آن استفاده کرده‌ایم.

با توجه به این پیش‌بینی‌هایی که اعتقاد داریم اتفاق می‌افتد، میزان کسری بودجه دولت کاهش خواهد یافت، تولید و فروش نفت و سطح درآمد ارزی کشور افزایش پیدا خواهد کرد و باعث می‌شود که اقتصاد ایران دوباره بتواند از فرصت‌هایش در منطقه استفاده کند. ضمن اینکه اعتقاد داریم اگرچه ما در حال حاضر درخصوص واکسیناسیون کرونا وضعیت خوبی نداریم، اما تلاش‌هایی که جهت واردات واکسن و تولید واکسن داخلی می‌شود، حتماً در نیمه اول امسال بخشی از مشکلاتمان در رابطه با کرونا را حل می‌کند و در این زمینه هم وضعیتمان بدتر از بقیه کشورهای دنیا نخواهد بود. در مجموع می‌توانم بگویم که چشم‌انداز اقتصادی ایران در سال ۱۴۰۰ حتماً بهتر از ۱۰ سال گذشته خواهد بود و درآمدهای ارزی، صادرات، همکاری‌های بین‌المللی، کاهش هزینه‌های مبادله و کاهش قیمت ارز را در این سال تجربه خواهیم کرد، فشار بر زندگی مردم کاهش پیدا خواهد کرد و صادرات و واردات کشور افزایش می‌یابد. گردش مالی اقتصاد کشور به بالای ۱۰۰ میلیارد دلار افزایش پیدا خواهد کرد و در صورت تحقق این موارد نه تنها رشد اقتصادی ما ۵ تا ۲ درصد قطعی خواهد بود، بلکه احتمال رسیدن به رشد ۵ درصدی هم ممکن است.

در این سال صورت می‌گیرد، می‌تواند موجب شود تا اقتصاد کشور سال آرامی را پشت سر بگذارد و فشارهایی که بر زندگی مردم وارد می‌شود، کاهش یابد. معتقدم قطعاً تا حد زیادی، مسائل ما در برجام با آمریکا حل خواهد شد، منابع ایران در کشورهای دنیا و منطقه، آزاد خواهد شد و این امر کمک می‌کند که دولت دست بازتری در تامین نیازهای زندگی مردم داشته باشد. تصور بر این است که FATF و کلیات دو لایحه‌ای که باقی مانده است مورد تایید قرار می‌گیرد و هرچند ما عضو این سازمان نخواهیم شد، ولی در مجموع از کشورهایی خواهیم بود که مقررات FATF را می‌پذیریم و از لیست سیاه خارج خواهیم شد. سال ۹۲ که توافقات اولیه برجام صورت گرفت، آثار مثبتی در اقتصاد کشور گذاشت. خوش‌بینی در بین جامعه اقتصادی ایجاد شد، سرمایه خارجی به طرف ایران آمد و خط‌های فاینانس تا حدودی باز شد. قیمت ارز نیز کاهش یافت. به نظر من امسال هم این اتفاق خواهد افتاد؛ حتی اگر توافقات نهایی انجام نگیرد. همین توافق‌هایی که در حال صورت پذیرفتن است، اثر خود را بر نرخ ارز، روابط با کشورهای همسایه و لغو محدودیت‌هایی که بر اقتصاد کشور تحمیل شده، خواهد گذاشت. به تبع آن، فروش نفت ایران و درآمد ارزی صادراتی کشور افزایش می‌یابد. همچنین با وجود اینکه احتمالاً خشکسالی پیش روی کشور است و ممکن است محصولات کشاورزی نتواند سهم ۸ درصدی خود را در تولید ناخالص ملی محقق کند، ولی وضعیت صادرات کشور بهبود خواهد یافت که همین امر به رونق تولید و کشاورزی کمک می‌کند. همچنین پیش‌بینی می‌شود امکان حضور ایران در پروژه‌های فنی مهندسی منطقه افزایش پیدا کند. در اثر این تحولات، اتفاق جدیدی در اقتصاد ایران در حال شکل‌گیری است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است. خوشبختانه امسال و سال گذشته ما موفق شدیم مجدداً راه ترانزیت جاده ابریشم را احیا کنیم. حال با توجه به اینکه کانون یحرن و منازعات از خاورمیانه در

اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۰ به کدام سمت و سو می‌رود؟ عملکرد اقتصاد ایران در سال پیش رو را می‌توان با توجه به عملکرد اقتصاد کشور در ۱۰ سال گذشته و وضعیت اقتصادی دنیا در سال فعلی پیش‌بینی کرد. اقتصاد ایران در دهه ۹۰ فاقد رشد اقتصادی بوده است. این دوران را می‌توان دوران بیم و امید نامید. دورانی که تحریم‌ها در مقطعی تشدید و در مقطعی لغو شد. رشد ۱۲ درصدی تولید ناخالص ملی نیز همزمان با لغو تحریم‌ها تحقق یافت. در حالی که رشد منفی ۷ درصد نیز با تغییر شرایط، در این دهه تجربه شد. از این رو، فراز و فرودهای زیاد دهه ۹۰، شرایط مبهمی را برای جامعه اقتصادی به‌وجود آورد. در اواخر دهه ۹۰ و همزمان با شیوع ویروس کرونا، اقتصاد کشور علاوه بر مشکلات ناشی از تحریم‌های اقتصادی و اشتباهات مکرر مسوولان در عملکردشان، با تبعات شیوع کووید-۱۹ نیز دست به گریبان بود. بنابراین در حال حاضر اقتصاد ایران تحت سه عامل تحریم‌ها، کرونا و عملکرد مسوولان قرار دارد. ما سال‌هاست که اشتباهات سیاست‌گذاری را تکرار می‌کنیم. تکرار این سیاست‌ها در ارتباط با نقدینگی، نرخ ارز و فضای کسب‌وکار باعث شده است که نتوانیم از ظرفیت‌های اقتصادی ایران استفاده کنیم. با توجه به اینکه پیش‌بینی می‌شود در سال جدید میلادی، اقتصاد دنیا رشد ۴ درصدی را تجربه کند و اقتصاد کشورهای منطقه رشد ۲ درصدی داشته باشند، چنانچه اتفاق خاصی در خصوص تحریم‌ها و حتی درباره کنترل کرونا هم پیش نیاید، پیش‌بینی می‌شود اقتصاد ایران ۲ تا ۲/۵ درصد رشد داشته باشد و از دوران رشد منفی اقتصادی خارج شود. اما آیا رشد ۲ یا ۲/۵ درصد به این معنی است که مشکلات اقتصاد ایران حل می‌شود؟ قطعاً خیر. ما همچنان شاهد تداوم تورم بالای ۲۰ درصد، رکود در اقتصاد کشور، تلاطم در بازارهای ارز و تلاطم در بازار سهام خواهیم بود. اما از دیدگاه نگارنده به عنوان کسی که مسائل اقتصادی و سیاسی کشور را رصد می‌کند، گشایش‌هایی که

افت سه پله‌ای رتبه کشور در شاخص تاب‌آوری اقتصادی ۲۰۲۱؛

ایران از آخر سوم شد

معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران رتبه ایران در شاخص تاب‌آوری اقتصادی ۲۰۲۱ را اعلام کرد. این گزارش از افت رتبه سه‌پله‌ای رتبه ایران در ۲۰۲۱ خبر می‌دهد. تاب‌آوری ایران در ۲۰۲۰ از میان ۱۳۰ کشور ۱۲۵ اعلام شده بود، اما در گزارش تازه انجام‌شده رتبه ایران به ۱۲۸ رسیده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که افت جایگاه ایران در بهره‌وری و افزایش ریسک سیاسی دلایل کاهش تاب‌آوری اقتصادی ایران شده است.

سال ۲۰۲۰ بحران عمیق سلامت عمومی، درگیری‌های سیاسی و بلایای طبیعی را به همراه داشت که هر یک از این موارد می‌تواند تاب‌آوری محیط کسب‌وکار یک کشور را به چالش بکشد. با وجود چنین خطرات و نشانه‌ها، نیاز به تقویت تاب‌آوری به شدت ذهن بسیاری از مدیران ارشد کسب‌وکار را درگیر کرده است. علاوه بر بحران کووید-۱۹، جهان در سال ۲۰۲۰، با اعتراضات گسترده مدنی نیز همراه بود. همچنین نشانه‌های تغییر شرایط آب و هوایی از جمله طغیان ناشی از بارش‌های شدید و طغیان دریا و خشکسالی همراه با آتش‌سوزی‌های ناشی از آن، آسیب‌هایی بر بسیاری از مناطق جهان وارد کرد.

مولفه‌های تاب‌آوری

شاخص تاب‌آوری جهانی موسسه بیمه دارایی‌ها، از ۱۲ زیرشاخص با وزن یکسان، تشکیل شده و برای ۱۳۰ کشور جهان محاسبه و رتبه‌بندی می‌شود. بررسی ساختار و تغییرات این شاخص به مدیران کسب‌وکار این امکان را می‌دهد تا منابع قدرت و آسیب‌پذیری موجود در تاب‌آوری یک کشور را، اعم از عوامل مختلف (اقتصاد، کیفیت ریسک و زنجیره تامین) شناسایی کنند. تاب‌آوری زنجیره تامین به ویژه با تزلزل توزیع تجهیزات پزشکی و تسریع توزیع جهانی واکسن، در خط‌مقدم نگرانی‌های مدیران قرار گرفته است. تغییر شرایط آب و هوایی نیز تهدیدهای جدی در زمینه پویایی زنجیره‌های تامین است، بنابراین درک مدیران از کیفیت زیرساخت (حمل‌ونقل و تاسیسات) در کشورهای که بنگاه‌هایشان در آن فعالیت می‌کنند، معیار دیگری است که بر شاخص تاب‌آوری یک

۱۲ زیر شاخص قابل بررسی

هریک از زیرشاخص‌های مربوط به سه زیر شاخص تعریف‌شده حامل مفاهیم مشخصی در حوزه اقتصاد هستند. شاخص بهره‌وری در حقیقت تولید ناخالص داخلی براساس برابری قدرت خرید (PPP) تقسیم بر جمعیت کل را به تصویر می‌کشد. به عبارتی این زیرشاخص نشان می‌دهد که میزان تولید ناخالص داخلی به ازای جمعیت یک کشور چه میزان بوده است. به این ترتیب برای دستیابی به تصویر شفافی از بهره‌وری باید تولید ناخالص داخلی را به درستی و شفاف رصد کرد. یکی دیگر از شاخص‌های زیرشاخص اقتصاد ریسک سیاسی است که نشان می‌دهد احتمال اینکه دولت توسط ابزارهای غیرقانونی یا خشونت‌آمیز، از جمله خشونت با انگیزه‌های سیاسی و تروریسم، بی‌ثبات یا سرنگون شود چقدر است. شدت نفت نیز آسیب‌پذیری نسبت به شوک‌های نفتی (کمبود، اختلال، افزایش قیمت)؛ میزان مصرف نفت تقسیم بر تولید ناخالص داخلی و وابستگی به نفت برای بهره‌وری را اندازه‌گیری می‌کند. نرخ

کشور تاثیر دارد. تحولات مزبور تنها چند مورد از نگرانی‌هایی است که بنگاه‌های جهانی را با ارزیابی دقیق، استراتژیک و روشمند انعطاف‌پذیری محیطی که در آن به فروش محصولات، گسترش عملیات و به کارگیری تامین‌کنندگان جدید می‌پردازند، مواجه می‌کند.

به طور کلی شاخص تاب‌آوری از سه زیر شاخص اقتصاد، کیفیت ریسک و زنجیره تامین تشکیل شده که هر یک از اینها نیز خود زیرشاخص‌های دیگری دارند. برای مثال در زیرشاخص اقتصاد مواردی مانند بهره‌وری، ریسک سیاسی، شدت نفت (مصرف نفت به ازای هر واحد تولید ناخالص داخلی) و نرخ شهرنشینی جای می‌گیرند. زیرشاخص کیفیت ریسک نیز شامل قرار گرفتن در معرض بلایای طبیعی، کیفیت ریسک بلایای طبیعی، کیفیت ریسک آتش‌سوزی و ریسک سایبری بالقوه می‌شود. همچنین در زیرشاخص زنجیره تامین مواردی چون کنترل فساد، کیفیت زیرساخت، حکمرانی شرکت‌ها و همچنین میدان دید زنجیره تامین قرار می‌گیرند.

ایران دارای بدترین عملکرد

هنگ‌کنگ با افزایش ریسک سیاسی به دلیل تنش‌های زیاد با چین (افت ۵۶ رتبه‌ای در ریسک سیاسی از ۲۵ به ۸۱) به طور کلی در رتبه‌بندی شاخص تاب‌آوری سال ۲۰۲۱، با کاهش ۹ پله‌ای نسبت به سال ۲۰۱۹ به رتبه ۲۶ تنزل یافت. مکزیک نیز به دلیل بدتر شدن ریسک سیاسی و افزایش ریسک سایبری بالقوه، با گسترش دسترسی به اینترنت، هشت رتبه در رتبه‌بندی کلی نسبت به سال ۲۰۲۰ سقوط کرده و از رتبه ۶۷ به ۷۵ رسید. ایران برای اولین بار در میان سه کشور با بدترین عملکرد در شاخص تاب‌آوری قرار گرفت (رتبه ۱۲۸) که دلیل اصلی آن سقوط ۱۴ پله‌ای و ۷ پله‌ای در بهره‌وری و ریسک سیاسی است. کشورهای ونزوئلا و هائیتی نیز پس از ایران، سه کشور انتهایی رتبه‌بندی شاخص تاب‌آوری سال ۲۰۲۱ را تشکیل می‌دهند. در مجموع، ۵۶ کشور یا قلمرو، تغییرات قابل توجهی (حداقل ۱۰ رتبه) در رابطه با قرار گرفتن در معرض بلایای طبیعی، ۳۸ کشور در شدت نفت، ۲۴ کشور در ریسک سایبری بالقوه و ۱۷ کشور در عامل خطر سیاسی را در سال ۲۰۲۱ تجربه کرده‌اند. همیشه چالش‌های غیرمنتظره‌ای در انتظار فعالیت‌های کسب‌وکار است، که می‌تواند به دلایل گوناگون از جمله ریسک تغییرات اقلیمی، همه‌گیری بیماری، تحولات سیاسی، حملات سایبری یا موارد دیگر باشد. شکست کسب‌وکار الزاماً دستورالعمل‌های متفاوت و مواجهه با تهدیدهای مختلف نیست. در این میان، تاب‌آوری کسب‌وکار تقریباً یک انتخاب است و می‌توان به استفاده از درایت و ابزارهای صحیح و به موقع، آن را مدیریت کرد.

وضعیت کلی ایران

امتیاز ایران طی پنج سال گذشته با فراز و نشیب‌هایی همراه بوده و پس از آنکه در سال ۲۰۲۰ امتیاز ۲۱/۱ را کسب کرد، در سال ۲۰۲۱ مجدداً با افت امتیاز مواجه شد و امتیاز آن به ۱۶/۱ رسید. رتبه ایران در میان ۱۳۰ کشور و قلمرو مورد بررسی نیز در سال ۲۰۲۱، با افت ۳ پله‌ای، ۱۲۸ بوده که ضعیف‌ترین عملکرد را طی بازه پنج سال اخیر به خود اختصاص داده است. به طور کلی ایران امتیاز ایران در سه مولفه اقتصاد، کیفیت ریسک و زنجیره تامین به ترتیب ۹/۲، ۳/۱ و ۳/۱ بوده است. به این ترتیب رتبه‌بندی این سه مولفه برای ایران در ۲۰۲۱ به ترتیب ۱۲۷، ۱۲۹ و ۱۱۱ بوده است. در میان ۱۲ محرک (زیرشاخص) اصلی شاخص تاب‌آوری، رتبه ایران در کیفیت ریسک بلایای طبیعی و کیفیت ریسک آتش‌سوزی به ترتیب با رتبه‌های ۶۸ و ۷۲ بهترین عملکرد را داشته است. در عین حال، بدترین رتبه ایران نیز مربوط به تاب‌آوری اقتصادی ۱۲۹ با کسب امتیاز ۹/۲ است. همچنین رتبه ریسک سیاسی هم در زیرمجموعه شاخص تاب‌آوری اقتصادی ایران، ضعیف و ۱۲۷ است. حکمرانی شرکت‌ها نیز وضعیت مناسبی در این شاخص ندارد و رتبه ۱۲۶ را داراست. در سال ۲۰۲۱، بدترین امتیازهای متعلق به ایران مربوط به زیرشاخص‌های قرار گرفتن در معرض بلایای طبیعی (صفر)، کنترل فساد (۱۲/۶)، ریسک سیاسی (۱۴) و بهترین امتیاز متعلق به زیرشاخص نرخ شهرنشینی (۶۹/۵) است. در سال ۲۰۲۱، در میان کشورهای همسایه ایران که در جدول به آنها اشاره شده، ایران ضعیف‌ترین عملکرد را در شاخص تاب‌آوری به خود اختصاص داده است. در مقابل کشورهای امارات متحده عربی، قطر، عربستان سعودی و ترکیه به ترتیب در سال مذکور در جایگاه‌های ۳۲، ۳۴، ۵۵ و ۶۰ قرار گرفته‌اند. امتیاز ایران در هر سه رکن اصلی شاخص تاب‌آوری از کشورهای همسایه فوق به مراتب کمتر است. مقایسه وضعیت ایران با ترکیه نیز نشان داده که ایران در هر سه شاخص اقتصاد، کیفیت ریسک و زنجیره تامین امتیاز کمتری نسبت به ترکیه دارد. در زیر شاخص‌های اقتصادی نیز، ایران در زیر شاخص ریسک سایبری ذاتی دارای امتیاز بالاتر، در زیر شاخص شهرنشینی، هم امتیاز با این کشور و در سایر زیرشاخص‌ها دارای امتیاز کمتری نسبت به کشور ترکیه است.

شهرنشینی نیز متوسط نرخ سالانه تغییر در اندازه جمعیت یک کشور که در شهرها زندگی می‌کنند را نشان می‌دهد. همان‌طور که گفته شد مولفه کیفیت ریسک نیز از چهار زیرشاخص مجزا تشکیل شده است. قرار گرفتن در معرض بلایای طبیعی درصد مساحت یک کشور که به فعالیت‌های اقتصادی اختصاص دارد و حداقل در معرض یکی از بلایای طبیعی (طوفان، سیل و زمین‌لرزه) قرار دارد را نشان می‌دهد. کیفیت ریسک بلایای طبیعی نیز زیرشاخص دیگری است که نشان می‌دهد کیفیت و اجرای کد ساختمان یک کشور از منظر طراحی برای مقاومت در برابر بلایای طبیعی (۸۰ درصد) و همچنین بهبود سطح فایق آمدن بر ریسک بلایای طبیعی، با فرض وجود ریسک‌های بالقوه در یک کشور (۲۰ درصد) است. کیفیت ریسک آتش‌سوزی نیز بیانگر آن است که کیفیت و اجرای کد ساختمانی یک کشور از منظر طراحی برای مقاومت در برابر آتش‌سوزی (۸۰ درصد) و همچنین بهبود سطح فایق آمدن بر ریسک آتش‌سوزی، با فرض وجود ریسک‌های بالقوه آتش‌سوزی در یک کشور (۲۰ درصد) است. ریسک حملات سایبری بالقوه نیز آسیب‌پذیری در مقابل حمله سایبری (۵۰ درصد) و میزان توانایی کشور برای نجات از حمله (۵۰ درصد) از طریق اندازه‌گیری میزان نفوذ اینترنت (درصد افراد در یک کشور که به اینترنت دسترسی دارند) و حقوق و آزادی مدنی آنها را به تصویر می‌کشد. مولفه زنجیره تامین نیز معرف چهار زیر شاخص است. زیرشاخص کنترل فساد میزان استفاده از قدرت دولتی برای تأثیر بر عواید بخش خصوصی، شامل دو شکل فساد بزرگ و کوچک، همچنین اداره دولت توسط افراد خاص و برپایه کسب منافع شخصی را به تصویر می‌کشد. کیفیت زیرشاخص در حقیقت کیفیت و وسعت زیرساخت حمل‌ونقلی (جاده‌ای، ریلی، آبی و هوایی) و زیرساخت خدمات عمومی را نشان می‌دهد. حکمرانی بنگاه‌ها موید قدرت استانداردهای حساس‌ری و حسابداری، مقررات تضاد منافع و مدیریت سهامداران است و همچنین میدان دید زنجیره تامین توانایی پیگیری و ردیابی محموله‌ها در سراسر زنجیره تامین در کشور را نشان می‌دهد.

تحولات تاب‌آوری در جهان

اورپای غربی امسال مجدداً در میان ۱۰ کشور برتر در شاخص تاب‌آوری قرار گرفت. دانمارک به دلیل بهبود کیفیت مقابله با تهدید آتش‌سوزی بر اساس ارزیابی مجدد موسسه بیمه دارایی‌ها از ساختمان‌های این کشور، در شاخص تاب‌آوری جهانی ۲۰۲۱ از رتبه سوم به رتبه اول رسید. منطقه ۱ ایالات متحده (مناطق شرقی و جنوب شرقی کشور) در شاخص تاب‌آوری سال ۲۰۲۱ از رتبه ۱۰ به ۱۷ سقوط کرد، که نشان‌دهنده دو تغییر بزرگ در شاخص است. یکی کاهش ۹ رتبه‌ای در رابطه با قرار گرفتن در معرض بلایای طبیعی و دیگری سقوط ریسک سیاسی برای کل کشور بود (که در این معیار از ۴۱ به ۵۰ کاهش یافت). تغییر اخیر ممکن است بیانگر تقارب حزبی و درگیری شدید پیرامون مسائل عدالت اجتماعی باشد. در سال ۲۰۲۱ انگلستان مجدداً در بین ۱۰ کشور برتر در شاخص تاب‌آوری قرار گرفت (صعود سه‌پله‌ای نسبت به سال ۲۰۲۰) که در درجه اول ناشی از کاهش خطر سیاسی، به دلیل پذیرش عمومی سیاست‌های اصلی و تکمیلی برگزیت (جدایی انگلستان از اتحادیه اروپا) است. رتبه سنگاپور در شاخص تاب‌آوری از ۲۲ در سال ۲۰۲۰ به ۱۲ در سال ۲۰۲۱ ارتقا یافته که دلیل اصلی آن کاهش تهدید قرار گرفتن در معرض بلایای طبیعی است. در میان ۱۳۰ کشور مورد بررسی در سال ۲۰۲۱، اوکراین بیشترین ارتقا در رتبه در شاخص تاب‌آوری را تجربه کرده و از رتبه ۸۴ به ۶۳ رسیده است. منطقه یک چین (بخش شرقی کشور) به دلیل افت ۱۹ پله‌ای در رتبه‌بندی شدت نفت که نشان‌دهنده افزایش آسیب‌پذیری در برابر شوک نفتی است، در مجموع، ۹ رتبه سقوط کرد و رتبه آن از ۶۸ به ۷۷ رسید.

به طور کلی ایران
امتیاز ایران در سه

مولفه اقتصاد، کیفیت

ریسک و زنجیره

تامین به ترتیب

۹/۲، ۳/۱ و ۳/۱

بوده است. به این

ترتیب رتبه‌بندی

این سه مولفه برای

ایران در ۲۰۲۱ به

ترتیب ۱۲۷، ۱۲۹

و ۱۱۱ بوده است.

در میان ۱۲ محرک

(زیرشاخص اصلی)

شاخص تاب‌آوری،

رتبه ایران در کیفیت

ریسک بلایای

طبیعی و کیفیت

ریسک آتش‌سوزی

به ترتیب با رتبه‌های

۶۸ و ۷۲ بهترین

عملکرد را داشته

است

با توجه به روند کاهشی حوادث معدنی در دهه ۹۰ بررسی شد؛

مهمترین حوادث معدنی در کشور

ریزش معدن نمک در گرمسار ۲ کشته برجای گذاشت

دامغان در مناطق سردسیر و کوهستانی جنوب رشته کوه‌های البرز و در فاصله ۵۰ کیلومتری شهرستان دامغان واقع شده است.

در طول سال‌های گذشته حوادث ناگوار این چنین زیادی رخ داده است و تعدادی از کارگران معدن نیز بخاطر این موضوع جان خود را از دست داده‌اند، به همین دلیل معدنکاری به عنوان یکی از سخت‌ترین شغل‌ها در جهان محسوب می‌شود چون در این شغل معدنکاران با جان خود بازی می‌کنند.

براساس آمارها، حدود ۸۰ درصد حوادث معدن مربوط به معادن کوچک هستند.

حادثه معدن زغال سنگ در تونل شماره ۴۲ معدن بزرگ طزره از معادن چهارگانه شرکت زغال سنگ البرز شرقی در کارگاه استخراج ۱۳ k پیشرو، هنگام استخراج و به دلیل ریزش ناگهانی سقف کارگاه رخ داد که در این حادثه ۲ نفر کارگر پیمانکاری شرکت به نام‌های میلاد روشنایی و سید اصغر افضلی دچار حادثه و مجبوس شدند، شامگاه پنجشنبه ۱۶ اردیبهشت پس از حدود ۱۳۰ ساعت، پیکر این ۲ معدنچی از زیر آوار خارج شد.

کارگران جان‌باخته هر دو کمتر از ۴۰ سال سن داشتند و متاهل بودند، مجموعه معادن زغال سنگ البرز شرقی در منطقه طزره

هرچند میزان حوادث معدنی و درگذشت معدن کاران در سال‌های اخیر روند کاهشی داشته، اما همچنان این معضل وجود دارد که آخرین آنها حادثه معدن طزره دامغان در اردیبهشت امسال بود که به جان‌باختن دو نفر منجر شد.

وقتی سخن از معدن به میان می‌آید همه یاد اخبار ناخوشایند از وقایع معادن کشور می‌افتند چون متأسفانه خبرهای ریزش در معدن که در سال‌های اخیر بر تعداد آنها افزوده شد، زود منتشر می‌شود، آخرین ریزش نیز مربوط به معدن زغال سنگ طزره دامغان و مجبوس شدن ۲ کارگر آن است.

گزارش مرکز
آمار و اطلاعات
راهبردی وزارت
تعاون در بررسی
علت مستقیم
آسیب شغلی در
معادن در حال
بهره برداری
نشان می دهد
بیشترین علت
حادثه شغلی
مربوط به تصادم
یا تصادف با
اجسام در حال
حرکت، برخورد
عمودی یا افقی
با اجسام در حال
سکون و تماس
با اجسام برنده
و تیز یا ناهموار
بوده است

۱۳۹۹ نیز ۲۰ معدنچی در ۱۳ معدن جان خود را از دست دادند. در دهه ۹۰ بیش از سه هزار حادثه در معادن کشور رخ داده است که موجب آسیب دیدگی حدود ۱۳ هزار کارگر و کشته شدن بیش از ۴۳۰ معدنچی شده است.

۲۳ آذر سال ۱۳۸۹، ریزش معدن اشکلی در منطقه هجده کرور در عمق ۶۰۰ متری تونل شماره یک و محبوس شدن پنج کارگر در داخل تونل، به عنوان یکی از حوادث مهم بود که در ساعات اولیه تنها جسد یکی از کارگران، ۱۳ روز بعد ۲ تن و ۱۱۴ روز بعد جسد ۲ تن دیگر پیدا شد.

۲۸ آذر ۱۳۹۱ نیز هشت معدنچی در جریان انفجار معدن زغال سنگ طبس کشته شدند. در این حادثه ۱۳ کارگر وارد تونل شدند که متأسفانه پنج نفر سالم و هشت نفر دیگر جان خود را از دست دادند، دلیل اصلی حادثه ریزش معدن، تصاعد گاز متان و انفجار حفره گازی بود.

در روز یکم اسفند ۱۳۹۲ نیز انفجار گاز در معدن زغال سنگ چشم پودنه شهرستان کوهبنان در شمال استان کرمان نیز سه نفر کشته و ۶ نفر مصدوم شدند.

همچنین ۱۶ تیر ۱۳۹۳ انفجار در معدن گرانبه قرمز قلعه خرگوشی اردکان واقع در شمال شرق این شهرستان پنج کارگر را به کام مرگ کشاند. در این حادثه شماری از کارگران به انبار مواد منفجره معدن وارد شدند و یکی از کارگران با بی احتیاطی ته سیگار را روی یکی از محموله های فوسفور انداخته بود که در نهایت باعث انفجار در این معدن شد.

۱۸ مرداد ۱۳۹۳ نیز ناام بودن معدن زغال سنگ کیاسر در مازندران باعث مرگ ۲ معدنکار بر اثر گاز گرفتگی شد، البته این حادثه ۲ مصدوم هم داشت.

۱۸ بهمن ۱۳۹۵ نیز انفجار در واحد مولیبدن معدن مس سرچشمه کرمان باعث مرگ یک کارگر و مجروح شدن پنج کارگر دیگر شد. این کارگران در حال برشکاری بودند که کپسول اکسیژن منفجر شد.

۱۳ اردیبهشت ۹۶ نیز در معدن زغال سنگ زمستان یورت آزادشهر در استان گلستان انفجار باعث مرگ ۴۳ نفر و مصدوم شدن ۸۳ نفر در این معدن شد.

۳۰ آبان ۱۳۹۷ نیز یک کارگر ۵۴ ساله در اثر ریزش معدن زغال سنگ کلاریز واقع در منطقه معدنی طزره زیرمجموعه شرکت معدن زغال سنگ البرز شرقی جان خود را از دست داد و در این حادثه ۳ نفر نیز مصدوم شدند.

۲۸ فروردین ۱۳۹۸ نیز متأسفانه هفت نفر از کارگران ذوب چناران به علت حادثه نقص فنی در دستگاه ذوب در این کارخانه دچار سوختگی شدند.

۳۰ آبان ۱۳۹۷ نیز ۱۱ کارگر معدن بر اثر اتصال کابل های داخل تونل معدن زغال سنگ سوادکوه مسموم و روانه بیمارستان شدند. ۱۶ تیر ۱۳۹۸ همچنین انفجار معدن سرمک ملایر به دلیل انتشار و تجمع گاز در یکی از کوره های این واحد صنعتی، فوت ۲ معدنچی و زخمی شدن یک نفر دیگر را رقم زد.

معادن سنگ تزئینی و زغال سنگ، حادثه سازترین معادن کشور به شمار می روند.

مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در مرداد ۹۹ گزارشی از وضعیت بهداشت و ایمنی در معادن در حال بهره برداری را منتشر کرد. براساس این گزارش در سال ۱۳۹۷ تعداد چهار هزار و ۹۱۶ معدن در کشور در حال بهره برداری بود و ۹۹ هزار و ۷۳۴ نفر در آنها فعالیت داشتند.

مطابق آخرین آمار منتشر شده در سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۷۷ حادثه شغلی در معادن رخ داده است و یک هزار و ۵۴۶ نفر آسیب دیدند و ۳۶ نفر فوت کردند. برحسب فعالیت اقتصادی معادن، بیشترین حادثه شغلی به ترتیب در «استخراج سنگ تزئینی» و «استخراج زغال سنگ خشک» اتفاق افتاده است. همچنین استان های مازندران، کرمان، سمنان و فارس بیشترین تعداد حادثه شغلی را به خود اختصاص داده اند.

بررسی جداول آماری نشان می دهد که در ۱۰ سال گذشته (۹۷-۱۳۸۸) شمار معادن بهره برداری شده تعداد ۴۹۰ معدن اضافه شده و از رقم چهار هزار و ۴۲۶ معدن به چهار هزار و ۹۱۶ معدن رسیده است. همچنین تعداد شاغلان نیز از ۷۶ هزار و ۸۵۴ نفر به ۹۹ هزار و ۷۳۴ نفر بیشتر شد.

براساس این بررسی با وجود رشد معدن و تعداد شاغلان، حوادث شغلی در معادن در ۱۰ سال گذشته روند نزولی داشته و تعداد آن از ۳۶۵ حادثه به ۲۷۷ حادثه کاهش یافته و تعداد فوت شدگان نیز از ۴۹ نفر در سال ۱۳۸۸ به رقم ۳۶ نفر رسیده است. گزارش مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون در بررسی علت مستقیم آسیب شغلی در معادن در حال بهره برداری نشان می دهد بیشترین علت حادثه شغلی مربوط به تصادم یا تصادف با اجسام در حال حرکت، برخورد عمودی یا افقی با اجسام در حال سکون و تماس با اجسام برنده و تیز یا ناهموار بوده است. اما این حوادث در دهه ۹۰ هم قابل تامل است چون در این دهه حوادث بسیاری رخ داده است که متأسفانه تعدادی هم از افراد شاغل در معادن ایران جان خود را از دست دادند.

مهمترین حوادث معدنی در کشور

مهمترین و بزرگترین حوادث معدنی در ایران مربوط به دهه ۹۰ است. انفجار معدن یورت زمستان آزادشهر استان گلستان در تاریخ ۱۵ آبان ۹۶ به عنوان یکی از فاجعه بارترین حوادث معدنی در کشور بود که موجب کشته شدن ۴۳ نفر شد.

در سال ۹۰ تعداد ۴۴ فوتی، سال ۹۱ تعداد ۴۳ فوتی، ۹۲ تعداد ۵۹ فوتی، ۹۳ تعداد ۳۳ فوتی، ۹۴ تعداد ۲۸ فوتی، ۹۵ تعداد ۴۴ فوتی، ۹۶ تعداد ۷۸ فوتی و در سال ۹۷ تعداد ۳۶ فوتی در حوادث شغلی معادن به ثبت رسیده است، در سال ۹۸ نیز بر اثر حوادث معدن ۴۵ نفر جان خود را در ۳۱ معدن به علت گاز گرفتگی، خفگی، برق گرفتگی و ریزش کمر بالای کارگاه ها و حفاری های غیر مجاز از دست دادند. در پنج ماه نخست سال

است که با بهره‌مندی از دانش روز جهان در این زمینه می‌توان دیگر در کشور شاهد این قبیل حوادث دلخراش در جامعه معدنی زحمت کش نشد.

رییس خانه معدن ایران بیان داشت: ایجاد برخی موانع بر سر راه واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی با توجه به اینکه در شرایط کنونی تولید این نوع تجهیزات به‌هیچ عنوان پاسخ‌گوی نیاز سرمایه‌گذاران در این بخش مهم در اقتصاد کشور نبوده و عدم تأمین به‌موقع تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی، نشان می‌دهد که تصمیم‌سازان این بخش مهم نسبت به عواقب کاهش عرضه به موقع این تجهیزات ضروری در معدن کشور فقط با هدف حمایت از تولید داخل واقف نیستند.

وی تأکید کرد: تصمیم‌سازان در این موارد باید در کنار متولی بخش معدن به دنبال چگونگی حمایت و پشتیبانی از تولیدکننده برای تسهیل در تأمین و ورود ماشین‌آلات و فناوری‌های نوین به معدن باشند و باید به نوعی دست سرمایه‌گذاران صنعت معدن کاری را برای واردات ماشین‌آلات و تکنولوژی‌های نوین به معدن را به هر طریق ممکن و با آینده‌نگری و روش‌های حمایتی خاص و هوشمندانه بفشارند.

بهرامن خاطرنشان کرد: وضعیت ایمنی

معدن بیشتر به چشم می‌آید، چرا که ۱۲ حادثه از ۲۲ حادثه معدنی در مازندران و ۲۴ کشته و مصدوم از ۳۷ قربانی و مجروح حوادث معدنی مازندران طی بازه زمانی یاد شده، مربوط به ۲۰ معدن از ۱۰۰ معدن فعال استان است.

سید مجتبی مرتضوی رئیس نظام مهندسی معدن مازندران ضمن تأیید پایین بودن ضریب ایمنی معدن این استان می‌گوید: هر چند که سال ۹۹ تعداد حوادث، مصدومان و قربانیان حوادث معدنی مازندران کمتر از سال ۱۳۹۸ بود، اما این به معنای بالا رفتن ضریب ایمنی معدن مازندران نیست. به جز دو یا سه معدن در استان که بهره‌برداران آن برای افزایش ضریب ایمنی گام‌هایی برداشتند، در سایر معدن اتفاق چندان قابل ملاحظه‌ای رخ نداده است.

وی درباره عوامل اصلی پایین بودن ایمنی معدن مازندران می‌گوید: یک بخش این ضعف به تجهیزات ایمنی ارتباط دارد. به هر حال بهره‌بردار باید بخشی از درآمد را به ایمن‌سازی و افزایش تجهیزات اختصاص دهد که کمتر شاهد این موضوع هستیم. البته دولت هم می‌تواند با پرداخت وام کم‌بهره بلندمدت برای ایمن‌سازی و افزایش تجهیزات به بخش خصوصی کمک کند.

عدم استفاده از تجهیزات مدرن معدنی

«محمد رضا بهرامن» رییس خانه معدن ایران نیز در این باره می‌گوید: کاهش عرضه به‌موقع تجهیزات ضروری در معدن زغال‌سنگ کشور فقط با هدف حمایت از تولید داخل، توجیه‌پذیر نیست و برای جلوگیری از تکرار حوادث دلخراش مانند معدن "طرز" دامغان باید تسهیلاتی در واردات این تجهیزات قائل شد.

وی اظهار داشت: با توجه به اکتشافات انجام شده زغال‌سنگ در ایران، کشورمان نزدیک به یک درصد ذخایر جهان را به خود اختصاص داده، به‌طوری که ذخایر زمین‌شناسی زغال‌سنگ در ایران حدود ۱۱ تا ۱۴ میلیارد تن و ذخایر قطعی حدود ۱.۱ میلیارد تن است، با این حال، به همان نسبت از استانداردها و تجهیزات ضروری مدرن در این صنعت بهره نبرده‌ایم.

بهرامن تصریح کرد: فقط در این صورت

۲۵ مهر ۱۳۹۸ نیز به دلیل ریزش آوار در عمق ۲۰۰ متری معدن سامان کاوش طبس ۲ کارگر این معدن جان خود را از دست دادند.

۲۰ و ۲۷ آذر ۱۳۹۸ حفاری غیرمجاز و ریزش معدن سرب و روی آلبلاغ اسفراین باعث مرگ ۲ کارگر شد. سال ۹۸ این معدن هفت بار ریزش کرد و بر اثر آن ۶ کارگر نیز جان خود را از دست دادند.

۱۶ دی ۱۳۹۸ نیز معدن کلاته رودبار استان سمنان در واحد دپو و جمع‌آوری زغال‌سنگ شهر کلاته رودبار یک کارگر بر اثر سقوط در قیف زغال‌شویی جان خود را از دست داد. ۱۹ بهمن ۱۳۹۸ نیز ۲ کارگر معدن زغال‌سنگ تاشکویه شهرستان بافق بر اثر گازگرفتگی فوت کردند.

۱۳ تیر ۱۳۹۹ نیز در جریان حادثه گازگرفتگی تونل معدن قیرطبیعی «هواربزه» در گیلانغرب یک کارگر کشته و ۶ کارگر مجروح شدند.

۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ در تونل شماره ۴۲ معدن بزرگ طزره به دلیل ریزش ناگهانی سقف کارگاه، ۲ کارگر دچار حادثه و محبوس شدند و پس از حدود ۱۳۰ ساعت، پیکر این ۲ معدنچی از زیر آوار خارج شد.

معدن، ایمنی ندارند

در استان مازندران نیز اتفاقات در معدن به ویژه زغال‌سنگ چشمگیر است به طوری که بر اساس آمارهای ثبت شده در نظام مهندسی معدن مازندران، از سال ۱۳۹۵ تا پایان سال ۱۳۹۹ در این استان دست‌کم ۲۲ حادثه در معدن این استان رخ داد که حاصل آنها جان باختن ۱۲ کارگر معدن و مصدوم شدن ۲۵ نفر بود. عمده حوادث مربوط به معدن زغال‌سنگ بودند.

طبق آمارهای نظام مهندسی معدن، از حدود ۲۵۰ معدن ثبت شده در مازندران نزدیک به ۱۰۰ معدن فعالند که بیشتر آن‌ها معدن روباز شن و ماسه هستند و سهم معدن زغال‌سنگ ۲۰ معدن است. با این حساب اگر سهم بالای مصدومان و قربانیان حوادث معدنی مربوط به معدن زغال‌سنگ مازندران طی پنج سال اخیر را در مقابل پایین‌تر بودن این معدن نسبت به معدن روباز قرار دهیم، نایمن بودن این

«رصد مستمر و دوره ای ابتکارات کشورها، شرکت‌های معدنی تراز جهانی و تحولات فناورانه و نوآورانه در حوزه ایمنی صنعتی» و «نیازسنجی دوره‌ای از معدنکاران در حوزه ایمنی به منظور برآورد مسائل کلان و اولویت‌دار ملی» باشد که به صورت مشترک توسط سازمان نظام مهندسی معدن، ایمیدرو و بنگاه‌های معدن و صنایع معدنی عملیاتی شود.

ایران با داشتن یک درصد جمعیت جهان بیش از هفت درصد منابع معدنی دنیا را در اختیار دارد که حاکی از وجود بستر مناسب برای سرمایه گذاری در این بخش است. کشورمان با دارا بودن حدود ۶۸ نوع ماده معدنی (غیر نفتی)، ۳۷ هزار میلیارد تن ذخایر کشف شده و ۶۰ هزار میلیارد تن ذخایر بالقوه با ارزش برآوردی ۱۴۰۰ میلیارد دلار در میان ۱۵ قدرت معدنی جهان قرار دارد و یکی از کشورهای غنی از حیث دارایی‌های معدنی به حساب می‌آید. مهمترین معادن ایران شامل زغال سنگ، مواد معدنی فلزی، شن و ماسه، مواد معدنی شیمیایی و نمک است و بیشترین معادن فعال در استان خراسان قرار دارند. ایران با دارا بودن حدود ۶۸ نوع ماده معدنی (غیر نفتی)، ۳۷ بیلیون تن ذخایر کشف شده و ۵۷ بیلیون تن ذخایر بالقوه در میان ۱۵ قدرت معدنی جهان جای گرفته و یکی از کشورهای غنی از حیث دارایی‌های معدنی به حساب می‌آید.

پنج هزار و ۸۰۰ معدن فعال با اشتغال حدود ۱۳۸ هزار نفر در کشور وجود دارد و میزان ذخایر معدنی شناسایی شده نزدیک به ۶۰ میلیارد تن است که از این رقم افزون بر ۴۰ میلیارد تن قطعی و بقیه احتمالی است. ارزش ذخایر معدنی شناسایی شده کشور که سه درصد ذخایر مواد معدنی جهان را شامل می‌شود، افزون بر ۷۷۰ میلیارد دلار برآورد شده است.

ایران از نظر میزان ذخیره اکتشافی معدن رتبه چهاردهم را در جهان دارد و از نظر تنوع ذخایر، جایگاه دهم جهانی را به خود اختصاص داده است. بر اساس آمار موجود، ایران از نظر ذخایر معدنی جزو ۱۰ کشور برتر دنیاست، این موضوع نشان‌دهنده تاثیر معادن در اقتصاد و صادرات کشور است.

به این هدف، استفاده از ظرفیت فناوری‌های نوین را در دستور کار خود قرار داده‌اند تا به نتایجی فراتر از بهبود در تجهیزات، سیستم‌های مدیریت ایمنی، اصلاح فرهنگ و رفتار و تمرکز بر قوانین دست یابند. یافته‌های این گزارش نشان می‌دهد که استفاده از فناوری‌های نوین منجر به کاهش جدی مخاطرات و ارتقای ایمنی در معادن خواهد شد. هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و پهپادها می‌توانند با جمع‌آوری اطلاعات و پردازش هوشمند آنها در هشداردهی خطرات به کارکنان و انجام اقدامات پیشگیرانه تاثیرگذار باشند.

همچنین فناوری‌هایی چون رباتیک، پهپادها و وسایل نقلیه خودران می‌توانند جایگزین انسان در مناطق پرخطر شده و صدمات و تلفات انسانی را کاهش دهند. فناوری زنجیره بلوکی، پهپادها و اینترنت اشیا نیز می‌توانند از معدنکاری در محیط‌های نایمن یا معدنکاری به صرف استخراج دارایی (فلزات و سنگ‌های گرانبها) جلوگیری کنند.

لازم است تا به عنوان اولین اقدام، مطالعه جامعی برای شناسایی موشکافانه و دقیق حوادث معدنی در ۱۰ سال اخیر انجام شود و منشأ، علل، پراکندگی، آثار و تبعات این حوادث بررسی و تحلیل شود. این مطالعه می‌تواند با محوریت سازمان نظام مهندسی معدن و همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انجام شود.

همچنین ایجاد سامانه‌ای برای ثبت تفصیلی، به روز و نظام‌مند حوادث احتمالی معدنی با همکاری دستگاه‌های دولتی، سازمان نظام مهندسی معدن، تشکلهای انجمن‌های تخصصی ضروری است.

اقدام دوم، ایجاد بسترهای فناورانه به منظور شفافیت اطلاعات، کاهش سریع مخاطرات معدنی و رفع عقب‌ماندگی‌ها در این حوزه است که می‌تواند شامل «توجه به برنامه‌های آموزشی و ترویجی در حوزه فناوری‌های نوین»، «حمایت از استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های فناوری برای ورود به حوزه ایمنی معادن»، «حمایت‌های مالی و کمک به پایلوت فناوری‌های نوین در حوزه‌های کاربردی ایمنی معادن»،

معدن زغال سنگ کشور به دلیل عدم استفاده از تجهیزات نوین در معادن زغال سنگ به‌ویژه معادن بسیار کوچک که شرایط نامطلوبی از نظر میزان تولید و اقتصادی دارند، به شدت پایین بوده و از استانداردهای مرسوم در کار در معادن زیرزمینی خارج است.

وی اضافه کرد: به همین ترتیب، وضعیت ایمنی و سلامت مهندسان و کارگران در این معادن در بدترین حالت خود قرار گرفته، به طوری که هر لحظه بیم آن می‌رود تا اتفاق ناخوشایندی در این معادن رخ دهد و جامعه معدنی کشور را عزادار کند.

حوادث معدنی در حال کاهش است

البته طبق اعلام مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، بررسی تاریخی معدنکاری نشان می‌دهد که این شغل بسیار پرمخاطره بوده و آثار سویی بر سلامت انسان و محیط زیست دارد که با توجه به تصویب قوانین متعدد و نظارت‌های فراگیر در دنیا، حوادث معدنی با گذشت زمان تا حد زیادی کاهش پیدا کرده است و امروزه شرکت‌های معدنی پیشرو در دنیا در تلاش هستند تا میزان این حوادث را به «صفر» برسانند. بنگاه‌های صنعتی و معدنی برای دستیابی

رضا طاهری رئیس هیأت مدیره شرکت فولاد خوزستان مطرح کرد؛

رمز موفقیت اقتصادی شرکت فولاد خوزستان

رضا طاهری رئیس هیأت مدیره شرکت فولاد خوزستان: بررسی نظام مالیاتی در ساختار کشورهای مختلف نشان از اهمیت ویژه این موضوع در توسعه رفاه اقتصادی جامعه دارد.

نقش شرکت‌های بزرگ به ویژه شرکت‌های صنعتی در نظام مالیاتی ایران نقشی منحصر به فرد است، به طوری که بسیاری از درآمدهای مالیاتی دولت از طریق شرکت‌های بزرگ صنعتی کسب و در خدمات عمومی هزینه می‌شود.

شرکت فولاد خوزستان، به عنوان یکی از شرکت‌های بزرگ معدنی و فولادی، همواره با اتخاذ راهبردهای کارآمد و بلندمدت مالیاتی، زمینه را برای ایجاد ثبات درون سازمانی، شامل بهینه سازی نرخ مصرف و نرخ فروش، و نیز تامین ثبات در فرآیند تولید فراهم می‌آورد. این شرکت، با پرداخت به موقع صورتحساب‌های مالیاتی به سازمان امور مالیاتی کشور،

توانسته است خود را به عنوان یکی از واحدهای نمونه استان خوزستان و کشور در زمینه پرداخت مالیات معرفی کند. در یک نگاه کلی، در فرایندی بر اساس قانون و در راستای پرداخت مخارج عمومی، مالیات توسط دولت از مالیات‌دهندگان گرفته می‌شود. بررسی این موضوع می‌تواند ابعاد بیشتری از چرایی مالیات و قوانین مالیاتی را آشکار سازد. با آغاز عصر صنعتی و گسترش کسب و کارهای متنوع و کارآمد به منظور ارائه خدمات بیشتر به نوع بشر، دولت‌هایی شکل گرفتند که به مرور نام آن‌ها را دولت مدرن نهادند. دولت‌های مدرن تلاش می‌کنند تا از طریق اهرم‌های قانونی، ضمن دریافت مالیات از شرکت‌ها و کسب و کارهای مختلف، وضعیت مناسبی را برای توزیع عادلانه درآمد و پرداخت و دریافت مالیات ایجاد کنند. بنابراین تامین درآمدهای عمومی کشور، گسترش عدالت به معنای بازتوزیع

ثروت، تخصیص مجدد منابع، ثبات اقتصادی، تجهیز منابع مالی و تشکیل سرمایه از جمله اهداف مالیاتی دولت‌های مدرن به حساب می‌آیند. برخورداری از یک نظام مالیاتی کارآمد بستری شناخته می‌شود که بر اساس آن، می‌توان وضعیت اقتصادی یک کشور را به شکل کارویژه سروسامان داد. برای ایجاد کارآمدی در یک نظام مالیاتی، ضروری است که چهار ویژگی در این زمینه مورد توجه قرار گیرد تا نظام مالیاتی کارایی و کارآمدی خود در طول یک فرایند زمان‌بندی شده را حفظ کند: ۱. پرداخت‌ها در حد امکان با توان نسبی اشخاص حقیقی و حقوقی متناسب باشند؛ ۲. مقادیر مالیات قابل پرداخت، مشخص و قانونمند باشند؛ ۳. زمان اخذ مالیات و روال دریافت آن به شیوه‌ای باشد که فشاری به پرداخت‌کننده وارد نکند؛ ۴. هزینه گردآوری مالیات تا حد امکان پایین نگه داشته شود و تمام مالیات در

اختیار خزانه دولت قرار بگیرد.

مروری بر نظام مالیاتی ایران

نظام مالیاتی ایران، به عنوان یکی از نمونه‌های قابل مقایسه با طبقه‌بندی مالیاتی کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)، دارای ساختاری شش‌گانه است که شامل مالیات بر درآمد، سود و درآمد سرمایه‌گذاری، تامین اجتماعی، مالیات بر حقوق و دستمزد، مالیات بر دارایی و مالیات بر کالاها، خدمات و ... می‌شود. با بررسی دقیق‌تر نظام مالیاتی کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)، می‌توان دریافت که بخش عمده‌ای از منابع درآمدی دولت‌های عضو این سازمان حاصل دریافت مالیات از کسب و کارها در اجتماع است. مقایسه دریافت‌های مالیاتی در نظام مالیاتی کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی با نظام مالیاتی ایران نشان می‌دهد که حدود ۳۷ درصد منابع عمومی و ۴۷ درصد هزینه‌های جاری دولت از طریق نظام مالیاتی به دست می‌آید. آمارها نشان می‌دهند که درآمدهای دولت طی چند دهه اخیر بر دو پایه درآمدهای نفتی و مالیاتی استوار بوده است. این آمارها در ادامه بر روند روبه‌رشد بهره‌گیری دولت از این دو پایه درآمدی از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ تاکید مضاعف می‌کنند. بسیاری از کارشناسان بر این عقیده‌اند که نظام مالیاتی پویا و کارآمد، به‌ویژه در داخل کشور و بخش صنایع معدنی، زمانی تحقق می‌یابد که بتواند راهبرد مشخصی را در این زمینه تعریف کند. از این رو، با تعریف راهکارهای شش‌گانه شامل طرح ایجاد پایگاه اطلاعات پایه و عملیات مالی مودیان، اصلاح فرایندها و سامانه‌های عملیاتی، طرح ایجاد زیرساخت‌های سخت‌افزاری و ارتباطات، طرح اصلاح ساختار سازمانی و مدیریت منابع انسانی، طرح اصلاح قوانین و مقررات و طرح استفاده از مالیات بر ارزش افزوده، می‌توان امیدوار بود که به‌زودی وضعیت مناسبی در نظام مالیاتی کشور ترسیم و عملیاتی شود.

نظام مالیاتی در صنایع معدنی

بخش صنایع معدنی، در جایگاه یکی از بخش‌های مهم و استراتژیک که همواره از آن به عنوان صنعت جایگزین صنعت نفت نام برده می‌شود، دارای ویژگی‌های ساختاری مختلفی است که در صورت توجه به تمام ابعاد آن، می‌تواند مناسبات اقتصادی را در مطلوب‌ترین جایگاه ممکن قرار دهد. یکی از موضوعات مهم در صنایع معدنی، مالیات است. مالیات در بخش صنایع معدنی و فلزی بر دو پایه استوار است: مالیات‌های مستقیم و مالیات‌های غیرمستقیم. مالیات‌های مستقیم، بر خلاف مالیات‌های غیرمستقیم که بر پایه مصرف بنا شده‌اند، بر مولفه درآمد و ثروت تاکید دارند. بنابراین صنایع معدنی نیز بر اساس همین رویکرد می‌توانند به پرداخت و عمل به صورت حساب‌های مالیاتی اهتمام بورزند و به مشارکت خود در افزایش سطح خدمات اجتماعی به واسطه پرداخت مالیات ادامه دهند.

نرخ مالیات، به عنوان یکی از ضرورت‌های قابل‌اهتمام در صنایع معدنی، همواره تابعی از شرایط متغیر است. اگر ساختار اقتصادی یک کشور در زمینه تولید دچار رکود شود، طبعاً افزایش نرخ مالیات منطقی به نظر نمی‌رسد. بنابراین دولت‌ها موظف هستند که با کاهش نرخ مالیات در شرایط اضطراری یا همان رکود، زمینه را برای بقای شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی فعال و تازه‌تاسیس فراهم آورند.

با این حال، پرداخت نکردن به‌موقع مطالبات توسط کارفرمایان و مشتریان زمینه را برای کاهش سرمایه در گردش شرکت‌ها، به‌ویژه در شرکت‌های معدنی کوچک، ایجاد می‌کند. با کاهش سرمایه در گردش شرکت‌ها، پرداخت مالیات بر عوارض و ارزش افزوده — که بر اساس متن قانون، باید به صورت فصلی (هر سه ماه یک بار) صورت گیرد — دچار توقف

ناگهانی می‌شود. همچنین تطابق نداشتن قوانین مالیاتی با استانداردهای حسابرسی، شرکت‌ها را ملزم به شناسایی هزینه‌های محتمل و انجام ذخیره‌گیری طی دوره مالی جاری می‌کند که موجب بحران در شرکت‌های صنعتی و معدنی می‌شود.

فولاد خوزستان و نظام مالیاتی

شرکت فولاد خوزستان، به عنوان یکی از شرکت‌های بزرگ فولادی، با تبدیل فولاد مذاب به تختال و شمش فولادی از طریق ماشین‌های ریخته‌گری، توانسته است نقش راهبردی و اقتصادی ویژه‌ای را در کشور و منطقه خاورمیانه ایفا کند. این مجموعه، با تبیین چشم‌انداز بلندمدت، برنامه‌های مختلفی را در زمینه توانمندسازی اقتصادی و مالیاتی در نظر گرفته است. یکی از مهم‌ترین راهبردهای این شرکت توجه به موضوع مالیات به مثابه عاملی برای حفظ ثبات و ایجاد تنوع ساختاری در نظام اقتصادی کشور است.

تامین اقتصادی و پایدار منابع مالی مورد نیاز گروه صنعتی فولاد خوزستان، توسعه روابط با مشتریان و شناسایی و توسعه بازارهای جدید صادراتی جزو راهبردهای مهم این مجموعه برای رفع چالش‌های مالیاتی در ساختار داخلی به‌ویژه در دوران تحریم به شمار می‌آیند، به طوری که این شرکت در سال ۱۳۹۸ به عنوان صادرکننده نمونه کشور انتخاب شد تا به نوعی بر استحکام شیوه‌های اقتصادی و مالیاتی و تاثیرگذاری آن بر اقتصاد صنعت فولاد کشور تاکید دوچندان کند.

تبیین فرصت‌ها، قوانین، شیوه‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و مصوبات در زمینه نظام مالیاتی شرکت فولاد خوزستان یکی دیگر از راهبردهای این شرکت به منظور جلوگیری از رکود اقتصادی و ایجاد چالش برای نظام مالیاتی کشور در شرایط تحریم و عصر بحران کرونا به حساب می‌آید. این شرکت، با پرداخت به‌موقع صورت‌حساب‌های مالیاتی، همواره در قامت یک شرکت نمونه در میان شرکت‌های صنعتی و فولادی قرار گرفته است. افزایش تولید در شرایط تحریم، تامین مواد اولیه مورد نیاز صنایع داخلی و صادرات مازاد محصولات از دیگر دستاوردهای مهم فولاد خوزستان در راستای حفظ ساختار مالیاتی محسوب می‌شود.

این مجموعه بزرگ صنعتی، از همان آغاز فعالیت، کمیته‌ای با نام «کمیته راهبردی» تشکیل داد تا بتواند موضوعات چالش‌برانگیز بخش‌های مختلف را ابتدا ارزیابی و سپس برای رفع آن‌ها، برنامه‌ای کاربردی تبیین کند. کمیته مذکور به بخش حسابداری صنعتی اختیار داده است تا برای افزایش بهره‌وری به‌ویژه در زمان نوسان قیمت‌ها، نرخ‌های مصرف واحدهای تولیدی را به طور ویژه رصد کند. حسابداری انبارها، حسابداری دارایی‌های ثابت و حسابداری قیمت‌ها سه زیرشاخه حسابداری صنعتی این شرکت محسوب می‌شوند که عمدتاً در پی استراتژی کاهش قیمت تمام‌شده و افزایش تولید ایمن و سبز است. یکی از مسیرهای استراتژیک بخش حسابداری صنعتی فولاد خوزستان به منظور ایجاد ثبات در یک نظام اقتصادی که بتواند از سرمایه‌های خود برای پرداخت مالیات‌های به‌موقع استفاده کند آنالیز هزینه‌ها شامل نرخ مصرف و نرخ خرید مورد جمع‌آوری است. این اطلاعات، که امروز به صورت کاملاً هوشمند به دست می‌آیند، تاثیر بسزایی در وضعیت مالیاتی این شرکت گذاشته‌اند.

گردش مالی مثبت، بهینه‌سازی نرخ مصرف و خرید و حفظ ثبات تولید در یک نظام اقتصادی پویا سرانجام می‌تواند به یک نظام مالیاتی پویا تبدیل شود که در صورت‌بندی نهایی، سهم بسزایی از درآمدهای خود را صرف توسعه اقتصاد ملی و رونق تولید کند. شرکت فولاد خوزستان یکی از نمونه‌های موفق در این چرخه کلان اقتصادی است که ظرفیت‌ها و راهبردهایی موثر در زمینه برنامه‌های بلندمدت مالیاتی دارد.

نرخ مالیات، به عنوان یکی از ضرورت‌های قابل‌اهتمام در صنایع معدنی، همواره تابعی از شرایط متغیر است. اگر ساختار اقتصادی یک کشور در زمینه تولید دچار رکود شود، طبعاً افزایش نرخ مالیات منطقی به نظر نمی‌رسد. بنابراین دولت‌ها موظف هستند که با کاهش نرخ مالیات در شرایط اضطراری یا همان رکود، زمینه را برای بقای شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی فعال و تازه‌تاسیس فراهم آورند

مهندس یزدی زاده مدیر عامل شرکت ذوب آهن اصفهان تاکید کرد:

سال ۹۹؛ سال شکوفایی تولید ریل ملی ذوب آهن

شرکت ذوب آهن سودده شده است

مهندس یزدی زاده معتقد است که سال ۹۹، سال شکوفایی تولید ریل در ذوب آهن اصفهان بوده است. بر اساس آمار ارائه شده از سوی وزارت راه و شهرسازی؛ سال گذشته بیش از ۳۰۰ کیلومتر ریل گذاری توسط ذوب آهن اصفهان صورت گرفت که رکوردی بی سابقه بوده است. هدف گذاری وزارت راه و شهرسازی سالانه هزار کیلومتر ریل گذاری در کشور است که قطعاً ذوب آهن توانایی عملیاتی کردن این عدد را در راستای توسعه خطوط ریلی دارد. مهندس منصور یزدی زاده مدیر عامل ذوب آهن اصفهان عملکرد این شرکت در سال گذشته را تشریح و به برنامه های شرکت برای سال جاری اشاره کرد. شرح این گفت و گو در پی می آید:

■ عملکرد تولید و صادرات ذوب آهن را در سال گذشته چطور ارزیابی می کنید؟

سال ۹۹ برای اقتصاد کشور و تولید کنندگان از جمله صنعت فولاد سال بسیار سختی بود. کرونا یکی از بزرگترین عوامل تأثیر گذار در فعالیت ذوب آهن اصفهان در سال گذشته بود که با وجود مشکلات ناشی از شیوع آن و شرایط قرنطینه سعی را بر این گذاشتیم تا روند تولید را حفظ کنیم که خوشبختانه این اتفاق محقق شد. در بحث صادرات به دلیل محدودیت هایی که در واردات کشورهای دیگر به واسطه کرونا اتفاق افتاد و مرزها بسته شد؛ صادرات ذوب آهن نیز دچار مشکل شد، اما طی ماه های پایانی سال توانست هم نیاز ارزی خود و هم بخشی از نیاز ارزی بانک مرکزی را در قالب اسکناس و حواله ارزی تامین کند، اما در حوزه تامین مواد اولیه؛ ذوب آهن به سختی توانست نیازهای خود را برطرف کند. در واقع یکی از تأثیرات منفی کرونا در تامین مواد اولیه به خاطر محدودیت های داخلی و مشکلاتی بود که در معادن زغال سنگ کشور اتفاق افتاد و باعث شد سطح واردات زغال خارجی افزایش پیدا کند و به تبع آن باعث افزایش هزینه های ذوب آهن شود، اما سعی شد این افزایش هزینه را در حوزه های دیگر جبران کنیم.

محصولات ریلی و صنعت ریل در سال ۹۹ نیز شرایط خوبی داشتیم. طراحی و ساخت زبانه سوزن ریل برای نخستین بار توسط ذوب آهن با مشارکت یکی از شرکت های زیرمجموعه وزارت راه و شهرسازی اتفاق افتاد که دستاورد بزرگی برای کشور و ذوب آهن بود. ورود ذوب آهن به تولید محصولات کیفی نویدبخش آینده ای روشن برای شرکت، سهامداران و پرسنل آن است. ذوب آهن در بحث صادرات نیز با همراهی وزارت صمت توانست بخشی از عقب ماندگی ناشی از ویروس کرونا، شرایط قرنطینه و محدودیت های عرضه ای که در بورس ایجاد شده بود را در اواخر سال گذشته جبران کند که امیدواریم این روند حمایتی وزارت صمت از شرکت های فولادی برای صادرات در سال جاری نیز ادامه پیدا کند.

■ لطفاً از برنامه های ذوب آهن در سال ۱۴۰۰ کمی توضیح دهید.

از نظر تولید محصولات کیفی؛ سال بسیار سختی را پشت سر گذاشتیم. در بحث تولید محصولات کیفی از جمله ریل که کالایی استراتژیک محسوب می شود؛ ذوب آهن توانست ریل را تولید و روانه بازار کند. به عبارت دیگر سال ۹۹؛ سال شکوفایی تولید ریل در ذوب آهن بود. بر اساس آمار ارائه شده از سوی وزارت راه و شهرسازی؛ سال گذشته بیش از ۳۰۰ کیلومتر ریل گذاری توسط ذوب آهن اصفهان صورت گرفت که یک رکورد بی سابقه بود. سال گذشته ذوب آهن حدوداً ۵۰ هزار تن ریل تولید کرد که برای سال اول؛ رقم بسیار خوبی بود و اعتقاد داریم که این عدد باید دو الی سه برابر شود. همچنین سیاست وزارت راه و شهرسازی این است که سالانه هزار کیلومتر ریل گذاری در کشور انجام دهد که قطعاً ذوب آهن توانایی عملیاتی کردن این عدد را در راستای توسعه خطوط ریلی دارد. در مورد سایر

نمی‌توانست از آن فضا بهره‌مند شود. در همین راستا سال ۹۷ محدودیت‌های زیادی در قیمت‌گذاری محصولات فولادی صورت گرفت و قیمت محصولات سرکوب شد. اگر این اتفاق در آن سال نمی‌افتاد و محدودیت در قیمت‌گذاری و صادرات ذوب‌آهن ایجاد نمی‌شد؛ قطعاً زبان انباشته ما زودتر می‌توانست صفر شود. یکی از افتخارات ذوب‌آهن در سال ۹۸ این است که توانست بیش از ۵۰ درصد تولیدات خود را صادر کند. امروز ذوب‌آهن توانایی این را دارد که کل محصولات خود اعم از چدن، شمش، ریل و ... را صادر کند و این بدین معناست که این شرکت سودده است. به نظر من شرکتی که بتواند کل محصولات خود را صادر کند؛ یعنی شرکتی سودده است.

■ **با توجه به اینکه ذوب‌آهن زیرمجموعه وزارت رفاه است؛ چرا تمام نیاز خود را از معدن سنگ‌آهن مرکزی که متعلق به این وزارتخانه است؛ تامین نمی‌کند؟ آیا برنامه‌ای برای خرید معدن سنگ‌آهن دارید تا بتوانید نیاز خود را تامین کنید؟**

امروز تولید فولاد کشور از مرز ۳۰ میلیون تن گذشته است و وقتی تولید فولاد افزایش پیدا می‌کند؛ تقاضا برای مواد اولیه به خصوص در سنگ‌آهن نیز افزایش می‌یابد و رقابت‌ها بیشتر می‌شود. بنابراین شرکت ذوب‌آهن به دلیل اینکه حاشیه سود آن در مقایسه با سایر تولیدکنندگان فولاد پایین‌تر است؛ در مزایده‌هایی که برای معادن سنگ‌آهن گذاشته می‌شود؛ کار سختی دارد و نمی‌تواند در مزایده‌های بخش دولتی پیروز شود. به همین دلیل به بخش خصوصی مراجعه کرده‌ایم. همانطور که سال گذشته موفق به خریداری پنج عدد از معادن زغالسنگ البرز مرکزی شدیم؛ امیدواریم برنامه خرید معدن سنگ‌آهن نیز به سرانجام برسد. در مورد محصولات معدن سنگ‌آهن مرکزی که متعلق به وزارت رفاه است نیز باید گفت که این معدن دیگر محصول کیفی ندارد؛ به همین دلیل وارد حوزه تولید گندله شده است. در همین راستا شرکت ذوب‌آهن می‌تواند بخشی از گندله و کنسانتره را از این معدن تهیه کند، اما سنگ‌آهن آن دیگر کیفیتی ندارد.

کمترین بهره را از انرژی یارانه‌ای می‌برد. پس اگر به سؤال شما برگردیم؛ در رابطه با بحث عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا این سؤال مطرح می‌شود که وقتی سنگ‌آهن در بورس عرضه می‌شود؛ چه کسانی آن را می‌خرند؟ اگر قرار باشد واسطه‌بخرد و بعد به من تولیدکننده بفروشد؛ این کار به طور قطع درست نیست؛ چراکه فقط هزینه‌های تولید محصولات ذوب‌آهن را افزایش می‌دهد. شرکت ذوب‌آهن اصفهان مصرف‌کننده سنگ‌آهن دانه‌بندی است و اگر این محصول در بورس کالا عرضه می‌شود؛ متقاضیان کنسانتره نباید آن را خریداری کنند. واحدهای کنسانتره‌سازی باید سنگ‌آهن‌های با عیار زیر ۵۰ درصد را خریداری کرده و به کنسانتره تبدیل کنند. اگر این موارد رعایت شود و خریداران مشخص باشند و یا اگر رقابتی صورت می‌گیرد بین واحدهای مصرف‌کننده کالا مانند ذوب‌آهن و میدکو (به عنوان واحدهایی که کوره‌بلند و مصرف سنگ‌آهن دانه‌بندی دارند) باشد؛ شرایط مطلوب خواهد بود. این شرایط نامساوی زمانی بیشتر می‌شود که یک رقابت منفی بین واحد فولادی که از یارانه انرژی بهره می‌برند و ذوب‌آهنی که بی‌بهره از یارانه است؛ اتفاق می‌افتد و آن شرکت قیمتی را تعیین می‌کند که ذوب‌آهن توان رقابت با آن را ندارد. به نظر من بهترین مرجع برای رسیدگی به این موضوع؛ وزارت صنعت، معدن و تجارت و بورس کالاست که با راهکار مناسب مانع از رسیدن ضرر به تولیدکننده اصلی و ذوب‌آهن می‌شوند.

■ **به مساله سودآوری شرکت‌ها اشاره کردید. اتفاقی که در سال ۹۹ افتاد؛ تبدیل زبان انباشته ذوب‌آهن به سود بود. روند سودآوری در شرکت را ناشی از افزایش تولید می‌دانید یا افزایش قیمت‌هایی که با توجه به روند صعودی قیمت ارز اتفاق افتاده بود؟**

شرکت ذوب‌آهن به مدت ۱۲ سال همیشه در نوسان زیان‌دهی و سودآوری بوده است و هیچوقت زیان انباشته آن صفر نمی‌شد. همیشه شرایطی پیش می‌آمد که بازار به ذوب‌آهن کمک می‌کرد، اما ذوب‌آهن

یکی از اولویت‌های ذوب‌آهن در سالجاری؛ افزایش تولید پس از راه‌اندازی کوره‌بلند شماره یک است. کوره‌بلند ذوب‌آهن از دی‌ماه سال گذشته پس از پنج سال توقف؛ وارد مدار تولید شد و وزارت صنعت، معدن و تجارت قول تامین مواد اولیه آن را به شرکت داد که در تلاش هستیم با پیگیری‌های مستمر آن قول را عملیاتی کنیم. اگر امسال اتفاق خاصی پیش نیاید؛ در تلاش هستیم در حوزه چدن به تولید سه میلیون تن در سال برسیم. ارزش صادراتی ذوب‌آهن اصفهان با نرخ امروز حدود یک و نیم میلیارد دلار است و به دولت اعلام کرده‌ایم که توانایی صادرات تمام محصولات در ذوب‌آهن وجود دارد. با قیمت دلار روز؛ برای واردات مواد اولیه و قطعات نیاز ارزی شرکت بالغ بر ۳۲۰ میلیون دلار است که با کسر این عدد و کم کردن قیمت ریل که جایگزین واردات شده است؛ حدوداً یک الی ۱.۱ میلیارد دلار توانایی صادرات محصولات در ذوب‌آهن وجود دارد که می‌توانیم ارز آن را در قالب اسکناس یا حواله به بانک مرکزی بازگردانیم. اما امروز بزرگترین نگرانی تولیدکنندگان صنعتی در استان اصفهان؛ بحث آب است. متأسفانه بحران آب امسال معضل اساسی صنایع است و نگرانی و دغدغه بزرگ تولیدکنندگان است که باید هرچه سریعتر مدیریت شود. ذوب‌آهن نیز تلاش می‌کند که هرگونه همکاری در خصوص مصرف آب را کاملاً رعایت کند و با کمیته‌های ذریبط استان و استانداری در ارتباط است تا این بحران آسیب جدی به تولید استان و اقتصاد کشور وارد نکند. دیگر چالش اساسی ذوب‌آهن؛ تامین مواد اولیه در حوزه سنگ‌آهن و سنگ دانه‌بندی است. امیدواریم که سهمیه‌های برنامه‌ریزی شده در وزارت صمت عملیاتی شود و با داشتن سهمیه‌ای مناسب مانند سایر تولیدکننده‌ها بخشی از نیاز ذوب‌آهن تامین شود.

■ **نظر شما در مورد عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا چیست؟**

نه به عنوان مدیرعامل ذوب‌آهن؛ بلکه به عنوان یک کارشناس فولادی موافق این موضوع هستم که کل زنجیره جهانی دیده شود. زمانی که دکتر صالح‌آبادی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار بودند؛ به عنوان کارشناس در نشستی دعوت شدم و این موضوع در آن جلسه که حدوداً ۱۰ سال پیش بود؛ بررسی شد. اگر قرار است قیمت مواد اولیه بر اساس قیمت‌های جهانی تعیین شود؛ باید تمام موارد را جهانی دید. ما با این موضوع مشکلی نداریم که سنگ‌آهن نسبتی از قیمت‌های جهانی باشد، اما به شرط اینکه قیمت محصول نهایی، تعداد پرسنل، یارانه‌ای که به تمام واحدها داده می‌شود، نرخ تسهیلات بانکی و ... نیز تابعی از استانداردهای جهانی باشد. شرکت ذوب‌آهن در شرایطی که کل زنجیره جهانی نیست؛ با مقیاس‌های جهانی کار می‌کند و جزء معدود شرکت‌های فولادی داخلی است که قیمت تمام‌شده آن به دلیل وارد کردن انرژی؛ بسیار بالاست و

مدیرعامل شرکت صنایع ملی مس ایران خبر داد:

سرمایه‌گذاری ۴ میلیارد دلاری در حوزه توسعه صنعت مس کشور

افزایش ۲ کیلوگرمی مصرف سرانه مس طی دو دهه آینده

وی در ادامه با اشاره به این که جمعیت جهان ظرف ۱۷ سال آینده به حدود ۹ میلیارد نفر افزایش خواهد یافت، این امر را در افزایش مصرف سرانه مس موثر دانست و گفت: هم‌اکنون مصرف سرانه فعلی مس به ازای هر نفر ۳.۲ کیلوگرم است ولی با در نظر گرفتن رشد جمعیت در آینده بیش از ۴ میلیون تن به تقاضای مس و در حدود ۲ کیلوگرم به سرانه مصرف هر نفر افزوده خواهد شد. مدیرعامل شرکت مس اظهار کرد: پیش‌بینی می‌شود مراحل استخراج ۴ معدن بزرگ دنیا ظرف ۴ سال آینده به پایان

خواهد کرد، افزود: هم‌اکنون ۳۹ درصد انرژی امروز از نفت تأمین می‌شود و تا سال ۲۰۵۰ به ۱۳ درصد کاهش خواهد یافت؛ همچنین سهم انرژی الکتریسیته که ۱۹ درصد انرژی دنیا در حال حاضر از آن تأمین می‌شود در سال ۲۰۵۰ به ۴۹ درصد خواهد رسید.

مدیرعامل شرکت مس تأکید کرد: بدون شک در جریان این تغییر و تحولات مربوط به انرژی، مس به دلیل خواص ذاتی و بدون رقیب آن نقش ویژه‌ای بازی می‌کند به‌طوری که ظرف ۱۰ سال آینده ۳۵ درصد از خودروهای جهان برقی خواهند شد و این در حالی ست که به ازای هر خودرو برقی ۸۹ کیلوگرم مس مصرف می‌شود.

اردشیر سعدمحمدی با اعلام سرمایه‌گذاری ۴ میلیارد دلاری در حوزه توسعه صنعت مس کشور گفت: جریان توسعه در صنعت مس ایران متناسب با تغییر و تحولات در حوزه انرژی و افزایش سهم فلز استراتژیک مس در انرژی و صنایع پاک دنیا است.

«اردشیر سعدمحمدی» در مراسم امضای تفاهم‌نامه توسعه سرمایه‌گذاری با اشاره به رشد ۲ برابری تولید کنستانتتره مس طی چهار سال آینده گفت: در چهار سال آینده ۳۰۰ هزار تن به ظرفیت مس کاتدی کشور افزوده خواهد شد. وی با بیان این که تا ۳۰ سال آینده میزان ارزش هزینه‌های ناشی از انرژی در دنیا تغییر

مدیرعامل شرکت مس در ادامه به وضعیت سرمایه‌گذاری برخی کشورها در زمینه تولید مس اشاره کرد و توضیح داد: به طور نمونه کشور شیلی ۲۷ میلیارد دلار، کشور پرو ۱۴ میلیارد دلار و کشور کنگو و آمریکا هر کدام ۱۱ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کرده‌اند. وی این حجم از سرمایه‌گذاری را بیانگر پیش‌بینی قیمت ۱۲ تا ۱۵ هزار دلاری برای فلز مس دانست و افزود: میزان سرمایه‌گذاری در صنعت مس دنیا به طور متوسط بالای ۱۰ هزار دلار به ازای هر تن است.

اضافه شدن ۳۰۰ هزار تن به ظرفیت مس کاتدی

سعدمحمدی گفت: در ایران بر خلاف دنیا هزینه سرمایه‌گذاری برای هر تن فلز مس ۸ هزار دلار است و ظرف ۴ سال آینده ۳۰۰ هزار تن به ظرفیت مس کاتدی کشور افزوده خواهد شد. وی ادامه داد: با بهره‌برداری از طرح‌های توسعه معادن جدید و احداث کارخانجات تغلیظ تولید کنسانتره از ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تن به ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن افزایش خواهد یافت. سعدمحمدی با اعلام اینکه درآمد شرکت مس با بهره‌برداری از طرح‌های توسعه از ۲ میلیارد دلار به ۴/۴ میلیارد دلار افزایش خواهد یافت، بیان کرد: به این ترتیب شرکت مس جزو ۱۰ شرکت برتر دنیا قرار خواهد گرفت. وی این امر را افتخار بزرگی برای کشور دانست و افزود: با توجه به کیفیت عیار مس ایران، شرایطی فراهم شده است که بتوانیم برای کشور ارزآوری و اشتغال‌زایی داشته باشیم.

رشد دو برابری فروش شرکت مس نسبت به مدت مشابه سال گذشته

وی همچنین با اشاره به فروش ۵ هزار و ۵۳۸ میلیارد تومانی شرکت مس در اردیبهشت‌ماه امسال گفت: این میزان فروش نسبت به مدت مشابه سال قبل (۲ هزار و ۷۷۵ میلیارد تومان) رشد ۲ برابری داشته است. مدیرعامل شرکت مس با اشاره به این که برنامه‌های فروش شرکت مس و تأمین نیازهای داخلی مطابق با برنامه در حال انجام است، اظهار کرد: شرکت طی دو ماهه نخست امسال موفق به ثبت فروش ۲۹ هزار و ۳۹۳ تنی کاتد شده به گفته سعدمحمدی شرکت مس از ابتدای امسال تا پایان اردیبهشت‌ماه برنامه‌های تولید خود را جلوتر از برنامه محقق کرده است به طوری که طی دو ماهه نخست امسال ۲۱۶ هزار تن کنسانتره مس و ۵۲ هزار و ۳۸۹ تن مس محنتی معدنی با رشد ۵ درصدی نسبت به برنامه و ۵۰ هزار تن کاتد با رشد ۷ درصدی نسبت به برنامه تولید کرده است.

افزایش تقاضا و کاهش عرضه مس در جهان

دکتر سعدمحمدی گفت: عرضه از معادن در حال کار فعلی از سال ۲۰۲۴ کاهش خواهد داشت زیرا معادن به پایان عمر خود می‌رسند بنابراین تولید در سال ۲۰۲۶ به ۲۰ میلیون و در سال ۲۰۳۱ به ۱۷ میلیون تن خواهد رسید. وی تأکید کرد: با توجه به مصرف مس تصفیه‌شده دنیا در سال ۲۰۳۱ به ۲۸٫۲ میلیون تن، نیاز مبرم به توسعه و احداث‌ات جدید است چراکه مصرف کل کاتد به ۳۵٫۸ میلیون تن می‌رسد. به گفته مدیرعامل فملی، قیمت مشوق قیمتی است که پروژه بتواند مطابق با آن، جریان نقدی کافی تنها برای جبران سرمایه‌گذاری اولیه ایجاد کند؛ یعنی نرخ بازده داخلی پروژه، با نرخ تنزیل برابر است. قیمت مشوق با تخمین هزینه‌های عملیاتی و سرمایه‌ای هر پروژه تعیین می‌شود. دکتر سعدمحمدی افزود: CRU، قیمت بلندمدت مشوق بازار مس را بر اساس تحقیقات از حدود ۶۸۳۴٫۳ دلار بر تن بر حسب دلار سال ۲۰۱۹ به حدود ۷۱۶۵ دلار بر تن بر حسب دلار سال ۲۰۲۰ افزایش داده است. وی گفت: این تغییر بازتابی از افزایش پیش‌بینی ۱۰ ساله تقاضا است که تا حدودی با توجه به افزایش فرآوری قراضه و تولید بیشتر از پروژه‌های معدنی فعلی و قطعی، جبران شده است. در نتیجه، شکاف عرضه ۱۰ ساله که باید با پروژه‌های جدید تأمین شود، از ۵٫۴۷ میلیون تن به ۵٫۹۴ میلیون تن افزایش یافته است.

افزایش ۷ درصدی سهم شرکت ملی مس ایران در بازار ۲۰۳۱

وی افزود: با توجه به رشد تقاضای بازار مس در سال ۲۰۳۱ به میزان ۳۵ میلیون تن شرکت مس نسبت به شرایط فعلی در تلاش است سهم خود را به بیش از ۷ میلیون تن در بازار جدید افزایش دهد.

سعدمحمدی:

در ایران بر

خلاف دنیا هزینه

سرمایه‌گذاری

برای هر تن فلز

مس ۸ هزار

دلار است و

ظرف ۴ سال

آینده ۳۰۰ هزار

تن به ظرفیت

مس کاتدی

کشور افزوده

خواهد شد. وی

ادامه داد: با

بهره‌برداری

از طرح‌های

توسعه معادن

جدید و احداث

کارخانجات

تغلیظ تولید

کنسانتره از ۱

میلیون و ۲۰۰

هزار تن به ۲

میلیون و ۵۰۰

هزار تن افزایش

خواهد یافت

ایران، رتبه هفتم جهانی در ذخایر مس

سعدمحمدی ضمن اشاره به رقم ذخیره جدید اکتشاف شد ۵/۱ میلیارد تنی در ۲ سال گذشته، اظهار کرد: خوشبختانه به لحاظ ذخایر جهانی در رتبه هفتم قرار گرفتیم. مدیرعامل شرکت مس ضمن ابراز امیدواری از روش‌های جدید اتخاذ شده در زمینه ذوب مس تصریح کرد: با تغییر تکنولوژی و با استفاده از روش‌ها و تکنیک‌های به روز دنیا در زمینه ذوب مس، سودآوری و بهره‌وری بیشتری را شاهد خواهیم بود. سعدمحمدی همچنین با اشاره به تهیه ۱۵ دستگاه جدید حفاری و ماشین‌آلات و تجهیزات مهم این امر را گام موثری در امر اکتشافات و استخراج دانست و بیان کرد: به دنبال آن هستیم تا بتوانیم وظیفه‌ای را که بر عهده گرفتیم به نحو احسن انجام دهیم. وی ضمن ابراز خرسندی از سرمایه‌گذاری ۴ میلیارد دلاری در قالب ۲۹ طرح تعریف شده، گفت: ظرف ۴ سال آینده این پروژه‌ها به تولید خواهند رسید. سعدمحمدی برای نمونه از پروژه‌های معدن و کارخانه کنسانتره در آلو و دره‌زار و فلوتاسیون سرباره ذوب سرچشمه یاد کرد و اظهار کرد: در تلاش هستیم این طرح‌ها تا پایان سال ۱۴۰۰ به مرحله تولید و بهره‌برداری برسند. مدیرعامل شرکت مس همچنین خاطرنشان کرد: شرکت ملی صنایع مس ایران در راستای وظایف و تعهدات اخلاقی که برای اقتصاد کشور برعهده دارد در مسیر صعودی، سرمایه‌گذاری می‌کند و به وظایفش عمل می‌کند؛ دغدغه مردم بحث اشتغال فرزندان‌شان است؛ ما ۱۰۱ هزار میلیارد تومان برای اجرای پروژه در صنعت مس سرمایه‌گذاری کرده‌ایم. سعدمحمدی تأکید کرد: شرکت مس نیازمند وفاق و همدلی، یکپارگی و دوستی است تا بتواند این مسیری را که برای خود تدوین کرده، با موفقیت طی کند.

هلدينگ گروه صنعتی سدید

گروه صنعتی سدید

تاسیس ۱۳۴۲

Sadid Industrial Group

پیشرو در «جهش تولید»

با نماد بورسی «وسدید»

www.sadid.ir

آدرس: تهران، ضلع شمالی بلوار میرداماد، بعد از پمپ بنزین، پلاک ۱۸۵

نمابر : ۰۲۶۴.۱۳۹۵

کد پستی: ۱۹۱۹۹۱۳۸۸۸

تلفن: ۰۲۲۲۶۹۹۹۲-۶

ایمیل: info@sadid.ir

گل گهر

بهشت سرمایه گذاری
معدن ایران

چشم انداز گل گهر

در افق سال ۱۴۰۴

پیشرو در تولید سنگ آهن و فولاد با
کسب بیشترین ارزش افزوده با ایجاد
ظرفیت لازم برای تولید

کنسانتره ۲۵ میلیون تن در سال
گندله ۲۱ میلیون تن در سال
فولاد خام ۵ میلیون تن در سال

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر
GOLCONDA MINING & INDUSTRIAL COMPANY
روابط عمومی و امور بین الملل

TLD90 DUMP TRUCK

دامپ تراک معدنی ۶۰ تن نصر ماشین

تلفن واحد فروش: ۰۲۱-۶۱۷۷۷

